

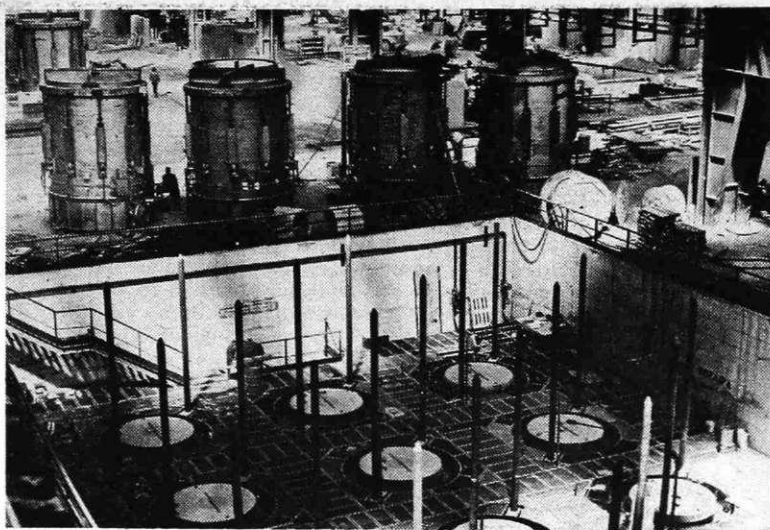
ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 23. JULIJA 1976

ŠTEVILKA: 29. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Zvonaste peči pripravljene za montažo

PROTESTNA ZBOROVANJA V ŽELEZARNI IN NA JESENICAH

V petek, 16. julija, ob 13.30 so se pred glavnim vhodom v Železarno in pred upravno stavbo valjarne Bela zbrali številni naši delavci na protestnih zborovanjih. Protestna zborovanja so bila organizirana z namenom, da bi podprli boj slovenske narodne manjšine v Avstriji, ki se bori za svoj nacionalni obstoj.

Zbranim delavcem pred glavnim vhodom v Železarno je spregovoril Andrej Zalokar iz martinarne, protestno pismo pa je prebral Jože Kramar iz strojnih delavnic.

Pred upravno stavbo valjarne Bela je o boju Slovencev na Koroškem proti preštevanju in za dosledno izpolnitev sedmega člena avstrijske državne pogodbe govoril

Jaka Svetina iz adjustaže štekel Javornik. Navzoči so se strinjali tudi s protestnim pismom, ki ga je prebral Janez Kejžar.

Na obeh protestnih zborovanjih je bilo med drugim poudarjeno, da se je slovenska narodna manjšina v Avstriji znašla pred novim najhujšim nasiljem, ki temelji na zakonu. Nadalje je bilo rečeno, da je današnja socialistična samoupravna neuvrščena Jugoslavija sposobna, da se odločno zavzame za zaščito pravic delov svojih narodov, ki žive v drugih državah, še posebej v primeru, ko gre za pravice, ki so izredno potrjene v javnem mednarodnem dokumentu kakršna je državna pogodba. Jugoslavija je tudi v preteklosti večkrat poudarila, odločnost, da ne bo dovolila enostranske kršitve mednarodne pravne obveznosti Avstrije in državne pogodbe, katere sopolisniska tudi je. Naša država je jasno izrazila svoje namere, da bo sprejela vse potrebne

POVPREČNO 45 DOPISNIKOV V VSAKI ŠTEVILKI ŽELEZARJA

V prvem polletju, to je v času od 1. januarja do 30. junija je izšlo 24 številke Železarja, od tega zaradi prvomajskih praznikov ena dvojna številka (32 strani), v skupnem obsegu 392 strani, ali povprečno 16,3 strani na eno številko, medtem, ko je bilo lanskoletno povprečje 15 strani.

Povprečni obseg Železarja je na planiranem nivoju, saj se je predvidevalo v tem času več različnih prilog z ozirom na sprejemanje srednjeročnih načrtov in predvideno izpolnitev samoupravne organiziranosti v Železarni. Za ta obseg je bilo treba pripraviti, obdelati in pretipkati 2.961 razprto tipkanih strani gradiva, ali povprečno 123 strani na eno številko. Povprečno je v prvem polletju v eni številki sodelovalo 27 avtorjev oziroma dopisnikov iz Železarne in 18 avtorjev zunaj Železarne.

V odnosu na letni plan, so bili stroški Železarja, to je tisk in avtorski honorarji, v prvem polletju doseženi s 47,4%, seveda pa je pri

tem treba povedati, da so bili stroški tiska v primerjavi s preteklim letom

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 3. strani)

ANALIZA DELEGATSKEGA SISTEMA

Delegati v republiški skupščini bodo 30. julija med drugim obravnavali tudi oceno o uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Ta ocena je bila objavljena v 18. številki Poročevalca dne 5. julija 1976. Glasilo Poročevalec prejema v Železarni vsi člani delegacij za skupščino družbenopolitičnih skupnosti in vodje delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter direktorji TOZD in sektorjev. Tako bodo delegacije v Železarni lahko razpravljale o različnih problemih, ki se pojavljajo v zvezi z uveljavljanjem delegatskega sistema in delegatskih odnosov.

S tem bi tudi spodbudile razreševanje teh problemov ter hitrejšo odstranjevanje slabosti, ki se pojavljajo ob uveljavljanju delegatskega sistema. Te razprave potekajo v Sloveniji na vseh ravneh na priporočilo odbora za družbenopolitični sistem družbenopolitičnega zbora skupščine SR Slovenije ter na priporočilo delovne skupine za spremljanje in izvajanje delegatskega sistema. Razpravo je treba usmeriti predvsem na tista vprašanja, ki so bistvenega pomena za nadaljnji razvoj delegatskega sistema in za uresničitev njegove vsebinske funkcije. Delovna skupina je zato

(Nadaljevanje na 3. strani)

UČINKOVITA ORGANIZACIJA DELA V VALJARNI ŽELEZARNE NIKŠIČ

Praksa v organizaciji dela v železarni Boris Kidrič v Nikšiću in v njeni največji temeljni organizaciji združenega dela Valjarni (1.616 delavcev in sedem delovnih enot), se je zadnja leta očitno spremenila v pozitivnem smislu. Temu so največji delež dodali delavci sami, ki so predložili mnogo pripomb pa tudi konkretnih predlogov za izboljšanje organizacije dela.

Eden od najpomembnejših rezultatov tega prizadevanja je, za razliko od prejšnje prakse, da so delavci pravočasno obveščeni o nekaterih kazalcih rezultatov poslo-

vanja, ker se vsakodnevno objavljajo podatki o ustvarjeni proizvodnji in stroških poslovanja. Razen

tega se v analizah poslovanja in izvrševanja akcijskega programa, ki so pisane kratko, jasno in konkretno, prikazujejo najpomembnejši podatki in precizirano posamezne zadolžitve in odgovornosti. Akcijski programi delovnih enot Valjarne, ki

(Nadaljevanje na 2. strani)

KAJ JE S SISTEMOM NAPREDOVANJA?

Precej časa je že minilo, odkar smo izvedli akcijo ugotavljanja staža na delovnem mestu ter ocenjevanje delovne uspešnosti, torej dveh poglavitnih kriterijev za napredovanje na delovnem mestu. Zato je bilo v tem času strokovni službi že večkrat zastavljeno vprašanje, kaj je s sistemom napredovanja na delovnem mestu. Ker ni smotno, da izgubljammo čas za odgovore vsakemu posamezniku (kar smo morali delati doslej), objavljamo kratek odgovor za vse, ki jih vprašanje zanima.

Zaenkrat je z naše strani poglavitna zavora zelo obsežno tehnično delo pri pripravi podatkov za računalnik. Za ilustracijo in boljše predstavljivost nekaj osnovnih operacij:

1. Pregledati smo morali vse ocenjevalne zvezke. Ugotovili smo številne pomanjkljivosti, ko so posamezni ocenjevalci hoteli ali nehoti izpustiti ali prezrli posameznega delavca, zato smo morali ocenjevalce ponovno iskati in jim vračati zvezke. To delo traja še sedaj.

2. Vse grafične znake na ocenjevalnih zvezkih je potrebno spremeniti (po šabloni) v številčne vrednosti in jih vpisati na kodirne liste. Teh ocen je približno 6.200 (delavcev) $\times$ 7 (ocenjevalnih lestvic) $\times$ 2 (ocenjevalca) = 86800 + 6200 vrednosti za staž na delovnem mestu, kar znaša okroglo 93.000 enot, s čimer se ukvarja ena ali dve osebi.

3. Ažurirati je potrebno staž na delovnem mestu, kjer so zaradi relativno dolgega obdobja nastale precejšnje spremembe.

To so torej osnovni razlogi za »zavlačevanje«
dokončne uveljavitve napredovanja na delovnem mestu. Kljub vsemu bodo avgusta podatki na računalniku in v septembru lahko računamo na dokončno razpravo in odločitev o dobljenih rezultatih.

Naloga službe pa postaja, da razmislija še o dodatni mehanizaciji obdelave podatkov, hkrati pa tudi o morebitni decentralizaciji priprave podatkov, čeprav vemo iz izkušenj, da se večina otepa dodatnega dela, kar pa seveda nujno vodi v podaljševanje.

Kadrovski sektor
psihološka služba

V OBČINI JESENICE PRESEGLI PREDVIDENO VSOTO ZA CESTE

Po zadnjih podatkih z dne 19. julija, je v občini Jesenice vpisalo posojilo za ceste 11.100 oseb, v skupni višini 19.520.084 din ali 102,34 % predvidene vsote. Od tega je v B skupini, to so občani, ki vpišejo posojilo v krajevnih skupnostih, vpisalo posojilo 141 oseb v skupnem znesku 213.300 dinarjev. Povprečno je tako vsak vpisnik vpisal okroglo 1.760,00 dinarjev. Pri tem velja poudariti, da vpisovanje še ni zaključeno in da se pričakuje, da bodo posojila vpisali vsi delovni ljudje in občani, ki jim to gnotne razmere dovoljujejo. Kajti kot je znano bodo sredstva, ki bodo zbrana nad predvideno višino uporabljena v občini za rekonstrukcijo cest in cestnih odsekov, ki niso zajeti v srednjeročnem programu, le-teh pa je v občini še veliko.

Doslej med vpisniki posojila še ni organizacij združenega dela in drugih organizacij, ki bodo posojila vpisovale iz svojih skladov, ko bodo sprejete polletne bilance. Tik pred zaključkom redakcije pa smo dobili obvestilo, da se je med prvimi organizacijami v občini odzvalo Avto-moto društvo Jesenice, ki je vpisalo 20.000,00 din posojila. Prav gotovo je to spodbudna poteza društva, ki je med najbolj zainteresiranimi, da bi bile naše ceste kar najbolj urejene.

PODELJENA PRIZNANJA DRUŽBENOPOLITIČNIM DELAVCEM ŽELEZARNE

Ob praznovanju dneva vstaje, so v torek, 20. julija v prostorih Kazine družbenopolitičnim delavcem Železarne podelili priznanja. Priznanja so prejeli: Vinko Lagoja — valjarna profilov, Jože Boka — žičarna, Ivo Leban — elektro vzdrževanje, Desimir Mijajlovič — jeklovlek, Janez Faletič — SEO, Jože Bodlaj — elektro toplotna energija, Rudi Sirc — elektro toplotna energija, Albin Podhraški — adjustaža štekel Bela, Jožica Lukan — kadrovski sektor, Zvone Hutar — livarna, Venčeslav Lapanja — žeb-ljarna, Eršef Šabanović — martinarna, Ilirija Vujatović — martinarna, Maks Klinar — nabava, Franc Šteblaj — strojno vzdrževanje, Jože Kastelic, strojno vzdrževanje, Djuro Bakič — HVŽ, Janko Jelovčan — plavž, Janko Mlakar — plavž, Djuro Pirija — adjustaža štekel, Mirko Podlipnik — adjustaža bluming, Boris Lazar — adjustaža bluming, Ivan Ferjan — strojne delavnice, Franc Košir — strojne delavnice, Janez Torkar — strojne delavnice, Anton Žmitek — transport, Janez Zupan — valjarna 2400, Bogomir Svetina — strugarna valjev, Valentin Rabič — valjarna bluming štekel, Dani Morič RTA, Tatjana Kovačič — FRS, Niko Selaković — elektro jeklarna, Franc Lakota — valjarna žice, Jože Jelovčan — skupne službe VET.

Vsem sodelavcem, ki so prejeli priznanja ob praznovanju dneva vstaje iskreno čestitamo in želimo na njihovih delovnih mestih še veliko uspeha.

UČINKOVITA ORGANIZACIJA DELA...

»Že sama pripravljenost, govoriti o napakah in jih analizirati, pomeni polovico uspeha,« je dejal Lenin. Vsakdanje življenje v našem neposrednem okolju pa nam kaže, da le malokrat uresničujemo citirano Leninovo misel, če pa že jo, jo običajno pri obravnavanju napak drugih. Pri obravnavanju kritike bi lahko navedli tri skrajnosti: prva je prav gotovo kritikastvo, to je presojanje vsevprek in vsega, tako stvari, ki jih razumemo, kakor tudi tiste, ki jih ne razumemo, zlohotno kritiziranje, pikolovstvo in podobno; druga skrajnost je brezbržnost in malodušnost tudi do objektivne kritike in tretja skrajnost je užaljeno reagiranje na kritiko. Seveda se vse tri skrajnosti med seboj prepletajo. Kajti pogosto se dogaja, da tisti, ki kritizirajo vsevprek, zelo prežaljeno sprejemajo lastno kritiko, ali tisti, ki prežaljeno sprejemajo lastno kritiko, tudi objektivno in upravičeno, imajo običajno zelo veliko besed o napakah drugih in podobno.

Tako ravnanje in obnašanje posameznih ljudi največkrat izhaja, kakor bi rekli v strokovnem jeziku, iz individualne psihologije. Nekateri ljudje, ki so nesigurni vase, se poskušajo izkazati indirektno s tem, da enostavno prizadevanja in uspehe drugih ljudi premolčijo, ali jih celo zmanjšujejo ali zanikajo, ali na kakršenkoli drugi način razvrednotijo. Nekateri poskušajo s povečevanjem svojih »kvalitet«, ki jih drugim ljudem sploh ne priznajo, s pretiranim zgražanjem nad slabostmi drugih ali pa jim celo pripisujejo svoje lastne slabosti, sebe prikazovati v lepši luči. Drugi spet poskušajo s podcenjevanjem ali principielnim kritiziranjem vsega in vsakogar, sebe prikazovati za bolj sposobne, bolj spretni in bolj pametne.

Nestvarni kritik se ne potruji, da bi dobro spoznal stvar, ki jo kritizira in največkrat zelo uporno vztraja na svojih predsodkih in zaključkih. Tako ravnanje in obnašanje posameznikov bi lahko preprosto imenovali obrekljivost in opravljalnost, ki nimata nobene zveze s kritiko in ki ju ločuje od objektivne kritike toliko kolikor ločuje noč od dneva. Kot že rečeno opravljalnost in obrekljivost izhajata iz zavisti in koristoljublja na račun drugega, ali iz dejstva, da ima opravljalivce svojih lastnih napak čez glavo, ki bi jih rad prikriji prav z opravljalnim klepetanjem.

Vse to kar smo obravnavali nima nobene zveze s pravo kritiko, čeprav mnogi to zamenjujejo z obrekljivostjo in opravljalnostjo. Kritika je častivredno opravilo, ki pa ga je treba tudi pošteno znati opravljati, ki ga je treba obvladati. Če bi hoteli potegniti razliko med opravljanjem in obrekovanjem in kritikom, potem bi lahko rekli, da je za prvo dovolj le spretnost jezika, medtem, ko sta za kritiko neogibno

KRITIKA NAJ BO OBJEKTIVNA IN VSPodbUDNA

potrebna duhovna doraslost in poštenje. Duhovna doraslost pa seveda ne pomeni, da bi tisti, ki kritizira dobronamerno, preudarno in pošteno, moral imeti ne vem kakšne šole ali diplome, da bi smel kritizirati nekoga ali neko dejanje ali neko delo. Pri tem tudi ne mislim, da bi kritik moral biti častitljivo star, ali da je to človek z natanko določenimi življenjskimi izkušnjami, kar bi spet pomenilo, da je kritika omejena le na določene kategorije. Naj poudarim še enkrat, da kritik mora biti duhovno dorasel in pošten, pri čemer pa ni pomembna niti starost, niti izobrazba, niti predpisane življenjske izkušnje.

Ko govorimo o kritiki, bi morali predvsem vedeti, da kritika pomeni razsojanje o človeku in njegovih storitvah oziroma stvaritvah, da kritika pomeni vrednotenje ljudi in stvari. To pa seveda ne more biti obrt, niti podobno vrednotenju predmetov v zastavljalnici ali starinarni. Kritika je torej vedno javen in odprt nastop, medtem, ko je opravljanje lahko le nekaj zakotnega. To z drugimi besedami pomeni, da je opravljanje in obrekovanje vedno nekaj neodgovornega, medtem ko kritika pomeni izpostavo celotne človekove osebnosti zavzetosti in seveda tudi odgovornosti. Zvrsti kritike je več in seže na gospodarsko, politično, umetnostno in druga področja, skratka na vsa področja kamor seže človek in njegovo delo.

Torej kadar govorimo o kritiki, oziroma kritikih, potem imamo pred očmi vedno človeka z visoko kulturo in moralnimi kvaliteta, pa najsibo, da gre za človeka, ki kritizira, ali za človeka, ki je kritiziran. Včasih v naši samoupravni demokraciji gledamo na kritiko še preveč naivno in mnogo premalo se prizadevamo, da bi kritika prerasla osebne marnje. Premalo obravnavamo to vprašanje na relaciji kritika in morala. Premalo se prizadevamo, da bi kritična zavest postala sestavina naše družbene in življenjske zavesti.

Če sklenemo vse te misli ob uvodnem Leninovem citatu, potem moramo poudariti, da je smisel kritike v tem, da bi se tisto kar kritiziramo izboljšalo, pa najsibo na področju gospodarstva, politike, umetnosti, morale, znanosti, kulture itd. Ker pa je kritika vedno v taki ali drugačni zvezi s človekom, gre naposled vselej tudi za izboljšanje človeka, ob tem pa seveda raste in se izpopolnjuje tudi širša družbena skupnost. Seveda pa je namen kritike tudi v tem, da spremeni in izboljša določenega nosilca napak, torej določenega človeka ali skupnost. Kritika mora torej izhajati iz tega, da se s kritiko izboljšuje naše celotno družbeno življenje, kultura, morala, znanost in drugo. V tem je tudi izreden vzgojni pomen kritike, tiste prave kritike, ki izvira iz najbolj poštenih osnov in služi najbolj poštenemu namenu. Vse drugo nikakor ne moremo označiti kot kritiko, temveč kvečjemu kot zlobo. Zato pa so potrebne visoke kulturne in moralne kvalitete.

Kritika je torej v Leninovem smislu močno vzgojno sredstvo pri oblikovanju celovite ustvarjalne osebnosti in samoupravne družbe. Nek znanstvenik je zapisal: »Zrela kritika je vedno težaško in včasih zelo nevhaležno delo. Hkrati pa je vselej eden izmed najbolj prepričljivih izrazov vere v človekovo ustvarjanje in napredek, izraz velikega življenjskega optimizma, pa naj je sicer tudi ostra. Tehna in poštena kritika je eden osrednjih živcev zdrave družbe.«

(Nadaljevanje s 1. strani)

so bili osvojeni že leta 1973, so v tem pogledu vodilo.

Z normativnimi akti TOZD Valjarna, se natančno določene pristojnosti posameznih organov na področju organizacije dela. Razumljivo, da v temeljni organizaciji ni samoupravnega ali poslovnega organa, ki se ne bi ukvarjal z organizacijo dela. S statutom iz leta 1973 je opredeljeno, da delovne grupe v okviru delovnih enot obravnavajo tudi organizacijo dela, delovno in tehnološko disciplino ter kvaliteto proizvodnje oz. proizvodov. Nadalje, da zbor delavcev v delovni enoti sprejema ukrepe za zagotovitev delovne in tehnološke discipline (isto tudi izvršni odbor delavskega sveta TOZD). Zbor delavcev delovne enote sprejema tudi zaključke o produktivnosti dela, stroških, kvaliteti proizvodnje, disciplini in podobno.

Analiza vprašanj, ki so bila v zadnjem času obravnavana na sestankih oziroma zboru delavcev Valjarne in sejah delavskega sveta kaže, da je vprašanje organizacije dela zelo v ospredju obravnavanih vprašanj.

Struktura vprašanj o katerih je razpravljali in odločal zbor delavcev v TOZD Valjarna v letu 1975 in prvih mesecih letošnjega leta je naslednja:

- samoupravno konstituiranje in normativna dejavnost — 20 %,
- delitev dohodka in osebnih dohodkov — 20 %,
- organizacija procesa proizvodnje in delovna disciplina — 25 %,
- poslovna politika — 15 %,
- družbeni standard — 7 %,
- ostalo — 13 %.

Delavski svet TOZD Valjarna pa je v istem času razpravljali in odločal:

- samoupravno konstituiranje in normativna dejavnost — 18 odstotkov,
- delitev dohodka in osebnega dohodka — 10 odstotkov,
- organizacija proizvodnje in disciplina — 16 odstotkov,
- poslovna politika — 17 odstotkov,
- družbeni standard — devet odstotkov,
- ostalo — 20 odstotkov.

Osnovna organizacija sindikata ni posebej obravnavala vprašanja organizacije dela, ker imajo v TOZD Valjarne prakso, da predstavniki sindikalne organizacije sodelujejo v pripravah zborov, samoupravnih odločitev in normativnih aktov, skupaj z vodstvom in predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij.

V vrsti samoupravnih dokumentov Valjarne so vgrajene postavke in druge stimulacije, posebno v pogledu povečanja obsega proizvodnje, boljšega koriščenja surovin in zniževanja drugih stroškov poslovanja, nadalje glede izboljševanja kvalifikacijske strukture, zmanjševanju bolovanja in odsotnosti z dela, zmanjševanju fluktuacije delavcev in podobno.

Samoupravni sporazum o osnovah in merilih delitve dohodka in osebnih dohodkov direktno veže maso bruto osebnih dohodkov delovnih in obračunskih enot z obsegom proizvodnje (povečanje in zmanjševanje mase do 13,5 %), prihranek surovin (10 % povečanje mase za odstotek prihranka in ravno tolikšno znižanje za povečanje porabe), druge stroške, kvaliteto proizvodnje, časovno prioriteto pri izvrševanju nalog (povečanje mase enotam, ki prve izvršijo planirano nalogo), izvršene zunanje usluge idr.

Osebnih dohodkov delavcev je vezan z rezultati dela skozi sistem premij (poprečni osebni dohodek v Železarni je 3.700 din). Pri dodeljevanju

posojila za izgradnjo stanovanj se ovrednoti tudi delovna prizadevnost in disciplina. Delovna stalnost se stimulira z denarnim priznanjem. Spominske plakete se dodeljuje TOZD, delovnim enotam in delavcem za dosežene rezultate v proizvodnji, uresničevanje planskih nalog, prispevek k povečanju produktivnosti dela, organizaciji dela, medtem, ko so denarne nagrade namenjene najboljšim delavcem v Železarni, TOZD itd.

Stimulativni sistem delitve, je po mnenju delavcev v TOZD Valjarna, neposredno vplival na povečanje proizvodnje. Seveda pa so tudi odpori proti sistemu spremenljive točke in zahteve, da se osebni dohodek postavi na zajemne fiksne startne osnove, za katere menijo, da najbolj ustrezajo delavcem, ki so vezani na kmetijstvo (od 1.616 delavcev Valjarne, ima kar 495 delavcev obdelovalno zemljo).

Poleg problemov, ki so direktno vezani na proizvodnjo v TOZD Valjarne rešujejo vrsto drugih vprašanj v zvezi z organizacijo dela. Sprejeli so ukrepe za zmanjševanje bolovanja in sploh odsotnosti z dela. V preteklem letu so zabeležili 83,6 odstotkov koriščenja delovnega časa. Do trideset dni bolovanja je dnevno koristilo 67, neupravičeno pa je bilo odsotnih po 15 delavcev. V Valjarni so začeli s pripravami

programirane medicinske rekreacije za 800 delavcev in organiziranega koriščenja letnega dopusta v letu 1976.

Družbenopolitične organizacije so pričele z akcijo za izboljšanje delovne in tehnološke discipline, ne samo skozi materialno stimulacijo, temveč tudi z neposrednimi razgovori s kršitelji delovnih obvez, kakor tudi z okrepljeno kontrolo. Med velikim številom kršilcev vseh strok, je največje število mladih v starosti med 20 in 30 let.

Sprejeti so bili tudi ukrepi, da se odstranijo nesorazmerja med kvalifikacijami in delovnimi mesti na katere so razporejeni delavci. To neskladje je največje pri nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcih: 41 odstotkov polkvalificiranih delavcev je razporejenih na delovna mesta, katera je potrebna kvalifikacija, 31 odstotkov nekvalificiranih delavcev je razporejenih na delovna mesta, ki zahtevajo polkvalifikacijo. Izkušnje kažejo, da so nekvalificirani delavci najmanj zainteresirani za programe izobraževanja, ki se uresničujejo na osnovi samoupravnega sporazuma o izobraževanju delavcev železarne Nikšič.

(Iz informatorja za sredstva informiranja v OZD in občin, ki ga izdaja zvezni odbor sindikata sveta ZSJ, št. 1, 21. junij 1976)

Sodelavec pri žičarskem stroju

POVPREČNO 45 DOPIŠNIKOV...

(Nadaljevanje s 1. strani)

planirani 49 % nad lanskoletnimi stroški in avtorski honorarji 25 % višji, to je toliko, kolikor so se v povprečju v preteklem letu dvignili osebni dohodki zaposlenih v Železarni. Višje planirani stroški pri tisku gredo delno na račun v povprečju za eno stran večji obseg glasila, delno pa na račun višjih stroškov tiska oziroma tiskarskih barv, papirja in podobno.

V prvih šestih mesecih letos so izšle tudi tri številke kulturno umetniške priloge LISTI, ki jih ureja kulturno umetniški klub Tone Čufar, tehnično pa pripravlja uredništvo. Kot priloga Železarja so izšle tudi tri številke glasila hokejskega društva Jesenice »JE-SE-NI-CE«, ki ga ureja posebni uredniški odbor, tehnično pa pripravi uredništvo Železarja. Pri tem pripominjamo, da po sklepu samoupravnih organov stroške za LISTE pokriva delovni kolektiv Železarne, medtem, ko se stroški za tisk JE-SE-NI-CE fakturirajo hokejskemu društvu Jesenice.

Med probleme vsekakor sodi premajhna kadrovska zasedba uredništva, saj delovno mesto korektorinovin, ki je bilo razpisano že lansko jesen, še danes ni zasedeno. Trenutno pa kaže tako, da bo za-

sedeno s 1. septembrom. Odprto pa še vedno ostaja namestitev nilajšega sodelavca zaradi kontinuiranega kadrovanja oziroma zagotavljanja kadrov za prihodnje. Razen tega bo izpolnjena ali razširjena samoupravna organiziranost v Železarni, zahtevala še večji obseg informacij, ki bodo redno oziroma pravočasno ter vsebinsko in oblikovno na dostopen način morale biti posredovane delavcem. Zadeve o katerih bodo morali biti obveščeni delavci v temeljnih organizacijah zelo natančno določa tudi osnutek zakona o združenem delu, zato kadrovske izpopolnjevanje uredništva ne bi kazalo predolgo zavlačevati, še posebno, ker tovrstnih kadrov manjka na vseh področjih.

Ker je Železar skupno glasilo vseh temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti Skupne službe v okviru delovne organizacije Železarne, bi kazalo tako sedanjo vlogo Železarja pri obveščanju delavcev, kot tudi njegove bodoče naloge, ki izhajajo iz ustave oziroma že omenjenega osnutka zakona o združenem delu v jesenskem času obravnavati na sejah delavskih svetov, kar bi nedvomno pomenilo velik prispevek k nadaljnjem vsebinskem izpopolnjevanju glasila.

S protestnega zborovanja jeseniških železarjev

DELEGATSKEGA SISTEMA ANALIZA

(Nadaljevanje s 1. strani)

izvedla posebno analizo na osnovi pismeno posredovanih podatkov ter razgovorov z delegacijami v TOZD in krajevnih skupnostih. Ti razgovori so bili organizirani v 12. občinah, med njimi tudi na Jesenicah. Tako so zajeli nad 35.000 zaposlenih od približno 600.000 vseh zaposlenih v Sloveniji (6,7 %). Med drugim je bil na Jesenicah organiziran tudi razgovor v Železarni. Razgovora 8. aprila so se udeležili člani delegacije TOZD VET za skupščine družbenopolitičnih skupnosti, vodje ostalih delegacij v Železarni ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov ter centra za proučevanje samoupravljanja in informiranja.

V razgovorih v dvanajstih občinah je delovna skupina ugotovila, da smo v relativno kratkem času naredili velik korak naprej pri uresničevanju ustavnih načel na področju razvijanja delegatskega sistema, potrjujejo veliko stopnjo obveščenosti, pripravljenosti in sposobnosti delovnih ljudi in občanov za opravljanje te zahtevne naloge, hkrati pa pomenijo afirmacijo delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Delovna skupina je tudi ugotovila, da so se izboljšali pogoji za delo delegacij in delegatov in da je delegatski sistem v organizacijah združenega dela bolj razvit tam, kjer je tudi bolj razvito samoupravljanje delavcev.

Kljub uspehom pa se pri uveljavljanju delegatskega sistema pojavljajo različne objektivne in subjektivne slabosti in težave. Nekateri problemi izhajajo iz nezadovoljivo izoblikovanega samoupravnega organiziranja TOZD ter iz narave dela in organizacije posameznih TOZD, spet drugi problemi pa nastajajo zaradi določenega dela neaktivnih delegatov, zaradi osipa delegatov ter zaradi nedoslednega izvajanja načela zamenljivosti delegatov. Še vedno morajo delegacije odločati na osnovi naustreznih in prepozno poslanih gradiv. Delegacije imajo tudi prostorske in kadrovske težave ter težave zaradi pomanjkanja sredstev za redno delovanje.

Delovna skupina je iz razgovorov z delegacijami ugotovila, da se sklicuje relativno malo zborov delavcev zaradi zadev, ki se obravnavajo na skupščinah družbenopolitičnih skupnosti (občine, republike, federacije). To je posledica tega, ker samoupravni akti še vedno ne vsebujejo natančnejših določb o tem, v katerih primerih mora delegacija oblikovati stališča:

- na podlagi smernice zbora delavcev,
- skupaj s samoupravnimi organi ter
- kdaj jih oblikuje sama.

Velik napredek pri vključevanju delovnih ljudi v neposredno oblikovanje smernic in stališč za delegacije pa so dosegli v tistih organizacijah združenega dela, kjer imajo oblikovane samoupravne delovne skupine, ki so sestavni del zbora delavcev.

Uresničevanje delegatskih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih zaostaja za uresničevanjem teh odnosov v delegacijah za družbenopolitične skupnosti. Skoraj v vseh občinah so izvolili splošne delegacije. Zanje je značilno, da so prepuščene same sebi, da nimajo strokovne pomoči, da niso povezane s samoupravnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami ter delegacijami za družbenopolitične skupnosti. Zaradi neusklajenega delovanja samoupravnih interesnih skupnosti pa so te delegacije pri svojem delovanju ali preobremenjene ali pa se zaradi tega pasivizirajo. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi skupščine samoupravnih interesnih skupnosti usklajevale svoje delo tako, da bi v istih časovnih obdobjih obravnavale sorodne vsebinske sklepe ter pravočasno pripravljale predloge za odločitve.

V nadaljevanju navajamo nekaj konkretnih razlik, ki se pojavljajo v Železarni med delovanjem delegacij za družbenopolitične skupnosti (oziroma zbor združenega dela občinske skupščine Jesenice) in delovanjem delegacij za samoupravne interesne skupnosti. Te podatke povzamejo iz vprašalnika, ki ga je OK SZDL Jesenice med drugim poslala tudi vodjem vseh delegacij v Železarni.

Vodje delegacij za zbor združenega dela so seznanjeni s tem, da je položaj delegacij več ali manj opredeljen v naših samoupravnih aktih, medtem ko vodje delegacij za samoupravne interesne skupnosti, razen enega, s tem niso seznanjeni.

Delegacije za zbor združenega dela se sestajajo redno (povprečno se je vsaka delegacija sestala 19

krat), delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti pa neredno (povprečno vsaka delegacija 5 krat).

Pogoji za delovanje delegacij so po mnenju vseh vodij delegacij za zbor združenega dela zadovoljivi, medtem ko vsi vodje delegacij za samoupravne interesne skupnosti menijo, da delegacije nimajo ustreznih pogojev za delovanje.

Značilno je, da obstaja večja obojestranska povezanost med delegacijami za zbor združenega dela in samoupravnimi organi kot pa med delegacijami za samoupravne interesne skupnosti in samoupravnimi organi.

Zanimivi pa so tudi odgovori na vprašanje: Kolikokrat je delegacija zahtevala za svojo odločitve stališče od samoupravnega organa, zbora delavcev, poslovnega organa in drugih organov? Vodje delegacij za zbor združenega dela so odgovorili, da so to večkrat zahtevali, vodje delegacij za samoupravne interesne skupnosti pa na to vprašanje sploh niso odgovorili.

Celoten sistem delegatskih odnosov in na njem osnovan proces odločanja zahteva, da delegacije še bolj delujejo kot instrument odločanja delovnih ljudi in občanov. Zato je potrebno, da delegacija še bolj popolno in celovito spoznavajo in ugotavljajo interese in potrebe svojih samoupravnih organizacij in skupnosti, hkrati pa tudi potrebe in interese širše družbene skupnosti.

Odbor za družbenopolitični sistem družbenopolitičnega zbora skupščine SRS meni, da je za uspešno uveljavljanje funkcij delegacij treba uresničiti še zlasti naslednje naloge:

- organizirati in spodbujati je treba takšne oblike in metode dela delegatov, delegacij in konferenc delegacij, ki bodo omogočale in zagotovile stalno povezanost med delovnimi ljudmi in občani ter njihovimi delegacijami in delgati;
- razvijati je treba prakso sklicevanja manjših zborov delovnih ljudi in občanov (npr. samoupravne delovne skupine);
- gradiva, ki predstavljajo osnovo za odločanje, morajo opredeljevati osnovne probleme, vsebovati rešitve ter opozarjati na posledice predlaganih rešitev, pri sprejemanju pa se je treba zavzemati za dvofazni postopek;

— preseči je treba stanje, da delovni ljudje in občani ter njihove delegacije ne obravnavajo samo zadev iz pristojnosti občinske skupščine, ampak tudi zadeve, o katerih odločajo delovni ljudje in občani v republiški in zvezni skupščini;

— strokovne in druge službe v TOZD in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih morajo v skladu s svojo vlogo, nalogami in odgovornostjo pomagati delegacijam pri njihovem delu in pri oblikovanju temeljnih stališč;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

— v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih je potrebno urediti odnose med delegacijo in delovnimi ljudmi: ter med delegacijo in samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, urediti pa je treba tudi način oblikovanja stališč, pravice, dolžnosti in odgovornosti;

vornost ter pogoje za delovanje delegacij in delegatov;

— družbenopolitične organizacije naj se bolj aktivirajo pri ustvarjanju kadrovskih in organizacijskih pogojev za delo delegacij in delegatov, dajejo naj politične pobude, predlagajo ukrepe ter razvijajo odgovornost pri delu delegacij, konferenc delegacij, skupščin družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti;

— skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti naj tekoče spremljajo razvoj delegatskih odnosov;

— članom delegacije in delegatom je treba zagotoviti (tam, kjer to še ni urejeno) tak materialen položaj, kot ga imajo pri opravljanju rednega dela na svojem delovnem mestu, delegacijam pa take materialne in tehnične pogoje, ki omogočajo kvalitetno delo;

— razvijati in razširjati je treba vse oblike in sredstva medsebojnega obveščanja (glasila temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, občinska glasila, lokalne radijske postaje, RTV in tisk, še zlasti pa Poročevalec — glasilo za delegacije in delegate).

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje
Nada DEJAK

ZAHVALA KOLEKTIVU ŽELEZARNE

Člani delovnega kolektiva tovarne igel Kobarič, so preko svojega delavskega sveta delovnemu kolektivu naše železarne poslali naslednje zahvalno pismo:

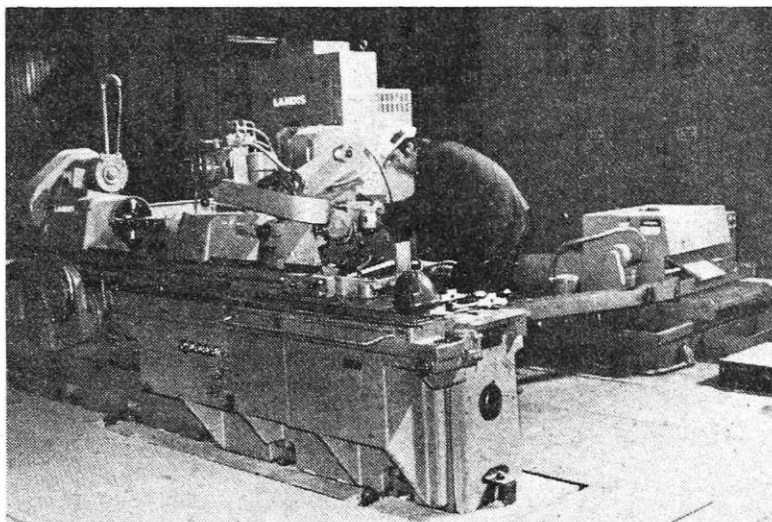
»Naravna katastrofa, ki nas je 6. maja 1976 zelo hudo prizadela nas je v trenutku postavila pred skoraj nepremostljive težave.

V prvih, najtežjih dneh po potresu, ko smo na razne načine skušali konsolidirati preostale lastne moči, so nam bili klici solidarnosti in ponudene pomoči iz vseh strani naše domovine v veliko spodbudo saj smo občutili, da nismo sami.

Vaša pripravljenost, da nam nudite pomoč v bilo kakšni obliki nas je ganila in bila slehernemu članu kolektiva spodbuda, da bi kljub razrušenemu domu, ki ga ne bi mogel čez noč obnoviti, vendarle v čim krajšem času zopet zaslužil vsakdanji kruh v svoji delovni organizaciji.

Dragi tovariši, vaša pripravljenost nudenja pomoči nas obvezuje, da čimprej in čimbolje odpravimo posledice potresa. Za bratske izraze solidarnosti in ponudeno pomoč se vam najtopleje zahvaljujemo.

S tovariškimi pozdravi!

Montaža brusilnega stroja za sendzimir valje

Na osnovi sklepa odbora za kadre in medsebojna razmerja TOZD VET in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD VET dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto v strojnih delavnicah

6141 D-5 dninski delovodja konstrukcijske delavnice 1 oseba

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- dokončana delovodska šola strojne stroke
- opravljen tečaj za avtogeno in elektro varjenje
- pet let ustreznih delovnih izkušenj.

Prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti pošljite na kadrovski sektor do 2. 8. 1976.

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KO

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 26. 7.	BRUMAT MARTIN	PEZDIRNIK JOŽE
TOREK – 27. 7.	VINKO ROTAR	SLIVNIK ALOJZ
SREDA – 28. 7.	ARH JANEZ	ZUPAN MIRKO
ČETRTEK – 29. 7.	BERNIK FRANC	SITAR ANTON
PETEK – 30. 7.	SVETINA JOŽE	PIKON JANEZ
SOBOTA – 31. 7.	PRISTAVEC BOŽO	MENCINGER STANE
NEDELJA – 1. 8.	BURJA ANTON st.	ISKRA BRANE

Telefon dežurnega za vzdrževanja v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 26. do 31. julija bosta delali naslednji obratni ambulanti:

dopoldan: I. obratna ambulanta
popoldan: II. obratna ambulanta
V soboto, 31. julija samo dopoldan I. obratna ambulanta.

V zborni ambulanti bo delala II. zobna ambulanta samo popoldan. V soboto, 31. julija zobna ambulanta ne dela.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 14. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto, samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Pripis: V juliju in avgustu bosta delali po ena obratna ambulanta in naj zato sodelavci iščejo zdravstveno pomoč v nujnih primerih. Prav tako ne bo v dneh od 12. do 31. julija delala I. zobna ambulanta.

OBVESTILO POTROŠNIKOM PITNE VODE V ŽELEZARNI

Obrati železarne Jesenice rabijo povprečno 3200 litrov pitne vode na minuto, ki jo dobimo:

1700 l/min. od Vodovoda Jesenice
1000 l/min. iz vodnjaka pri Kazini
500 l/min. iz zajetij v Ukovi.

Ta količina pitne vode zaradi stalno večje porabe tudi v normalnih vremenskih pogojih komaj še zadostuje. Ob sušnih obdobjih se dotok lastne pitne vode v vodnjaku Kazina in rezervoarju v Ukovi zmanjša celo na polovico, istočasno pa pada tlak v mestnem vodovodnem omrežju, kar ima za posledico pomanjkanje pitne vode v posameznih obratih Železarne, posebno v času menjave dnin.

Poleg pitne vode pa primanjkuje tudi hladilne vode. Manjko pitne vode in hladilne vode v sušnem obdobju lahko omilimo le z varčevanjem in smotrno uporabo.

Odgovorni vodje v obratih naj delavce seznanijo o varčevanju s pitno vodo in hladilno vodo, ter njeno uporabo tudi kontrolirajo. V kolikor se bo stanje oskrbe voda še poslabšalo, bomo morali občasno posamezne odseke omrežja pripirati.

Vodstvo energetskih obratov

PERSONALNE VESTI – JUNIJ

Delovno razmerje je sklenilo 30 delavcev, prekinilo pa 39 delavcev.

UPOKOJENI SO BILI:

Donat Berčič – 1925 – žebeljarna 23 in pol let v ŽJ, Frančiška Celarec – 1925 – valjarna žice 14 in pol let, Stanka Geršak – 1920 – sektor novogradenj – 36 let, Rafael Kolbl – 1921 – strojno vzdrževanje 22 let, Franc Lindič – 1926 – žičarna 29 let, Alojz Skol – 1916 – martinarna 30 let, Ivan Strgar – 1919 – strojno vzdrževanje 35 let, Viktor Šorl – 1924 – gradbeno vzdrževanje 29 let, Janez Török – 1920 – livarna 29 let v ŽJ.

Upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali svoj zasluženi pokoj.

UMRLI:

Franc Laharnar – 1923 DE-DP 15 in pol let v ŽJ, Ludvik Pagon – 1921 – valjarna Bela 30 let v ŽJ.

Svojcem umrlih naše iskreno sožalje.

IZKLJUČENI SO BILI:

Živko Atanasov – 1945 – valjarna 2400, Bogomir Demšar – 1958 – valjarna Bela, Alojz Gregorič – 1954 – elektrodni obrat, Metka Marn – 1958 splošni sektor, Aco Mršič – 1953 – martinarna, Franc Plantan – 1938 – valjarna Bela, Franc Pogačar – 1951 – valjarna Bela, Omer Porobič – 1943 – martinarna, Karel Poženel – 1949 – profilna valjarna, Ismail Saliji – 1950 – plavž.

PROTESTNA ZBOROVANJA...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ukrepe za zaščito pravic in tudi obveznosti, ki jih ima v državni pogodbi. Prav tako je bilo poudarjeno, da obe manjšine preštevajo odločno odklanjati in izjavljata, da bosta naredili vse, da se to ne bo moglo koristiti. Razumljivo je tudi ogorčenje nad novimi kršitvami državne pogodbe, ki ga izražajo ne le slovenske delovne množice, ampak tudi državljani v ostalih republikah in pokrajinah. Prav tako tudi naši najvišji predstavniki in še posebej tovariš Tito.

Ob sklepu protestnega zborovanja na Jesenicah in Beli so delavci Železarne sprejeli naslednje protestno pismo, ki so ga poslali na zvezni sekretariat za zunanje zadeve v Beogradu s prošnjo, da ga posredujejo avstrijski vladi:

»Zbrani na protestnem zborovanju z vsi ogorčenostjo protestiramo nad sklepom avstrijskega parlamenta, ki je izglasoval zakon o preštevavanju manjšin in o pravnem položaju narodnostnih skupin v Avstriji ter pri tem zahtevamo, da se preko ustreznih organov prenesejo naše zahteve pred Avstrijsko vlado

in parlament za razveljavitev omenjenih zakonov.

Ne moremo in ne bomo podpirali takih stališč, ki na kakršen koli način kršijo listino OZN o osnovnih človekovih pravicah.

Popuščanje pred sovinstičnimi in nacističnimi silami ne vodi k demokratičnim, humanim in svobodnim odnosom v Avstriji, temveč pogojuje zaostroitev dobrih sosedskih odnosov ter miru in varnosti v tem delu Evrope.

Delavci železarne Jesenice pri tem podpiramo vsa stališča in sklepe skupščine SFRJ in drugih zveznih organov za rešitev omenjenega spora z republiko Avstrijo pri pravičnem boju Slovenske in Hrvaške narodnostne manjšine v Avstriji za svoje zakonite in človeške pravice.

Podobno protestno pismo so sprejeli tudi občani Jesenic na protestnem zborovanju, ki je bilo istočasno pred zgradbo občinske skupščine. Protestom pa so se pridružili tudi nekdanji borci in aktivisti NOV in interniranci s protestnim pismom, ki so ga sprejeli na razširjeni seji občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, 13. julija.

V BOJU PROTI RAKU

RAK NA MOŠKIH SPOLOVILIH

— BOLNIKOVA USODA JE ODVISNA PREDVSEM OD ZGODNJE DIAGNOZE IN PRAVILNEGA ZDRAVLJENJA —

Najbolj pogosten rak na moških spolovilih je rak na prostati (podmehurnice). Prostata leži pod mehurjem, oklepa sečnico in doseže v puberteti pod vplivom moških spolnih hormonov svojo normalno velikost. V starosti, ko se količina moških spolnih hormonov spreminja, se prostata poveča in pri tem lahko povzroča značilne težave pri puščanju seča. Govorimo o starostnem povečanju ali hipertrofiji prostate.

Rak na prostati je predvsem bolezen starejših let: po 60. letu starosti je med prvimi petimi najčestalimi rakavi obolenji pri moških. Bolezen poteka včasih tako skrito, da jo odkrijemo šele pri razteženju zaradi drugih bolezni umrlih moških ali pri operaciji starostno povečane prostate. V tem primeru je rakavo tkivo navadno vidno pod mikroskopom in ne povzroča nobenih težav. Ne vemo, koliko časa lahko bolezen ostane na tej stopnji; niti ne vemo, zakaj prične rasti in delati zasevke. Izkusnja je pokazala, da so pri nastanku raka na prostati pomembni moški spolni hormoni. Bolezen se nikoli ne razvije pri moških, katerim so bila v mladosti poškodovana ali odstranjena moda, ki tvorijo moške spolne hormone.

Malo bolj napredovali rak na prostati povzroča v začetku enake težave kot starostno povečana prostata. To pa je lahko nevarno, ker se ravno v tako povečani prostati posebno pogosto razvije rak. Kasneje se pojavijo pri bolniku še bolečine v mehurju, ki jih pogosto spremlja vnetje mehurja, in bolečine v danki s težavami pri iztrebljanju. To lahko opozarja, da se rak vrašča v mehur in danko, ki leži neposredno ob prostati. Niso pa nujna vsa ta znamenja, saj se bolezen včasih iz majhnega žarišča v prostati že kar kmalu razseje po telesu, predvsem v kosti, in povzroči revmatičnim bolečinam podobne težave. Pri razraščanju zasevkov pride do uničenja kostnega mozga, ki tvori krvne elemente. Posledica tega je propadanje in slabokrvnost. Če zasevek uniči dovolj kostnega tkiva, pride lahko že pri manjšem naporu do preloma kosti.

Bolnik, ki ima katerekoli od opisanih težav, mora takoj k zdravniku, ki bo z otipanjem prostate skozi danko in krvnimi preiskavami sum potrdil ali ovrgel in po potrebi bolnika čimprej poslal na pregled k specialistu, ki se ukvarja s tem rakom. Le-ta napravi še dodatne preiskave, predvsem pa skuša dobiti tkivo s punkcijo ali z izrezom iz sumljivega mesta, ker je mikroskopska diagnoza edina zanesljiva.

Brž ko je sum na raka potrjen, moramo nemudoma pričeti ustrezno zdravljenje. Če gre za omejeno bulo, ki jo lahko odstranimo operativno, zadostuje temeljita operacija bule. Ker pa vemo, da je bolezen le redko omejena in se rada kmalu razseje po kosteh, je zdravljenje še bolj zanesljivo, če odstranimo tudi moda. Gre namreč za tumor, ki je v mnogih primerih v svoji rasti odvisen od moških spolnih hormonov. V primerih pa, kjer tumorja zaradi njegove obsežnosti ali oddaljenih zasevkov ne moremo več operirati, zdravimo raka na prostati z obsevanjem, kastracijo in uporabo ženskih spolnih hormonov. Prav tako zdravimo tudi večje zasevke. Manjše kostne metastaze pa si prizadevamo uničiti z vnašanjem radioaktivnih snovi v zasevke.

Usoda bolnika z rakom na prostati je odvisna predvsem od zgodnje diagnoze in pravičnega zdravljenja. Zato moramo poznati zgoraj opisana znamenja; če jih opazimo, moramo čimprej poiskati zdravniško pomoč. Ta znamenja pogosto niso očitna; zdravnik naj bo tisti, ki naj jih kar najhitreje oceni. Omenjenega raka na prostati z operacijo lahko popolnoma ozdravimo. Razširjene in razsejane oblike raka pa lahko več let uspešno zdravimo s hormoni in tako omogočimo bolnikom bolj ali manj normalno življenje.

Rak na modu, je manj pogosten kot rak na prostati. Je predvsem bolezen mlajših moških, najčesteje v starosti od 20 do 45 let.

Pravega vzroka za nastanek raka na modu tudi še ne poznamo. Pogosto se razvije v tistih modih, ki zastanejo v trebušni votlini. Ko otrok še raste v materinem telesu, se moda spuščajo iz trebušne votline v modnik, kjer so navadno ob rojstvu. V trebušni votlini pa se pod vplivom neustreznega okolja zaostalo modo rado rakavo spremeni. Zato dečku, pri katerem ob rojstvu ne najdemo v modniku obeh mod, spravimo z operacijo le-te v pravilni položaj, kar pomeni varnostni ukrep zoper raka.

Modi sta žlezi, ki sta na lahko dosegljivem mestu, tako da opazimo v njih že majhno oteklino. Bulo, ki sprva ne povzroča nobenih težav in je po navadi prvo znamenje rakave rasti, pogosto prikrije spremljajoče vnetje mod ali vodna kila, kar zavede včasih celo zdravnika v nepravilno diagnozo. Zato moramo takrat, ko se pojavi v modih bula, ki ni neposredna posledica poškodbe ali vnetja, vedno poiskati zdravniško pomoč. Bule v modu so pogosto rakovega izvora, zaradi česar ne smemo odlašati z operacijo. Med samo operacijo izrežemo košček bule, ga pregledamo pod mikroskopom in tako brez nepotrebnega izgubljanja časa ugotovimo vrsto obolenja. Če gre za rakavo obolenje, mora modo odstraniti. Ker se rak lahko zaseje v bezgavke, obsevamo po operaciji z ionizirajočimi žarki celotno površje mezoepitela in bezgavk, skozi katere odteka mezza iz mod, ali pa ga operativno odstranimo. Ker je rak na modu zvečine zelo občutljiv za obsevanje, s takim zdravljenjem pri dovolj zgodaj odkriti boleznih bolnika lahko dokončno ozdravimo. Včasih pa je bolezen, ko pride bolnik na zdravljenje, že razsejena v oddaljenih organih, navadno v pljučih. Pri takih bolnikih je seveda prav malo upanja na ozdravitev, vendar pa bolezen lahko z obsevanjem zadržimo in bolniku tako lajšamo težave. V zadnjih letih pri teh bol-

nikih obsevalno zdravljenje uspešno dopolnjujemo s citostatiki. Bolniku dajemo ta zdravila, ki zaustavljajo rast rakavih celic. Žal pa citostatiki vplivajo tudi na zdrave celice in jih poškodujejo. Zato je zdravljenje težko in navadno uspešno bolezen zavreti le za nekaj mesecev.

Rak na moškem spolovilu je zelo redko obolenje, ki se pojavlja predvsem v starejših letih. Splošno mnenje je, da pospešuje bolezen neustrezna higiena. Pogosteje jo najdemo pri prirojenih zoženih kožicah na moškem spolovilu (fimoza). Narodi, pri katerih je obrezovanje otrok verski običaj, praktično te vrste raka ne poznajo. Obrezovanje namreč prepreči zastavljanje izločkov in omogoči lažje čiščenje moškega spolovila.

V začetku je rak spolnega uda neznatna ranica, ki se ne zaceli. Ščasoma se poveča ali pa se spremeni v bulo. Tako napredovana bolezen lahko povzroča težave pri puščanju vode in postopno razpadanje uda. V zrastle se pojavljajo povečane trde bezgavke, ker se vanje zasejejo rakave celice.

Bolezen napreduje počasi. Spremembe, ki zaradi nje nastanejo, pa so dovolj jasne, da jih lahko vsak bolnik spozna. S pregledom izreznega koščka pod mikroskopom lahko raka tudi tu zanesljivo ugotovimo. Zdravljenje v začetku ni težko, saj navadno zadostuje temeljito rentgensko obsevanje. Še vedno pa najdemo bolnike, ki se sramujejo ali bojijo svoje bolezni in ne pridejo pravčasno k zdravniku. Tedaj pa je možno bolezen ozdraviti samo z operacijo, ki zahteva odstranitev uda in bezgavk v zrastle. Oddaljeni zasevki so pri tej bolezni zelo redki; zato bolnik lahko upa, da bo ozdravel, če se seveda rak krajvejo in v bezgavkah še ni preveč razrastle. Če bolezen pravčasno odkrijemo in jo ustrezno zdravimo in tako pozdravimo, se po navadi ne ponovi. Vendar pa morajo taki bolniki zaradi varnosti prihajati na občasne zdravniške preglede.

Magr. sc. dr. Janez Kuhelj, specialist radioterapevt — Onkološki inštitut — Ljubljana.

Sodelavca v jermenarni — gradbeni obrat

PREGLED SESTANKOV SDS

V preteklem tednu se je sestalo le pet samoupravnih skupin. Dve samoupravni delovni skupini sta obravnavali akcijski program, ostale pa predvsem obratno problematiko.

SDS proga 2400 I v valjarni 2400 je pri obravnavi akcijskega programa menila, da je potrebno, da vsak delavec čimbolj vestno opravlja svoje delo ter da se mora izboljšati disciplina na delovnih mestih. Člani SDS se zavezujejo da bodo z natančnejšim delom zmanjšali napake pri valjanju in da se bodo držali dobavnih rokov in tako zadovoljili zahtevam kupcev.

O akcijskem programu je razpravljala tudi **SDS elektro vzdrževanje** v obratu HVŽ ter sklenila, da je sprejemljiv ter, da ga je treba izvajati. Poleg tega je skupina obravnavala tudi varnost pri delu.

SDS odprema 2400 ugotavlja, da se je poslabšal gospodarski položaj v Železarni. Nujno je potrebno, da se izboljšata produktivnost dela in delovna disciplina. Tudi proizvodnja v valjarni 2400 je pereča. Proga sicer dosega plan, medtem, ko ga adjustaža in odprema ne dosega. Skupina tudi ugotavlja, da je na odpremi premalo delavcev, zato bodo morali v obdobju letnih dopustov obratovati ali na eno izmeno ali pa delati po 12. ur. Težave pri odpremi pa nastajajo tudi zaradi tega, ker dela promet le na eno izmeno. Delovna skupina zato meni, naj za slabo odpremo v zadnjih dnevih odgovarja tudi tisti, ki je izdal tak ukrep.

SDS žebeljarna I in žebeljarna 2 sta podobno kot že predhodno žebeljarna 3 obravnavali obratno problematiko. V skupini žebeljarna 1 menijo, da je treba še izboljšati odnos do vzdrževanja strojev glede na zastarel strojni park. Zahtevajo, da naj se čimprej obnovi čistilne bombe in žlebove in da je potrebno zagotoviti boljše orodje, kvalitetnejše matice in nože. Skupina je obravnavala tudi plan dopustov ter se tudi dogovorila, da bodo delali v soboto, 17. julija, nametso soboto 23. julija. SDS žebeljarna 2 se je podrobno seznanila z načinom čiščenja strojev. Sklenili so, da se namesto navadnih ključev nabavi kovane in da se tipizirajo vijaki na strojih. Treba pa bo tudi boljše izkoriščati delovni čas ter izboljšati kvaliteto žični-

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranja
Nada Dejak

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

KADROVSKI SEKTOR

V torek, 6. julija je bila 16. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Analizirali so potek akcije za vpis posojila za modernizacijo cest. Iz analize je razvidno, da je posojilo vpisalo 92 odstotkov članov njihove organizacije. Prav tako so uspešno opravili podpisovanje samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov. Spregovili so tudi o proslavi dneva vstaje v Dražgošah, kjer bodo odkrili spomenik revolucije. V zvezi s tem so določili nekatere podrobnosti. Udeleženci se za udeležbo na proslavi lahko prijavijo pri Antonu Koširju OTK in Dragi Turk v enoti družbene prehrane.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je bil seznanjen z zaključki sestanka poverjenikov za kulturo pri osnovnih organizacijah sindikata. Tako naj bi pri občinskem sindikalnem svetu izoblikovali letni in srednjeročni program na področju kulturno prosvetne dejavnosti. Vsaj

enkrat v letu naj bi si osnovne organizacije sindikata in občinski sindikalni svet pregledali izpolnjevanje sklepov in stališč na področju kulturno prosvetne dejavnosti. V vsaki osnovni organizaciji naj bi v prihodnje imeli poverjenika za knjige Prešernove družbe, družbe, oziroma poverjenika za kulturno prosvetno dejavnost. Več pozornosti naj bi posvetili razvijanju kulturnih potreb delavcev. V ta namen naj bi organizirali delavske abonmaje v gledališču, skrbeli za obisk koncertov ter organizirali kolektivne ogled muzejev, galerij itd. Predlagano je bilo, naj bi osnovne organizacije sindikata sredstva namenjena za izlete v prihodnje namenila kulturno prosvetni dejavnosti in rekreaciji delavcev.

Sodelavcem Rihtaršiču, Jensterlu in Pircu, ki dalj časa bolujejo so odobrili denarno pomoč, prav tako pa so razpravljali o organiziranju piknika. V ta namen naj bi pripravili program in ga posredovali vsem sodelavcem kadrovskega sektorja.

PRIJETNO PRESENEČENJE V POČITNIŠKEM DOMU ŽELEZARNE RAVNE

Letos sem izkoristil dogovor sindikalnih organizacij železarne Jesenice in železarne Ravne, da zamenjajo po pet mest v počitniških domovih.

Biograd in Crikvenico, oziroma naše domove poznamo. Ravenski dom pa le pomeni precej novega. Mi se držimo načela, naj ima človek na dopustu mir. Ravenci pa so ubrali drugo pot. Prav to pa nas je najbolj presenetilo. V domu je zaposlen rektor, ki zelo aktivno izvaja svoj program in pri tem sploh ni vsiljiv. Njegovih akcij se udeležijo vsak gost popolnoma prostovoljno.

Na tabli pred vhodom v dom ima izobešen program in to je vse. Tu piše tudi, da na željo izdaja športne rekvizite. Takoj za domom so igrišča: za odbojko, košarko, rusko keg-ljišče, strelšče, igrišče za balinanje, pikado, na zalogi pa ima rektor tudi šah, žoge, blazine in rokavčke za plavanje in podobno.

Njegov program obsega: V dopoldanskih urah plavanje in sicer od 9 do 10. ure odrasli, od 10. do 11. ure otroci in od 11. do 12. ure pa tudi pomoč tistim, ki jim je plavanje še trd oreh. Če pripomnim le to, da je v treh izmenah naučil plavati okrog 60 ljudi, mislim da komentar ni potreben, še posebno ker se nauči plavanja vsak, ki se prijavi za učenje.

Popoldan pa so po 16. uri organizirana razna tekmovanja. Najbolj je priljubljena odbojka in košarka. Tako si je tekmo med mladinci do 31 let in »starejšimi mladinci« iznad 31 let, ogledalo okrog 100 ljudi od skupno 140, kar jih lahko prehrani kuhinja doma.

Po tem, kar sem doživel v naših domovih je letovanje pri sodelavcih iz Raven prava osvežitev, ki nam tudi pove, da bomo morali mi marsikaj spremeniti. Vse to športno delovanje in še pesem zvečer, nas je kaj hitro združilo, tako da sploh nisem imel občutka, da sem prvič med delavci iz Raven.

Dom stoji med Portorožem in Bernardinom, kamor smo se šli večkrat kopat in seveda tudi ogledat. Čeprav je dom le 20 m od ceste, ga sploh ne vidiš, ker so ga

prerasla visoka košata drevesa. Morje pa je onkraj ceste. Ta dom je bil pred vojno nekakšen sanatorij in sprejme do 90 gostov, kakih 50 pa jih stanuje zunaj v privatnih sobah.

Imajo načrt za rekonstrukcijo doma. Imajo tudi izdelan načrt za dom slovenskih železarjev, ki naj bi stal južno od Portoroža na polotoku izpod Forma Vive, pri znanem Ribiču. To je kraj, kjer gostje ne bi bili moteni. Načrt predvideva 400 ležišč v glavnem dvoposteljne sobe s kopalnimi, okrog doma pa je dovolj prostora za vse vrste športa. Osebo sem prepričan, da bodo železarji zamudili edinstveno priliko, če se bodo do te ponudbe obnašali tako kot se.

Na koncu bi se v imenu vseh petih Jesenčanov javno zahvalil Ravencanom za prijetno gostoljubje!

AKTIVNA MLADINA

Nedavno tega so se mladi iz OO ZSMS valjarne žice na Beli pod vodstvom predsednika Nikola Arbanasa in skupaj z obratovodjem Francem Ravnikom zbrali na mladinskem sestanku. Skupno z obratovodjem so obravnavali najvažnejše stvari. Govora je bilo o grupnih postavkah za osebne dohodke, o izplenu, kvaliteti materiala in podobno.

Med drugim so sprejeli tudi nekaj sklepov kot na primer: aktivno se vključiti v akcijo za vpis posojila za ceste, sodelovati v čim večjem številu na lokalni delovni akciji v Železarni, vključiti se v priprave in volitve novih članov v vodstvu Zveze socialistične mladine in vključiti se v akcijo za zbiranje denarja za montažni vrtec na Tolminkem.

Če govorimo o mladih iz OO ZSM valjarne žice na Beli, ne moremo mimo njihovih stabilizacijskih prizadevanj, kajti s svojim delom, varčevanjem in iskanju najboljših rešitev za posamezne probleme, skušajo kar največ doprinesiti k dobremu gospodarjenju. Zelo živo so se vključili tudi v razprave o osnutku zakona o združenem delu. Razprave o tem so izvedli v sodelovanju z osnovno organizacijo Zveze sindikatov.

Glede nadaljnje aktivnosti so optimisti, kar naj bi pomenilo, da bodo v prihodnje še bolj delovni. Ne bo odveč, če pri tem skromnem pregledu dela zapišemo tudi to, da mladi z zadovoljstvom ugotavljajo, da se je v zadnjem času zelo izboljšalo sodelovanje s starejšimi sodelavci.

Jože Žerdin

POŠKODBE V JUNUJU

V mesecu juniju je bilo na delovnih mestih poškodovanih 32 naših sodelavcev. Izgubljenih je bilo 466 delovnih dni. Od tega so imeli v TOZD Talilnice devet poškodb in 152 izgubljenih dni, v TOZD Valjarne deset poškodb 98 dni, v TOZD Hladna predelava osem poškodb 93 dni, TOZD VET štiri poškodbe 113 dni in v Skupnih službah eno poškodbo in deset izgubljenih dni.

Iz poročila, ki nam ga je posredovala služba za varstvo pri delu je razvidno, da je bilo na poti v službo poškodovanih sedem naših sodelavcev in 56 izgubljenih delovnih dni. V TOZD Talilnice so imeli na poti v službo eno poškodbo in 20 izgubljenih dni v TOZD Valjarne eno poškodbo in šest izgubljenih dni, v TOZD Hladna predelava na poti v službo poškodb niso imeli, štiri delovne dni pa so izgubili zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev. V TOZD VET so imeli štiri poškodbe 22 dni in v Skupnih službah eno poškodbo in štiri izgubljene dneve.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

OLGA IN TIHOMIR O VTISIH Z AKCIJE
SUHA KRAJINA 76

Kljub poletni pripeki je na vseh delovnih letošnjih mladinskih delovnih akcijah zelo veselo in prevladuje pravo delovno vzdušje. Skorajda vsak dan prihajajo razveseljevalne novice o dobrih delovnih rezultatih in o preseženih normah. Raste število mladih udeležencev in pohvaljenih brigadirjev, ki v brigadi na slehernem koraku dokazujejo svoje sposobnosti in delovno pripravljenost. Zraven pa seveda ne manjka na delovnih veselih brigadirskih pesmi, ki se posebno lep prizvok dobi zvečer ob tabornem ognju.

Danes mladim bralcem naše rubrike predstavljamo jeseniško brigadirko in brigadirja, ki sta letos sodelovala na republiški delovni akciji Suha Krajina 76. Z njima se seveda nismo pogovarjali na Jesenicah, temveč »na samem mestu« v Prevoljah pri Hinjah v Suhi Krajini, kjer je delovnišče te mladinske delovne akcije. V skopo odmerjenem času smo skozi besede Olge in Tihomirja skušali ujeti utrip brigadirjev, njihovih delo, prosti čas in zabavo.

Olga Božič je miličnica – pripravica na postaji Milice Jesenice, za brigadirsko življenje pa se je letos odločila prvič. »Veliko sem že prej slišala o brigadirjih in akcijah, tako da sem se kar lahko privadila. Že ob prihodu sem lahko spoznala, da delo ne bo lahko in bo treba napeti vse moči.«

Kakšno pa je delo, ki ga opravljate na tej delovni akciji?

»Delamo izkope za vodovod, ki bo za prebivalce tukajšnjih vasi pomagal veliko pridobitev. Tako prebivalci sami kot brigadirji se zavedamo tega, zato marljivo delamo, uspešno pa sodelujemo tudi s krajanji. Naša brigada kokrški odred, ki šteje 48 brigadirjev redno presega normo, bila pa je večkrat tudi udarna. Delo pri izkopu je precej naporno saj so tla kamnita, polna skalovja.«

**BRIGADIRJI
JESENIŠKO-
BOHINJSKEGA
ODREDA V POSOČJE**

V nedeljo, 18. julija so odšli brigadirji Jeseniško-bohinjskega odreda na zvezno mladinsko delovno akcijo Posočje 76, kjer so se priključili ostalim brigadirjem, ki pomagajo prebivalcem v Posočju odpravljati posledice potresa. Brigada Jeseniško-bohinjski odred šteje 55 mladincev, od tega jih je 19 iz jeseniške občine, ostali pa so iz Kranja in Šk. Loke. Pokroviteljstvo nad brigado je sprejela železarna Jesenice, del sredstev za opremo brigade pa je prispevala tudi občinska konferenca ZSMS Jesenice.

V nedeljo dopoldan je bila pred gledališčem Toneta Čufarja na Jesenicah krajša svečanost, na kateri je predsednica OK ZSMS Angelca Murko-Pleš predala prapor brigadi ter zaželela brigadirjem veliko uspešnega dela. Ob tej priložnosti je spregovorila tudi borka NOV Draga Ulčar, članica odbora Jeseniško-bohinjskega odreda, ki je brigadirjem podarila še knjigo o slavnem partizanskem odredu.

Kaj pa interesne dejavnosti?

»Lahko rečem, da so na naši akciji vse dejavnosti izredno razširjene in pestre. Sama se skorajda udeležujem povsod, tako da je moj brigadirski dan izpolnjen do sleherne minute. Posebno prijetni so brigadirski večeri ob tabornem ognju, kjer se vrstijo kulturni programi, skeči, ne manjka pa seveda tudi pesmi. V brigadi smo izdali tudi bilten, urejamo pa še stencas na katerem predstavljamo brigado, svoje kraje, pomen praznikov in podobno.

Brigadirji smo se udeležili tudi pevskega tabora v Sentvidu pri Stični, mimogrede pa smo si ogledali tudi rojstni kraj Josipa Jurčiča.

Morda še vprašanje, ali se dekle na delovni akciji lahko enakovredno delovno udeležuje s fanti v brigadi?

»Če v brigadi vladajo pravi tovariški in iskreni odnosi, je dekle lahko enakovreden član brigade. Za tista, resnična težka dela poprimajo fantje, povsod drugje pa smo enakopravne brigadirke. Če bi še šla v brigado? Seveda, brez razmišljanja in upam da se mi bo želja uresničila tudi prihodnje leto.«

Pred osnovo šolo v Prevoljah, kjer med akcijo stanujejo brigadirji, smo kaj hitro našli tudi Tihomirja Kostiča iz Jesenic, sicer našega sodelavca iz Železarn. Že prej smo od njegovih tovarišev izvedeli, da je pri delu na vodovodu med glavnimi udarnimi močmi, tako da je dobil kar vzdevek »miner«. Tudi on je prvič v brigadi, po prvih dneh pa tudi že navdušen nad brigadirskim življenjem.

»Kljub precej strogi disciplini, ki vlada, smo v glavnem vsi zadovoljni. Meni se ta »vojaški režim« zato zdi

v redu, ker potem dosegamo boljše delovne rezultate, tako na delovnišču kot tudi pri interesnih dejavnostih. Za bodočo vojake pa brigada pomeni kar malo šolo, namreč tukaj je veliko podobnosti z vojaškim življenjem.«

Kako si sprejel odločitev, da se boš udeležil delovne akcije?

»Za odhod na akcijo v Suho Krajino so me predlagali v moji osnovni organizaciji ZSMS v žeb-ljarni. Vesel sem bil, da cenijo moje udeleževanje v mladinski organizaciji, saj je to brez dvoma priznanje zame. Dejaj bi morda še to, da mladi aktivisti sploh ne bi smeli razmišljati o odhodu v brigado, kajti nikjer ni moč dobiti toliko prakse kot prav tukaj.«

Kje pa se še drugače udeležuješ?

»Delam v komisiji za idejnopoli-tično delo, ki poleg ostalih komisij deluje v naši brigadi. Ob tem bi lahko povedal, da za to področje dela med brigadirji ni pravega zanimanja. Sam ne vem vzroka zato, ker pač nekateri pravijo, da so od dela že preveč utrujeni, drugi pa so vklju-čeni v ostale interesne dejavnosti. Za povečanje zanimanja za delo na idejnopoličnem področju bi morali več govoriti na brigadnih konferen-cah ter z privlačnimi metodami začeti spodbujati brigadirje za delo v tej komisiji.«

Tako sta povedala Olga in Tihomir, podobno pa bi verjetno zvedeli tudi od ostalih brigadirjev. Ob koncu le še zapišemo imena jese-niških brigadirjev, ki so se udeležili letošnje republiške mladinske delov-ne akcije Suha Krajina 76: Olga Božič (postaja milice Jesenice), Milan Hribar (ŽIC), Tihomir Kostič (Železarna), Darko Kežar (grad-bena šola) in Leopold Svržikapa (ekonomska šola).

Janko Rabič

**USPEŠNA OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS
V PLANIKI – TOZD BREZNICA**

Osnovna organizacija ZSMS Pla-nika – TOZD Breznica je pred ne-davnim prejela priznanje republiške konference ZSMS v akciji »Naj-boljša osnovna organizacija ZSMS v TOZD«. Za mlade delavke v tem kolektivu je to prav gotovo lep uspeh in nagrada za prizadevanost. V kratkem delo te OO ZSMS danes predstavljamo tudi v naši rubriki.

Na Breznici je v kolektivu Planika med 240 zaposlenimi polovica mla-dih, predvsem mladink iz raznih krajev radovljiške in jeseniške obči-ne. Novo vodstvo osnovne orga-nizacije ZSMS je bilo izvoljeno mar-ca 1975. Čeprav mlado in neizkušeno se je spoprijelo z najpomembnejšimi nalogami in kmalu začelo dosegati prve spodbudne rezultate. Z eviden-tiranjem se je v delo OO ZSMS vključila polovica mladink. Najprej na športnem področju, kmalu zatem pa tudi na ostalih. S sindikalno organizacijo so člani ZSMS stopili v stik ob evidentiranju možnih kan-didatov za samoupravne organe. Uspeli so, da je danes v vsakem samoupravnem organu zastopan član ZSMS. Kot ugotavljajo v OO ZSMS pa mladi člani samoupravnih organov ne posegajo dvoli aktivno v razprave o pomembnih dokumen-tih in sicer zaradi premajhne družbenopolitične izobrazbe. Da bi premostili tudi ta problem, so mladi v okviru OO ZSMS ustanovili komi-

sijo za idejnopolično delo. Med drugim so zapisali v programu, da bodo pripravljali študijske sestan-ke, na katerih se bodo največ pogovar-jali o samoupravljanju, poleg tega pa se bodo idejnopolično izobraže-vali tudi na drugih področjih.

Člani OO ZSMS so v preteklem obdobju pripravili tudi razpravo o stanovanjski problematiki, o delu samoupravne delavske kontrole, spregovorili pa so tudi o problemih mladih na delovnem mestu. Tukaj so se dotaknili vprašanj okrog doseganja norme, o delovnih pogo-jih in podobno. V okviru razprave o izboraževanju članov ZSMS so se zavzeli, da vsi z nedokončano ose-mletko, šolanje dokončajo. Tukaj niso zabeležili pozitivnih rezultatov, ker mladi niso pokazali dovolj interesa za dokončanje šole.

Poleg tega člani ZSMS uspešno sodelujejo tudi s konferenco mladih delavcev pri OK ZSMS Jesenice, kakor tudi z matično mladinsko organizacijo v Planiki Kranj. Že več let imajo dobre stike z graničarji na karavli Matije Verdnička-Tomaža v Žirovnici in sicer so izvedli že več skupnih akcij. V zadnjem času so se člani ZSMS v Planiki – TOZD Breznica vključili tudi v pomembne družbene akcije in sicer v razpravo o osnutku zakona o združenem delu, v akcijo vpisa posojila za ceste ter v akcijo zbiranja denarnih sredstev za Posočje.

Skupina brigadirjev kokrškega odreda, ki si je nadela ime »ansambel kom-presorjev«

**Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje ...**

Tito

**NENEHNA KREPITEV VARNOSTNE
KULTURE IN SAMOZAŠČITE**

Primeri iz lokalnih vojn po drugi svetovni vojni (korejska voj-na, vojne na Bližnjem vzhodu, alžirska in vietnamska vojna), so dokaz velike vloge elektronike na izid vojnih operacij.

Med prvo svetovno vojno je bil razvoj elektronike v oboroženih silah nezadržen. Medtem, ko so leta 1905 v ruski armadi imeli le 12 radijskih postaj, je imela v prvi svetovni vojni vsaka ruska divizija svojo radijsko postajo. Negativna stran v prvi dobi uvedbe so bile slabe šifre, odprta predaja tajnih telegramov in odprti pogovori o za-upnih vprašanjih ipd. Nepravilna uporaba radijskih zvez v znani bitki pri Tanenbergu leta 1914 je povzročila poraz druge ruske armade.

Pred največjo pomorsko bitko prve svetovne vojne, pred bitko pri Skageraku leta 1916, je sodelovalo 99 nemških in 149 britanskih vojni ladij. Služba britanske admiralitete je neustopno spremljala, prestrezala in dešifrirala telegrame nemške radijske službe. Tako so bili sproti obveščeni o nemških namerah ter se uspešno zoperstavili namenom nemških podmornic.

Uspehi elektronskega vojevanja v drugi svetovni vojni prese-gajo vsa naša pričakovanja. Japonska protiobeševalna služba je s prestrežanjem radiogramov in radiogoniometričnim odkrila vohunsko skupino sovjetskih obveščevalcev pod vodstvom dr. Ri-harda Sorgea. Poveljnik nemške oklepne skupine feldmaršal Rommel je posvetil izjemno pozornost radijskemu izvidništvu. Nekaj časa je uspeval. Ko pa so Britanci spremenili šifre in ojačali radijsko disciplino ter radijsko maskiranje, se je vojna sreča nagnila na britansko stran.

Nemška podmorniška vojna je v prvih korakih povzročala ne-malo neuspehov Britancem. Po temeljiti reorganizaciji britanske prisluškovalne službe, so bile v kratkem času uničene nemške pod-mornice.

Intenzivno prisluškovanje japonske obveščevalne službe ame-riškemu radijskemu prometu s Havajev, je omogočilo točne podatke in podrobnosti ameriške obrambe, število letal in ladij v pristaniščih ter število ameriških branilcev na otoku.

Zanesljivost radijske prisluškovalne službe je Američanom omogočila odkriti čas in smer poleta letala, v katerem je bil japonski admiral Jamamoto. Ob tem so Američani organizirali zasodo in 18. aprila 1943 nad Bengainvilleom sestrelili Jamamotovo letalo.

V obdobju druge svetovne vojne so uporabnost elektronike precej razširili. Uporaba radarjev, radionavigacija in radijsko vode-nje raketnih projektilov so postali stalni spremljevalci tovrstne vojne.

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

Avstralija je celina, ki ima izredno veliko zaloge zelo kvalitetne železove rude in črnega premoga primerne za koksiranje. Zato je postala v zadnjih letih eden največjih izvoznikov te železove surovine in premoga na svetu. Že v bližnji prihodnosti pa namerava s pomočjo obsežnih investicijskih posegov ta izvoz še znatno povečati.

ŽELEZOVA RUDA

Pred 21 leti je avstralska vlada s posebnim zakonom prepo-vedala vsak izvoz železove rude. Vzrok je bil v bojazni, da so rezerve te rude na tej celini tako majhne, da bodo komaj zadostovale za preskrbo lastne železarske industrije. Toda že nekaj let kasneje so obsežne raziskave pokazale, da se Avstraliji za dolgo dobo naprej ni potrebno bati pomanjkanja te železarske surovine. Znanе rezerve kvalitetne železove rude so postaja-le iz leta v leto večje. Danes je z zanesljivostjo ugotovljeno, da se gibljejo do zdaj odkrite železove rude okoli 26,4 milijarde ton. Povprečna vsebnost železa v tej rudi presega 55 odstotkov.

Pred dobrimi desetimi leti, je na podlagi nanovo odkritih zalog železove rude, avstralska vlada spremenila svojo prejšnjo odločitev o prepovedi izvoza rude. Avstralija je postopno postala eden največjih izvoznikov železove rude. Leta 1966 so jo v avstralskih rudnikih nakopali 11 milijonov ton, leta 1974 pa že 95 milijonov ton ali 12 odstotkov svetovne proizvodnje.

Leta 1974 so izvozili avstralski rudniki 81,4 milijonov ton te rude. To je predstavljalo četrtno celotno količino rude, ki so jo v tem letu prevažale ladje posvetovnih morjih. Njihov največji konkurent, Brazilija, je v tem letu izvozila 58 milijonov ton ali 18 odstotkov celotnega svetovnega pomorskega prevoza. Vendar kaže, da bo Brazilija pri izvozu železove rude kmalu dohitela Avstralijo. Posebno še, ko bodo v bližnji prihodnosti pričeli obratovati rudniki, ki jih sedaj odpirajo (predvsem rud-niki Carajas na področju reke Amazonke).

Kljub izredno hitremu naraščanju količine nakopane avstralske železove rude, pa so se pojavljale pri tem tudi resne težave. Te so bile v glavnem povezane z vprašanjem cen. Ker je bila večina pogodb s kupci sklenjena za daljše obdobje – nekatere tudi za 20 let – so nastali problemi zaradi v zadnjih letih hitro naraščajoče inflacije. Na vztrajne zahteve rudarskih družb, so bili sicer izvedeni nekateri popravki cen, vendar niso v celoti zadostovali za kritje naglega naraščanja proizvodnih stroškov. Poleg tega je na finančno situacijo rudnikov tudi slabo vplivalo to, da so bile kupo-prodajne pogodbe sklenjene

**AVSTRALIJA, DEŽELA
ŽELEZOVE RUDE IN PREMOGA**

v dolarjih. Devaluacija te valute in revaluacija avstralske, je s svoje strani tudi doprinesla k zmanjšanju dobička pri prodaji rude.

Z ozirom na specifičen zemljepisni položaj Avstralije, so največji kupec njene železove rude japonske železarne. Danes se giblje izvoz avstralske rude okoli 48 odstotkov celotnih japonskih potreb. Avstralske rudarske družbe predvidevajo, da bodo ta delež zaradi naraščajočih potreb japonskih železarn, že v prihodnjih letih povečale vsaj na 55 odstotkov. Do leta 1980 računajo japonske železarne na povečanje porabe železove rude s sedanjih 145 na 170 milijonov ton letno. Skoraj 100 milijonov ton jo bodo dobavili avstralski rudniki.

Določene možnosti za prodajo avstralske železove rude so tudi v nekaterih drugih azijskih deželah in v Zahodni Evropi. Tu nastopa v primerjavi s ostalimi dobavitelji iz Južne Amerike in Afrike problem prevoznih stroškov. Vendar ob uporabi velikih ladij za prevoz, ob upoštevanju dobre kvalitete rude in pri visoki produktivnosti v izredno mehaniziranih avstralskih rudnikih, je konkurenčnost z ostalimi prekomorskimi dobavitelji kljub veliki oddaljenosti možna.

Zanimivo je, da avstralski rudniki ne kažejo velikega zanimanja za povečanje proizvodnje peletov iz lastne rude. In to še posebej v primerjavi s svojim največjim konkurentom Brazilijo, ki stalno in vztrajno povečuje svojo proizvodnjo peletov. Stvar postaja zanimiva, posebno v zadnjem času, ko gradijo po svetu vrsto novih železarn, ki uporabljajo postopek z železovo gobo. Za Avstralijo so z ozirom na zemljepisni položaj važne predvsem tiste nove železarne, ki bodo s postopkom preko železove gobe obratovala na Bližnjem vzhodu (Iran, Saudska Arabija). Zato kaže, da bodo morali tudi avstralski rudniki pokazati v bližnji prihodnosti več zanimanja za proizvodnjo peletov kot doslej.

Da bi povečale količino nakopane železove rude, pripravlja-jo ali pa že izvajajo avstralske rudarske družbe obsežna in-vesticijska dela pri odpiranju novih in večanju zmogljivosti že obstoječih rudnikov. Do leta 1980 bodo za predvidene objekte, povezane z izkopom železove rude, porabili preko milijardo dolarjev investicijskih sredstev. Količina nakopane rude pa se bo povečala za več kot 60 milijonov ton letno. Pri tem bodo nekaj od tega denarja porabili tudi za povečanje proizvodnje peletov.

Iz vsega navedenega je razvidno, da je peta celina že danes pri količini nakopane železove rude med vodilnimi v svetu. Istočasno pa vlaga velike napore, da bi kljub možni svetovni konkurenci ostala takšna tudi v bodoče.

PREDLOG SPLOŠNEGA VRSTNEGA REDA PROSILCEV STANOVANJ ZA LETO 1976

1	Avdic Hilmo	845	28. 8. 1968	dvosobno	4	Martinarna	23608	169	Mihajlović Živko	235	20. 2. 1973	enosobno	2	Stroj. vzdrž.	24640
2	Alagić Velid	835	17. 10. 1968	dvosobno	4	Martinarna	21597	170	Vidmar Marjan	235	12. 7. 1973	garsonjera	1	Stroj. vzdrž.	24846
3	Fišar Anton	614	2. 6. 1969	dvosobno	3	UOS	22177	171	Balić Stipe	235	11. 11. 1973	trošobno	4	Stroj. vzdrž.	29601
4	Vister Anica	500	5. 9. 1969	enosobno	2	SEOP	80620	172	Mrak Milan	235	16. 11. 1973	dvosobno	3	Elektroinšt.	26710
5	Girandon Karlo	426	8. 12. 1969	trošobno	4	Livarna	22060	173	Dobrša Jovo	235	5. 12. 1973	dvosobno	3	Valj. Bela	27698
6	Pejak Stefan	415	21. 3. 1969	dvosobno	3	Hlad. valj.	23108	174	Skrjanc Franc	235	8. 2. 1974	garsonjera	1	Zičarna	22976
7	Žen Valentin	414	26. 12. 1975	enosobno	2	Upokojenec	00000	175	Torkar Albin	235	21. 5. 1974	garsonjera	1	Samotarna	22874
8	Krauthaker Nartea	413	7. 2. 1969	trošobno	4	Stroj. vzdrž.	81469	176	Struna Milan	235	9. 9. 1974	trošobno	4	Jeklovlek	25443
9	Mikolčić Vojko (ZB)	405	21. 8. 1969	dvosobno	4	Valj. Bela	25236	177	Vister Simon	235	25. 9. 1974	dvosobno	3	Adj. štekel Bela	24621
10	Langus Jože	400	2. 8. 1974	enosobno	2	Upokojenec	00000	178	Jakovčević Taih	235	18. 2. 1975	dvosobno	5	Martinarna	26316
11	Radić Milivoje	370	3. 9. 1970	dvosobno	3	Martinarna	26342	179	Pagon Stane	235	24. 6. 1975	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	81273
12	Svetlin Bernard	370	26. 8. 1975	garsonjera	1	Upokojenec	00000	180	Habjančič Alojz	235	11. 11. 1975	dvosobno	3	Valj. Bela	23893
13	Dečman Florjan	361	23. 6. 1970	trošobno	4	N. hl. valjarna	20664	181	Hribar Avgust	235	27. 2. 1976	dvosobno	3	HL. valjarna	24236
14	Kesarnović Hasan	317	25. 6. 1970	dvosobno	2	Jeklovlek	22610	182	Horvatin Andjelko	234	8. 9. 1976	dvosobno	4	Transport	26983
15	Kavčič Anica	310	11. 11. 1971	dvosobno	3	IBM	81474	183	Brdar Hilmiija	232	6. 2. 1976	trošobno	5	Samotarna	26983
16	Magovac Radoslav	307	2. 3. 1972	trošobno	4	Zeljarna	28215	184	Musić Saban	232	19. 3. 1976	trošobno	4	Plavž	26484
17	Rebernik Majda	301	20. 6. 1971	trošobno	4	OTK	29146	185	Golobovič Radiša	231	12. 6. 1972	dvosobno	3	Valj. Bela	21419
18	Jejinić Stojan	300	13. 7. 1971	dvosobno	3	Elektroinšt.	27789	186	Rebolj Alojz	231	16. 2. 1973	dvosobno	3	Valj. 2400	05336
19	Čerig Bogdan	299	4. 6. 1975	trošobno	3	Transport	28020	187	Noč Anton	231	30. 5. 1974	trošobno	3	Varnost. služba	17572
20	Galijašević Ahmed	295	26. 6. 1971	trošobno	6	El. jeklarna	00000	188	Peternelj Stefka	231	11. 4. 1975	garsonjera	1	Upokojenec	18490
21	Tumpaj Anton	295	15. 6. 1972	dvosobno	3	Plavž	26978	189	Daljević Rajko	231	17. 7. 1972	dvosobno	3	Martinarna	28535
22	Klinar Matija	295	26. 6. 1975	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	23237	190	Bitežnik Lidija	230	10. 4. 1973	enosobno	2	VEN	28092
23	Bešić Fikret	292	1. 3. 1973	trošobno	5	Martinarna	18343	191	Sadić Ekrem	230	13. 4. 1973	dvosobno	3	Martinarna	27418
24	Trailović Cedomir	290	8. 1. 1971	dvosobno	4	HL. valjarna	27076	192	Crepulja Cvijan	230	16. 5. 1973	dvosobno	3	HL. valjarna	27336
25	Majkić Bogdan	290	7. 10. 1971	dvosobno	3	Valj. Bela	27261	193	Petrovski Ljubomir	230	27. 7. 1973	dvosobno	2	Stroj. vzdrž.	26352
26	Rozman Aleksander	290	6. 12. 1971	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	25830	194	Krajčević Sergej	230	12. 12. 1973	dvosobno	3	VEN	81610
27	Kardašević Rifet	287	17. 2. 1972	trošobno	4	Valj. 2400	24392	195	Koren Srečo	230	31. 1. 1974	garsonjera	1	Zična valj.	24459
28	Sulc Milan	286	22. 3. 1972	trošobno	4	Valj. 2400	25308	196	Pureber Drago	230	14. 6. 1974	dvosobno	3	Javornik I.	26561
29	Oblak Marjan	286	29. 9. 1975	trošobno	4	Transport	18633	197	Volčini Edvard	230	29. 8. 1974	dvosobno	4	Plavž	25696
30	Debenjak Branko	284	17. 2. 1971	dvosobno	4	VEN	22096	198	Burnik Franc	230	3. 10. 1974	dvosobno	4	DE DP	60712
31	Gasparin Anton	282	10. 1. 1973	trošobno	4	Jeklovlek	24786	199	Petrić Radojka	230	11. 12. 1974	dvosobno	3	Valj. Bela	24927
32	Sedlarić Milosav	282	20. 4. 1971	dvosobno	3	Profilarna	27201	200	Šumec Franc	230	10. 2. 1975	dvosobno	3	Zičarna	24830
33	Komenović Dragoljo	280	17. 11. 1971	dvosobno	3	VEN	27426	201	Wolke Nataša	230	11. 3. 1975	dvosobno	3	DE DP	60859
34	Matić Mladen	280	3. 3. 1973	trošobno	4	Valj. Bela	23583	202	Žmice Ciril	230	29. 5. 1975	dvosobno	3	Valj. Bela	23775
35	Zgajner Stane	280	8. 11. 1975	dvosobno	3	Transport	21657	203	Pajk Milan	230	6. 10. 1975	garsonjera	1	Valj. Bela	23004
36	Petrić Martin (ZB)	278	23. 4. 1975	trošobno	4	Upokojenec	00000	204	Oblik Andrej	230	31. 10. 1975	dvosobno	3	VEN	24623
37	Lavčar Drago	276	5. 9. 1972	dvosobno	3	Adj. štekel	24827	205	Samardžija Jovo	228	11. 10. 1973	dvosobno	3	Martinarna	23829
38	Dobravac Metka	276	28. 12. 1973	trošobno	4	PIV	26753	206	Krže Andrej	228	1. 5. 1975	dvosobno	3	Hlad. valjarna	25688
39	Lenarčić Jože	275	18. 10. 1971	garsonjera	1	Hladna valj.	25763	207	Tomazin Srečo	227	6. 9. 1973	dvosobno	3	ETE	27612
40	Drakulić Zora	275	24. 11. 1971	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	27798	208	Zahirović Ibro	226	16. 4. 1974	dvosobno	4	El. jeklarna	27394
41	Koblar Karel	275	31. 1. 1972	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	23339	209	Lapunja Venceslav	226	27. 2. 1975	dvosobno	3	Zeljarna	16934
42	Pajić Kasim	275	2. 3. 1972	trošobno	3	Martinarna	23339	210	Hilavilović Alija	226	3. 6. 1972	enosobno	2	Plavž	27886
43	Jurca Jože	275	11. 5. 1972	dvosobno	3	OTK	81301	211	Šupuk Dževad	225	21. 9. 1972	garsonjera	1	Stroj. vzdrž.	26969
44	Grgić Salko	275	20. 7. 1972	dvosobno	3	Martinarna	23306	212	Jukić Mirza	225	11. 1. 1973	dvosobno	3	OTK	81486
45	Jeklič Adolf	275	1. 4. 1975	trošobno	4	Martinarna	19633	213	Hadžić Muharem	225	10. 5. 1973	dvosobno	3	Plavž	29258
46	Čelebić Ahmed	274	10. 11. 1972	trošobno	5	Zičarna	23677	214	Birtić Nikola	225	29. 5. 1973	enosobno	2	Transport	26539
47	Mejač Florjan (ZB)	274	3. 6. 1975	trošobno	5	OTK	80731	215	Berčević Rado	225	14. 6. 1973	dvosobno	3	Transport	26660
48	Pogacar Jazet	272	21. 4. 1976	dvosobno	3	Upokojenec	00000	216	Berčević Jazet	225	13. 8. 1973	dvosobno	3	Sekt. novogr.	81144
49	Noč Anton	271	18. 4. 1975	enosobno	2	Upokojenec	00000	217	Muminović Ibro	225	27. 9. 1973	dvosobno	3	Martinarna	24888
50	Pribak Milan	270	1. 3. 1972	trošobno	3	Stroj. vzdrž.	27073	218	Džafić Mohamed	225	14. 11. 1973	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	26484
51	Stancar Jože	270	4. 5. 1972	trošobno	4	Plavž	24848	219	Vajt Henrik	225	28. 11. 1973	garsonjera	3	Elektroinšt.	26799
52	Zupan Franci	270	30. 8. 1972	dvosobno	3	Valj. Bela	25306	220	Debevc Vladimir	225	28. 12. 1973	garsonjera	3	Stroj. delavnice	25691
53	Petrić Ivanka	270	10. 11. 1972	dvosobno	3	Vratni podboji	81639	221	Grčar Drago	225	7. 3. 1974	dvosobno	3	Transport	25493
54	Ališić Sulejman	270	6. 9. 1973	dvosobno	3	Martinarna	25336	222	Halkić Suad	225	7. 3. 1974	dvosobno	3	Plavž	26739
55	Dželić Sulejman	270	14. 1. 1974	dvosobno	4	Adj. štekel	23970	223	Mazić Munib	225	24. 5. 1974	trošobno	5	Plavž	60733
56	Solar Franci	269	15. 2. 1972	trošobno	4	HL. valjarna	03626	224	Džidarević Asim	225	26. 9. 1974	garsonjera	1	OTK	24220
57	Bišević Ismet	269	27. 10. 1972	dvosobno	4	Martinarna	26405	225	Čelebić Šerifa	225	10. 4. 1975	garsonjera	1	Zičarna	23664
58	Božić Srečo Marjan	267	22. 6. 1973	trošobno	4	Zičarna	24842	226	Mavri Rudi	225	15. 5. 1975	garsonjera	1	Martinarna	22277
59	Kardašević Mujo	267	24. 1. 1974	trošobno	4	Plavž	23962	227	Kofrić Milan	225	3. 7. 1975	enosobno	2	Hlad. valj.	24091
60	Vrančić Vidoja	265	22. 6. 1972	dvosobno	4	El. jeklarna	27349	228	Zupan Anton	225	29. 9. 1975	dvosobno	2	Stroj. delavnice	24773
61	Kardašević Lucija	265	26. 6. 1972	dvosobno	4	Prodajni sektor	26791	229	Petrović Zarko	225	14. 10. 1975	enosobno	2	Gradb. vzdrž.	24227
62	Novak Vojko	265	23. 10. 1973	trošobno	4	HL. valj.	27384	230	Dovžan Jože	225	3. 11. 1975	enosobno	2	Gradb. vzdrž.	24432
63	Jordan Vinko	265	20. 12. 1973	dvosobno	3	Valj. bluming	81267	231	Gošperin Zdravko	224	6. 9. 1972	dvosobno	4	Stroj. vzdrž.	27287
64	Vengar Bogdan	265	26. 2. 1975	trošobno	4	Valj. prof.	19673	232	Trček Milan	223	11. 11. 1971	dvosobno	6	GRS	80819
65	Jekovec Marjan	265	7. 3. 1975	garsonjera	1	Valj. Bela	17445	233	Pražanin Vojislav	223	15. 2. 1975	trošobno	2	Zičarna	17618
66	Zoran Leopold	265	15. 5. 1975	enosobno	2	Valj. 2400	18366	234	Mrak Jožica	223	18. 6. 1975	enosobno	2	Upokojenec	00000
67	Pavlović Djuro	265	15. 7. 1975	trošobno	4	El. jeklarna	21838	235	Mulalić Smail	223	12. 12. 1975	dvosobno	2	Martinarna	21000
68	Arb Franc	264	25. 3. 1974	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	24871	236	Sorgo Cveto	222	22. 2. 1974	dvosobno	3	Vratni podboji	21362
69	Budinović Dževad	263	25. 9. 1975	trošobno	5	Zična valjarna	17390	237	Ajdinović Redžo	222	24. 3. 1972	garsonjera	1	Valj. Bela	28309
70	Fajković Fuad	261	25. 10. 1971	dvosobno	3	Martinarna	25339	238	Mazić Esad	220	6. 10. 1972	garsonjera	1	Plavž	28330
71	Jeklič Franc	261	29. 4. 1975	dvosobno	3	Valj. 2400	22140	239	Maudrić Marija	220	18. 10. 1972	garsonjera	2	Valj. 2400	28533
72	Filipov Metodi	260	24. 8. 1971	dvosobno	3	Javornik I.	27636	240	Spasov Jovan	220	26. 2. 1973	enosobno	5	Upok.	27548
73	Alt Branko	260	24. 2. 1972	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	26186	241	Delkić Kasim	220	4. 1973	trošobno	3	Martinarna	15493
74	Sedlar Stanko	260	14. 4. 1972	garsonjera	1	Elektroinšt.	24807	242	Bešić Rešid	220	17. 5. 1973	dvosobno	3	Plavž	28566
75	Bešić Muharem	260	18. 1. 1973	dvosobno	4	El. jeklarna	29072	243	Zimic Karlo (ZB)	220	10. 12. 1973	dvosobno	2	Zičarna	27032
76	Dženanović Ahmed	260	2. 2. 1973	dvosobno	4	Transport	22200	244	Mihajlović Nedeljko	220	8. 1. 1974	garsonjera	1	Profilarna	26814
77	Čatak Mesud	260	8. 3. 1973	dvosobno	4	Martinarna	21069	245	Petrović Jozo	220	24. 4. 1974	dvosobno	2	Stroj. vzdrž.	28858
78	Milovanović Slavko	260	13. 7. 1973	dvosobno	3	Javornik I.	23198	246	Vuletić Rade	220	30. 7. 1974	dvosobno	4	Martinarna	28025
79	Dolinar Stanko	260	28. 11. 1973	dvosobno	3	Javornik I.	18387	247	Petrušić Bosiljka	220	10. 10. 1974	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	26290
80	Mehanić Meho	260	24. 9. 1974	dvosobno	3	Plavž	23254	248	Dornik Bojan	220	16. 12. 1				

Pristojna služba v splošni vrstni red prosilcev stanovanj ni uvrstila prosilcev, ki že imajo ustrezna stanovanja v skladu s členom 18 pravilnika, v svojih vlogah pa prošnjo za dodelitev večjih stanovanj, ki pa jim po navedenem členu ne pripadajo. Prav tako v splošni vrstni red prosilcev niso uvrščene vloge prosilcev, ki svoje sedanje stanovanje želijo menjati za manjše stanovanje. Vse te prosilce bo stanovanjska komisija obravnavala in reševala individualno, če se bodo razmere na področju reševanja stanovanjske problematike spremenile, ali pa če se bodo spremenila obstoječa določila pravilnika, ki urejajo to področje.

Na podlagi 2. odstavka člena 21. pravilnika, imajo posamezni prosilci in izvršni odbori sindikalnih organizacij železarne pravico, da v roku 15 dni po objavi predloga splošnega vrstnega reda prosilcev stanovanj dajo svoje pripombe in pritožbe na predlog splošnega vrstnega reda prosilcev stanovanj za leto 1976, če le-ti ugotovijo, da pri posameznih prosilcih niso bile upoštevane pravice, ki jim pripadajo po pravilniku. Vse pritožbe in pripombe se vložijo na oddelku za družbeni standard pri kadrovskem sektorju (referent za stanovanja), ki jih bo posredoval v obravnavo stanovanjski komisiji. Pritožbe in pripombe, ki bodo prišle po preteku 15 dnevnega pritožbenega roka, se ne bodo upoštevale. Vse pritožbe in pripombe se vložijo pisмено na oddelku za družbeni standard (I. nadstropje, soba št. 11).

O prejetih pritožbah in pripombah na splošni vrstni red prosilcev stanovanj za leto 1976 in o stališču do le-teh, bo stanovanjska komisija poročala odboru za delovne in življenjske pogoje, ko bo obravnavala predlog splošnega vrstnega reda prosilcev stanovanj za leto 1976. O sprejetih rešitvah na pritožbe in pripombe, bodo pritožitelji pisмено seznanjeni od odbora za delovne in življenjske pogoje kot pritožbenega organa.

Kadrovski sektor
Oddelek za družb. standard

DRUGA ŠTEVILKA ŽELEZARSKEGA ZBORNİKA

Gradivo za drugo številko desetega jubilejnega letnika so skoraj v celoti prispevali strokovnjaki iz železarne Ravne. Alenka Rodič je napisala obširni sestavek z naslovom Rekrutizacijski diagrami, Jože Rodič in Antonija Segel pa objavljata članek z naslovom Vpliv kemijske sestave na premenske točke ledeburitnih orodnih jekel. Franc Uranc prav tako iz železarne Ravne objavlja sestavek Kvalitetnejša toplotna obdelava izdelkov iz utopnih jekel, Jože Pšenčnik v rubriki tehnične novice pa članek z naslovom Novo orodno jeklo Č 9750 Utop. CO: Za delo v vročem.

Razen avtorjev iz železarne Ravne prispevka objavljata še Karel Kuzman iz kovaške industrije Žreče z naslovom Vpliv preoblikovanega materiala na snovanje procesov hladnega masivnega preoblikovanja jekla in v rubriki Tehnične novice Dušan Sikošek ml. iz raziskovalnega oddelka naše železarne članek, ki ima naslov Novi varilni praški iz proizvodnje železarne Jesenice.

Železarski globus

PARAGVAJ

Brazilska železarska družba Tenenge bo v tej južnoameriški državi gradila novo železarno. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 200.000 ton surovega jekla. Investicijski stroški zanjo bodo znašali 13,5 milij. dolarjev.

SOVJETSKE ZVEZE

Sovjetski železarski strokovnjaki predvidevajo, da bodo v tej državi proizvedli leta 1980 med 170 in 180 milij. ton surovega jekla. Sorazmerno s tem bo narasla tudi proizvodnja končnih valjanih proizvodov. Istega leta naj bi sovjetske železarne proizvedle med 115 in 120 milij. ton valjanih proizvodov.

VENEZUELA

V venezuelski državi Zulia bo vlada gradila novo integralno železarno. Njena letna proizvodna zmogljivost bo pet milijonov ton surovega jekla. Investicijski stroški za to železarno bodo znašali 1,5 milijona dolarjev.

ZDA

Železarska družba Timben si prizadeva povečati proizvodne zmogljivosti svojih železarn. Zato so v železarni Canton v zvezni državi Ohio zgradili 150 tonsko električno obločno peč. S tem so povečali sedanje proizvodne zmogljivosti te železarne za 20 %.

342	Mujić Husein	205	22. 12. 1975	enosobno	2	Profilarna	27327	519	Pogačnik Anton	176	29. 6. 1971	dvosobno	3	Transport	18046
343	Gojan Zora	204	20. 12. 1972	garsonjera	1	DE DP	60470	520	Kanc Janez	176	26. 12. 1974	trosobno	4	Nabavni odd.	81168
344	Jekler Alizabeta	204	30. 1. 1976	dvosobno	3	Soc. zdr. služba	28988	521	Delić Sabit	176	5. 11. 1975	trosobno	5	Valj. Bela	13370
345	Suhonjić Ejub	203	30. 8. 1972	dvosobno	3	El. jeklarna	25467	522	Čampara Osman	175	17. 10. 1972	dvosobno	4	Valj. Bela	25853
346	Filipović Feho	203	24. 10. 1974	dvosobno	3	Stroj. delavnice	30273	523	Gerzić Muharem	175	6. 4. 1973	dvosobno	3	Martinarna	21141
347	Suhonjić Halil	202	6. 11. 1972	enosobno	2	El. jeklarna	25390	524	Jesenko Erika	175	20. 6. 1974	garsonjera	1	SEOP	29904
348	Krstov Metodija	201	24. 1. 1974	trosobno	4	Plavž	28481	525	Gluhalić Sejad	175	6. 12. 1974	garsonjera	1	Martinarna	29964
349	Tatarević Džemila	200	12. 3. 1974	enosobno	2	Stroj. vzdrž.	26631	526	Skenderović Arslan	175	23. 1. 1975	garsonjera	1	Valj. Bela	28515
350	Vasić Milenko	200	5. 6. 1974	dvosobno	3	El. jeklarna	28730	527	Grbić Tajib	175	10. 3. 1975	garsonjera	2	El. jeklarna	29765
351	Aganović Braco	200	7. 8. 1974	dvosobno	3	Martinarna	29942	528	Kos Janez	175	17. 3. 1975	garsonjera	2	Profilarna	30053
352	Valentinčič Alenka	200	15. 8. 1974	garsonjera	1	Sekt. novogr.	26744	529	Buvac Mile	175	8. 5. 1975	enosobno	2	El. jeklarna	29669
353	Amidžić Ševko	200	23. 8. 1974	enosobno	2	Jeklovlek	29062	530	Buremović Nesib	175	30. 6. 1975	garsonjera	1	Profilarna	26149
354	Keršmanec Tomaž	200	17. 12. 1974	trosobno	4	Prodajni odd.	29967	531	Križe Peter	175	1. 7. 1975	garsonjera	1	Profilarna	30020
355	Banovšek Alojz	200	20. 12. 1974	dvosobno	3	SEOP	27703	532	Miljković Ljubo	175	2. 7. 1975	enosobno	2	Plavž	30411
356	Legat Vojka	200	15. 1. 1975	enosobno	2	Jeklovlek	81440	533	Kadić Sead	175	7. 7. 1975	enosobno	2	Plavž	28225
357	Murati Luan	200	30. 1. 1975	dvosobno	3	El. jeklarna	27700	534	Spasevski Stojmen	175	8. 8. 1975	enosobno	2	Martinarna	29975
358	Dautović Meho	200	25. 2. 1975	dvosobno	3	Plavž	27730	535	Selimović Ferid	175	22. 9. 1975	enosobno	2	VEN	29958
359	Mujadžić Mujo	200	6. 3. 1975	dvosobno	3	El. jeklarna	27945	536	Mitovski Voja	175	3. 11. 1975	enosobno	2	El. jeklarna	29222
360	Džafić Muharem	200	25. 4. 1975	dvosobno	3	El. jeklarna	28419	537	Pretnar Marija	175	26. 11. 1975	garsonjera	1	Jeklovlek	29969
361	Šmid Ferdinand	200	15. 5. 1975	enosobno	2	Upokojenec	00000	538	Mitević Dragi	175	15. 12. 1975	enosobno	2	Valj. Bela	30001
362	Viđmar Bojan	200	11. 7. 1975	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	27999	539	Imširović Ramo	175	16. 12. 1975	enosobno	2	Plavž	29741
363	Ingljić Silvo	200	9. 10. 1975	enosobno	2	Valj. Bela	26805	540	Drobnak Anton	175	19. 12. 1975	garsonjera	1	VEN	29217
364	Bremec Bruno	200	31. 10. 1975	enosobno	2	HI. valjarna	26829	541	Sinković Franc	175	29. 12. 1975	garsonjera	1	VEN	29217
365	Tatarević Hilmo	200	5. 11. 1975	trosobno	5	Želblarna	30552	542	Čamdić Esad	175	1. 9. 1976	garsonjera	1	Valj. 2400	24170
366	Slanović Mipol	200	6. 11. 1975	dvosobno	3	OTK	28035	543	Halilov Husein	174	30. 6. 1975	dvosobno	3	Profilarna	25269
367	Medved Jože	200	16. 12. 1975	enosobno	2	Stroj. vzdrž.	26768	544	Mislomov Adem	174	1. 7. 1975	trosobno	4	El. jeklarna	19528
368	Razinger Jože	200	26. 12. 1975	enosobno	2	Valj. Bela	26757	545	Dreša Tina	173	22. 3. 1973	trosobno	4	El. jeklarna	27783
369	Hatić Avdo	199	4. 4. 1975	dvosobno	4	Martinarna	23897	546	Mulalić Esad	170	22. 11. 1972	dvosobno	5	Žičarna	27783
370	Cvetanov Jordan	196	7. 5. 1974	dvosobno	3	Martinarna	27900	547	Naumovski Mišo	170	30. 12. 1974	trosobno	5	Martinarna	23381
371	Rekić Mujo	196	15. 7. 1974	dvosobno	3	Plavž	29834	548	Midžon Rahman	170	6. 1. 1975	trosobno	4	Martinarna	16892
372	Bubrić Ernest	196	9. 10. 1974	enosobno	2	Žičarna	29738	549	Pezerović Ismet	170	13. 3. 1975	enosobno	2	Livarna	30458
373	Malkeć Abid	196	22. 10. 1974	trosobno	4	El. jeklarna	25081	550	Obradović Mirjana	170	19. 3. 1975	garsonjera	1	Valj. prof.	30410
374	Hić Nenad	195	23. 1. 1954	dvosobno	3	Valj. 2400	26808	551	Nišević Djurdja	170	17. 4. 1975	garsonjera	1	Spl. sektor	30410
375	Majdanović Mesud	195	20. 6. 1973	enosobno	2	Elektropeč	29434	552	Branc Urška	170	18. 4. 1975	garsonjera	1	Spl. sektor	30328
376	Milaković Stana	195	13. 11. 1973	garsonjera	1	Jeklovlek	60693	553	Sabotin Franc	170	7. 5. 1975	garsonjera	1	Stroj. vzdrž.	29839
377	Šturm Jože	195	20. 12. 1973	trosobno	5	Žičarna	18252	554	Banović Dušan	170	4. 6. 1975	garsonjera	1	Martinarna	28692
378	Smagin Boris	195	31. 1. 1974	garsonjera	1	Stroj. del.	27369	555	Petrović Jane	170	19. 6. 1975	garsonjera	1	Samotarna	29901
379	Muratović Jasim	195	22. 2. 1974	enosobno	3	Plavž	29387	556	Imjenović Nedeljko	170	26. 6. 1975	enosobno	2	Valj. Bela	30469
380	Kadić Huso	195	24. 5. 1974	dvosobno	3	Martinarna	29207	557	Delić Mujo	170	3. 7. 1975	enosobno	2	Valj. Bela	30532
381	Vujić Dragoljub	195	3. 6. 1974	enosobno	2	Stroj. vzdržev.	28366	558	Blagojević Ilija	170	31. 7. 1975	enosobno	2	El. jekl.	30596
382	Bešić Sakib	195	2. 7. 1974	garsonjera	1	Valj. 2400	27455	559	Svetina Miroslav	170	13. 8. 1975	garsonjera	1	OTK	29798
383	Vučkovski Gorgi	195	11. 9. 1974	enosobno	2	Stroj. vzdržev.	28266	560	Mujagić Enes	170	21. 8. 1975	enosobno	2	Adj. bluming	30646
384	Kević Husnija	195	9. 10. 1974	dvosobno	3	Samotarna	24346	561	Smajlović Aziz	170	15. 9. 1975	enosobno	2	PIV energija	30788
385	Gagić Božo	195	8. 11. 1974	enosobno	2	Valj. Bela	27757	562	Bajrić Dževad	170	7. 10. 1975	enosobno	2	Martinarna	30678
386	Gorgievski Blage	195	6. 1. 1975	dvosobno	3	El. jeklarna	28583	563	Šekćanović Azio	170	27. 10. 1975	garsonjera	1	Transport	27367
387	Kocev Dragi	195	9. 1. 1975	dvosobno	3	Transport	28523	564	Bremec Srečo	170	3. 11. 1975	enosobno	2	DEDP	60884
388	Lazarev Trajan	195	-13. 1. 1975	dvosobno	3	El. jeklarna	28817	565	Rozman Zoran	170	13. 11. 1975	garsonjera	1	SEOP	30314
389	Trajkov Mile	195	3. 2. 1975	dvosobno	3	Stroj. vzdrž.	30286	566	Hadžić Mustafa	170	20. 11. 1975	trosobno	5	El. jeklarna	22810
390	Smajlović Ahmo	195	6. 2. 1975	trosobno	4	Martinarna	29079	567	Jagurđija Fehim	170	21. 11. 1975	enosobno	2	Stroj. del.	29803
391	Stoev Kame	195	14. 2. 1975	enosobno	2	Valj. Bela	26667	568	Mijatović Nikola	170	27. 11. 1975	garsonjera	1	HI. valj.	29803
392	Alagić Šefik	195	15. 2. 1975	dvosobno	3	Martinarna	28762	569	Kičin Husein	170	2. 12. 1975	trosobno	6	Plavž	21779
393	Serafimov Vlado	195	17. 2. 1975	dvosobno	3	VEN	26667	570	Lazarev Vančo	170	17. 12. 1975	garsonjera	1	Samotarna	30351
394	Ogrinc Ivan	195	25. 2. 1975	garsonjera	1	VEN	28762	571	Džinić Avdo	170	23. 12. 1975	enosobno	2	Martinarna	30896
395	Zlatanov Gorgi	195	6. 3. 1975	dvosobno	3	Valj. Bela	25541	572	Tomešić Andrija	169	3. 12. 1974	trosobno	4	Žičarna	30111
396	Skenderović Hadro	195	26. 3. 1975	dvosobno	4	Valj. Bela	27461	573	Omanović Osman	169	18. 2. 1975	dvosobno	3	Jeklovlek	28581
397	Stojanov Jordan	195	1. 8. 1975	enosobno	2	Stroj. vzdrž.	27461	574	Ališić Zijad	168	21. 11. 1975	trosobno	5	Žičarna	20896
398	Lah Marjan	195	4. 9. 1975	garsonjera	1	VEN	26742	575	Palešić Jože	165	2. 11. 1973	trosobno	4	Martinarna	16549
399	Kadić Muharem	195	7. 11. 1975	dvosobno	3	Transport	29003	576	Krnjajić Ante	165	9. 8. 1974	trosobno	4	Žičarna	18134
400	Turkušić Alija	195	8. 12. 1975	dvosobno	3	Valj. 2400	27753	577	Pogačar Pero	165	5. 6. 1975	garsonjera	1	Valj. Bela	29310
401	Marinšek Filip	195	23. 12. 1975	dvosobno	3	RO	22986	578	Plivac Esad	164	17. 1. 1975	garsonjera	3	Martinarna	28401
402	Bundalo Zarko	195	25. 12. 1975	garsonjera	1	Stroj. vzdržev.	26834	579	Spić Mirko	164	30. 8. 1975	dvosobno	3	Jeklovlek	23075
403	Potočnik Franc	194	8. 5. 1972	dvosobno	3	Stroj. vzdržev.	21834	580	Grčić Jože	163	6. 12. 1972	enosobno	2	Upokojenec	00000
404	Zunić Ivan	194	15. 4. 1975	trosobno	4	Valj. žice	21895	581	Radović Drago	163	26. 12. 1974	dvosobno	3	Valj. 2400	28895
405	Cindrak Halil	193	18. 9. 1972	dvosobno	3	Žičarna	29535	582	Velkov Vladimir	162	22. 12. 1975	trosobno	4	El. jeklarna	27380
406	Kralj Drago	193	24. 10. 1974	dvosobno	3	SEOP	30224	583	Varek Anufrija	161	3. 4. 1975	dvosobno	3	Transport	25481
407	Kolman Jože	193	7. 4. 1975	trosobno	4	Upokojenec	00000								

»O, saj jih še boste. Brez skrbi, ne bo jih tako hitro zmanjkalo,« se je zarežal kmet. Domislek se mu je zdel tako imeniten, da mu smeh ni prenehal igrati na zgubanih licih.

»Zakaj so pa vam Nemci tako gorki,« je vprašal Danči, ki ni mogel razumeti kmetovega veselja. Ni bil videti izjemno bister, izgubil je lahko tako malo, tudi potlej, če Nemci odidejo, bo težko živeti. Nič političnega ni omenil. »So vam napravili kaj hudega?«

»So! V prvi vojni. Ne ravno tile, Avstrijci! Ampak kot slišim, je precej Avstrijcev umes. Zmerom sem bil na veselo stran; rad imam ljudi, veselje. Pri vojaki sem rad katero ušpil. Potlej kazen, ribanje, stražarjenje, arest. Dobili so me na piko, da so že kar na pamet upili: Zalaznik, kazen, kazen, »štrafe, štrafe«, po njihovo. Takrat sem jih dobil v želo. Pa nisem zamerljiv človek. Veliko odpustim, rad pozabim. Ti Avstrijci pa so mi sedli v jetra. Potlej ta njihova »špraha«, hudič bi se zapomnil. Tolčem po naše, toliko, da se razumem z ljudmi. Povem vam, hranim deset litrov uležane slivovke. Še pet let. Biti mora kot olje, mehka, pitka, zaleze se ti v glavo. Mika me, da bi poskusil. Pa hranim. Ko bodo odšli. Takrat, kdor pride mimo, dobi, kolikor spi. Pa mislite, da jih bo kmalu pobralo?«

»Ne še precej. Veliko jih je.«

»Škoda,« je boleče zavzdihnil kmet, »Dobri ljudje mirjejo, hudičarjev pa ne zadene. Čisto pravega reda na tem svetu ni. Marsikaj je narobe.«

Žena, ki je doslej le ogledovala Dančija, se je spopela možu. »Čenčič, prismođa stara, namesto, da bi njega poslušal. On ti pove vsaj novice, ti pa melješ stare otrobe. Čudno, da se ti ne priskuti.«

Kmet se je srečen režal. Ženini očitki ga niso prizadele. Edino toliko so ga opozorili, da je natočil Dančiju in mu pomignil, naj pripoveduje, da bo poslušal. Danči pa ni vedel, kaj bi bilo tako zanimivega, da bi priklenil kmetovo pozornost. Naj pove, kako je z njimi zadnje dva dni?

»Napadli smo policiste, zdaj nas oni podijo. Toliko jih je, da se moramo umikati.«

»Jih bo že pobralo. Še tako visok sneg pobere. Pride odjuga in ga pobere.«

Kmet, ki se ga je zganje že prišlo, je zgovorno mugal z očmi, dvigoval obrvi in močno šobil usta. Žena v tej igri ni mogla skriti posmeha.

Z urha se je oglasil tenak glas. Danči ni vedel, če je to otrok ali droban dekleški glas. Žena je naglo zapustila sobo. Danči je slišal prekanje na stopnicah, ni pa razločil besed. Žena je s hudo zadrego na obrazu prišla v sobo. Proseče, z milim pogledom, ki mora omajati vsakogar, ga je gledala.

»Naša Polonca vas je zaslislala. Povedala sem, kdo je prišel, zdaj pa lepro prosim, če vas lahko pogleda. Le toliko, da bi vas videla. Ne bo govorila naprej. Saj ni videti čvrsta, ampak kar se zareže, to trži,« je razlagala kmetica.

»O, naj kar pride. Nič posebnega ne bo videla. Če pa želi videti partizana, naj kar pride.«

Kmetica je srečna planila v vežo. V goltenem glasu je nekaj zaupila in se umaknila.

Danči je zagledal nizko, drobno dekletce. Pri slabi svetlobi je sprva pomislil, da ima deset let. A ker je prihajala bliže, je ugotovil, da jih ima več. Stirinajst, petnajst. Močni kiti temno pepelnate barve sta preostro očrtavali drobni obrazek. Se le ko je prišla k njemu, je videl, kako žive oči ima. Gledala ga je neverjetno zresnjeno za njena leta.

»Ti si partizan,« je vprašala. Ko ji je prikal, je zvedavo dodala: »Si že ubil kakšnega Nemca?«

Tem očem ni mogel lagati. Dekletu pa bi rad, tudi kmetu. »Nisem. Malo me je strah. Prej nisem imel pištole v roki, zdaj jo imam, a še nisem ustrelil z njo. Samo šest nabojev imam. O pa bom že, če bo priložnost. Seveda, če se ne bom prestrašil.«

Dekle mu je tako prepričano odkimalo, da je osupnil. Tanka usta je trdo stiskala.

»Ti si zelo hraber. Veliko Nemcev boš še pobil. Prav je tako. Škoda, da jih tudi jaz ne morem.«

»Veste, naša Polonca je čudna,« se je prestrašila kmetica. Zmes žalosti in ponosa se je mešala na njenem zgaranem obrazu. »V gimnazijo hodi, pa je menda v šolah tako čudno. Ne tiče ne miš ne bo. S kmetom se ne oženi, v mestu, gospoda, kaj bo s takim dekletom, ki ima le voljo. Pre pameti pa ne.«

Danči pa je bil prepričan, da je dekle zelo bistro. Ampak to ga ni posebej čudilo. Ni pa znal uskladi odločnosti, poguma s tako drobnim telescem. Saj šibka ni bila videti, le nizka in drobna.

Moral si je izmišljati, drugače se ni mogel izuleči. Vsi trije so pričakovali napete zgodbe, boje, on pa je krmalil nekje vmes. Več napetosti kot bojev. Pa še to le kratko streljanje.

»Vi ste pa iz Mirjave,« je nenadno rekla Polonca. Prepričano mu je kmala. »Po narečju sem ugotovila, da natanko iz mesta. Kako se pišete?«

»Tega pa ne boš zvedela,« se je prestrašil Danči.

»Staviva, da bom zvedela,« je rekla Polonca in mu ponujala drobno dlan, da udarita v stavu. »No, stavi, če upaš! Veš, kako bom zvedela? Imam dva sošolca iz Mirjave. Povedala sta: sedem jih je šlo v partizane. Od tega pet mladih. Niste si tako podobni, da iz opisa ne bi zvedela, kdo si.«

Od te hiše pa kar stran. Čimprej, je sklenil Danči. To bistro dekle bo spleto toliko niti, da se ne bo izmotal. Poprosil je za hrano, pa so mu dali hlebec in pol kruha, kos slanice, ki je bila žarka, v glinastem lončku zabele, da jo bo lahko mazal na kruh. Suhih kruškov pa, kolikor bi jih lahko nese.

Polonca ga je pospremila do konca dvorišča. »To, zaradi bojev pa še pripoveduj. Ljudem je lažje, če slišijo, da Nemci padajo.«

Previdno je zaobjel njeno drobno dlan. Začudil ga je močni stisk. Ali je napela vso moč ali je bila v resnici močnejša, kot je kazal njen videz. Vsi so bili že zbrani, manjkal je edino še Brkač. Čakali so še pol ure, ko je Miran predlagal: »Danči naj prevzame poveljstvo. Največ sposobnosti kaže.«

Nič niso zalegli izgovori. Moral je sprejeti. Razporedil je borce, kot se mu je zdelo najbolje in napet prisluškoval v temo.

Noben zvok ni vzbudil njegovo pozornost. Zledenel pa je v strahu, ko je zagledal dvoje postav, ki sta se majali po stezi. Pištolo je potisnil pred sebe, meril in čakal. Hoja prvega je spominjala na Brkača, postajal je vse manj odločen, dokler ni Brkač spregovoril.

S sabo je pripeljal Mrkovč, ki jih je hrupno pozdravljala. Napeli so se v pričakovanju. S posebnim zmago-slavjem je Mrkovč pripovedoval, kako se policisti podijo po dolinah, zaselkih, govorijo o veliki skupini banditov in obljubljajo, da jih bodo pobili. Mrkovč pa je ljudem zatrjeval, da se bodo partizani spretno izmikali in napadli takrat, kadar bodo oni hoteli. Enačil se je z njimi, podoben navijaču, ki zmerom trdi: »Mi smo zmagali, našega napada ne ubranijo.« Še srečnejši pa je povedal, da je dobil zvezo z okrožnim sekretarjem. Kurir je, kot so slutili, padel. Našel ga je novi, ki je naročil, naj se pomaknejo proti Bukovniku, tam naj navežejo stike z ljudmi, razpletejo mreže, napadajo patrolje, zbirajo nove partizane in orožje. Da bo delo lažje steklo, naj gre Miran v bližino Mirjave, postavljen je za okrajnega sekretarja Osvobodilne fronte. On naj razprede organizacijo, zbira orožje in nove partizane.

»Kje pa je Adi,« je nestržno planil Danči, ki je nesrečno začutil, da bo tako ostal brez najbližjih prijateljev. »O njem pa ne vem ničesar,« se je zmedel Mrkovč.

Noče povedati, je posumil Danči. Prikriva smrt prijatelja.

»Kaj pa drugje, partizani veliko napadajo, je že kje bataljon?« je zanimalo Vidro.

»Govoril je o bataljonu. Omenjal ga je kurir, pa nisem spraveval. Bolj me je zanimalo, kako bo pri nas. Tudi o bojih je govoril. In zmagah,« je momljaj Mrkovč.

Ko bi vedel, kaj od tega je resnica, kaj laž, se je krmelil Danči. Ne govori resnice. Težko pa je uginiti, koliko laže.

Miranu, ki je stežka odhajal, je le Danči naročil, naj pozdravi Suzano. Druga je ni hotel. Miran je dovolj pameten, prisenben, bo že povedal, kar meni, da bo najbolje.

»Posljem domačim kakšno sporočilo,« je še vprašal Miran.

»Pusti jih v miru. Že tako dovolj trepetajo. Posebej stari. Omajal sem mu napredovanje in to ga huje grize, kot če bo zvedel za mojo smrt,« se je posmešnil Danči.

Stisnil je Miranovo dlan. Odhaja. Se ne bosta več videla? Prav mogoče. Saj z boji še niso prav začeli in že ni Hinka, morda je padel Adi. Kdo bo naslednji? Ampak Miranu je moral viti nekoliko poguma. »Zgani Mirjave. Glej da boš kmalu zbral novo četo. Če se bodo prestrašili snega, zime, jih pripravi za pomlad.«

Kako je bil Miran potreben teh besed. Stresal mu je roko, kar naj bi pomenilo: vse bo natanko tako. Potrudi se bom, uspel!

Četa osmih partizanov je odhajala v noč. Otresli so se najhujše tesnobe.

— Da tu sem. Prignali me pa niso. Sama ...

Hotela je povedati vse, kar se je namenila, pa ni mogla. Aleš se je zdaj ves bled sesedel in zastokal. Potem jo je pogledal tuje, in to kot da mu je spet vrnilo zavest.

Zato je stražar govoril tako posmehljivo. Obisk! Pravi obisk od zunaj!

Martino je premagalo in morala je poklekni k njemu. Ni zahtevala, da jo objame, le da mu pove, kako se bo mogoče rešiti. Potem bo že presodil. Tudi ona je zdaj čutila, da ji začetega ni treba povedati do konca, Aleš je že sam uganil.

Počakala bo še malo, da se zave. Vse bo še dobro, a ni se mogla otresti občutka krivde. Sredi zaporov je bolj kot zunaj čutila, kako ga je bila razočarala. Zakaj ne more razumeti, da je tu prav zaradi njega, zaradi njiju obeh?

Stražar se je prestopil in na videz neprizadeto in z dolgočasno gledal skozi mrežo v oknu. Mimogrede pa je natanko spremljal njuno srečanje in zapisoval v ušesa vsako besedo. A to ni bilo niti potrebno, kajti bolje kot on je to opravljal skrit mikrofoni.

— Ti ni prav, da sem prišla? Vesela sem, da te vidim, je potem izdala Martina.

Aleš jo je spet pogledal vprašujoče in zresnjeno, kot še vedno ne bi mogel verjeti. Trdo je stisnil Martino za ramo in zadržano rekel:

— Kaj si storila! Kako naj bom vesel srečanja tu? Kakor da nisi imela druge poti!

Zdaj je čutila, da bo šlo laže, led je bil prebit.

— Priti do tebe, je bilo poglavitno. Te zelo boli? ga je vprašala potem in spet pogledala proti stražarju. A ker se ta ni ozrl, ga je pobožala po rokah in mu segla k obrazu. Boječe in nežno, kot bi bolelo tudi njo, se je dotaknil temnih podplutb.

— Nisi prav storila. Te niso iskali? Je šepnil tiho in vprašanje o bolečinah kar preskočil. Njen obisk ga je ohromil tako zelo, da na bolečine ni mislil. O tem se mu zdaj ni zdelo vredno govoriti, ker bo še za kaj pomembnejšega najbrž primanjkovalo časa in moči.

— Ne. A bala sem se in skoraj že pobežila ...

Utihišla je in poškilila k stražarju, ki ni pokazal nobene vneme ali radovednosti. A tudi tako sta se z Alešem razumela.

IVAN JAN

59 MRTVI NE LAŽEJO

Od njegovega zajetja do danes je minilo že precej dni, je pomislil. Čudno, da so jo pustili? Saj so zaprli celo Filipa in druge, pa ni izginila v gozd. Tu nekaj ne more biti v redu!

— Kaj si počela medtem? Ko so jih pobrali toliko? Koga so še? je hotel zvedeti Aleš.

— Nekaj časa sem se ogibala doma in bila drugod. Pobrali pa jih niso več. Mar jih niso dosti?

Aleš ji bo tudi še moral povedati marsikaj. Tu je bila zveza s svetom, s partizani! Če je že prišla, ne sme zastoj. Toda — kako je mogla priti? Najhujše vprašanje. Veliko bi dal in tvegaj, če ji ga ne bi bilo treba zastaviti nikoli! Zdal se mu je že smilila. Veliko je morala pretrpeti, če se je raje odločila za ta korak. Zato ji ni hotel težiti že tako utrjenega mladega srca. Po prvih besedah in presenečenju ji je hotel lajšati stisko, čeravno ji ni rad odpustal te neumnosti in poklekvanja. Kot da bi zaradi tega moglo biti zanj kaj bolje. Pozneje bo popravila zamujeno. Morala bo, saj je tolikokrat silila v tožbo. Odšli pa so lahko samo pogumni ali taki, ki so vedeli, kaj delajo.

— No, je rekel, — zmotno si se odločila, pa vendar je lepo, da te vidim.

Prijel jo je za roke in nihče mu ni branil. To mu je za hip spet zmračilo čelo, vendar se je premagal. Zdal ni hotel pokazati, da tudi za tem čuti Wernerjevo igro.

Martina si je opomogla od vznemirjenja in je to zakrivala s povečano zgovornostjo. Vedela je, da bo pogovor nanesel še na zadeve, ki bodo Aleša prizadele in ponižale. Saj so tudi njo, vendar ne tako, da bi jo moralo biti preveč sram. Na koncu bo pokazala, zakaj je šla tako daleč.

— Saj mi ne zameriš preveč? Ali se spomniš, kaj sem ti rekla? Vidiš, zato sem tu. Nisem mogla drugače. Če bi šla tja brez tebe, bi si to očitala do smrti!

Aleš jo je tuje pogledal. To ni bila tista Martina, ki je znala tudi debatirati in je kazala, da je dober učenec ter bo v pravem trenutku natanko vedela, kaj ji je storiti. Nikoli ni mogel reči, da je preveč boječa. In že si je moral priznati, da tudi ta njen korak ne izraža strahopetnosti. Storila je vedno le tisto, kar ji je velevalo nemirno žensko srce.

— Pa me le nisi razveselila. Veš, kje si?

Vem, zato sem tu! Življenje brez tebe bi bilo prazno. Tudi tam, v gozdovih.

Nič pomislekov, nič zavesti, samo želja in lakota po življenju, je begalo Aleša, ki jo je potem vprašal:

— In nič se ti ni zgodilo? Kako si prišla sem?

Martina je rada sanjari in se igrala s skrivnostmi. Potiho in igrivo ga je podučila:

— Kdor hoče kaj doseči, mu to tudi ne uide. Poti je več! Aleš je to zbledel, da jo je vprašal glasno:

— Kako? Kakšnih poti?

LEŽU ZAUPAJO, PODLEŽU, KI JIH POZIVA K NAJNIZKOTNEJŠEMU, JIM RAZPIHUJE STRASTI IN JIH UČI POJMOVATI NACIONALNOST KOT IZOLACIJO IN GROBOST — TO JE MIZERNO.

S kako preroškim glasom je GOETHE to izpovedal — kajti HITLERJI, HIMMLERJI in ostali so najpodlejši lopovi, ki so počenjali prav te in še hujše stvari.

Eni so nemara bolj krivi kot drugi. Toda, če obravnavamo hudodelstva s posledicami teh hudodelstev: smrt več kot dvajset milijonov ljudi, opustošenje zemeljske celine, širjenje nepopisnih tragedij in trpljenj na vsem svetu — komu teh zločincev naj pripišemo manjši ali večji del krivde?

Vsi po vrsti zaslužijo milijonkrat svojo smrt. Nürnberški proces mora postati mejnik v zgodovini civilizacije.

Tedaj naj se uresniči neke druge Goethejeve besede, ne samo za nemško ljudstvo, temveč za vse človeštvo: »TO NAJ CENIJO NEMCI, DA BODO OBJEMALI SVET IN GA OBVAROVALI, DA BODO SRCA ODPRTA SLEHERNEMU PLODNEMU SODELOVANJU IN LJUBEZNI, TAKŠNI NAJ BODO, TO NAJ BO NJIHOV ISKREN NAMEN.«

Postopki in sodba v Nürnbergu jamčijo, da bedita pravica in zakon sleherni čas nad vsakim človekom — tudi nad šefi držav in vsemi, ki pripadajo njihovu spremstvu in da mora posameznik družbi položiti račun o svojih dejanjih.

CIVILIZIRANI NOREC DVAJSETEGA STOLETJA Z OBLASTJO IN ZNANOSTJO V ROKAH

Ko sem se lotil pisanja, se mi je zdelo, da mi bodo šle strani same izpod rok, saj sem poznal, kar sem hotel napisati. Poznal ne le iz lastnih doživetij dvanajstih taborišč smrti med vojno, temveč tudi iz prebiranja, srečanj in obiskov vsa ta leta v miru. Ko sem se lotil pisanja me je že po prvih straneh snov kar zasula. Zasula, kakor da bi pred mano vstali milijoni (v nacističnih taboriščih je skupaj pomrlo približno 11 milijonov ljudi!) ki so pustili svoj pepel v koncentracijskih taboriščih. Misli so mi samodejno ponoči uhajale v tovarne smrti. Marsikdo mi je rekel, med njimi tudi prijatelji, pusti to pri miru, saj si ta taborišča sam preživel. Misliš, da bo kaj drugače?

SIMON REŠEK

NI VAŽNO KAJ ČLOVEK IZGUBI, VAŽNO JE TO KAR MU OSTANE...

Mesec maj 1945 je na pragu. V koloni uničenja nas je ostalo vsega skupaj tristo izmučenih in prestradanih. Vračamo se proti taborišču Mauthausenu.

NIKOLI NE POZABITE

Dovolj je števil, dovolj smrti. Res za zmeraj dovolj? — se vprašuje človek, ko odhaja odtod. Roke ljudi, ki želijo mir, so napisale na vhodna vrata v Mauthausenu samo: »NIKOLI NE POZABITE«. Odtod se vračava s prijateljem Jožetom Sivcem v svobodno domovino. Svobodna se vračava iz pekla smrti z neizbrisnimi pečati tetoviranih števil na rokah. Moja številka je 190.578, Jožetova pa 190.597. Ta znamenja bodo ostala neizbrisni spomin na največjo sramoto človeškega rodu dvajsetega stoletja. Ostali bodo grozljivi spomini — saj smo bili zaznamovani kot klavna živina.

Proces pred mednarodnim vojaškim sodiščem v Nürnbergu gre h kraju. »Minulih štirideset let dvajsetega stoletja,« je rekel ameriški tožilec Robert Jackson v zaključnem govoru, »bo

zgodovina prišela k najbolj krvavim letom vseh časov. Dve svetovni vojni sta zapustili oporoko mrličev, ki jih je po številu več kakor vseh armad, ki so se vojskovale v katerikoli vojni starega ali srednjega veka. Nobeno polstoletje ni nikoli videlo pokola v tolikšnem obsegu, takih grozovitosti, nečlovečnosti, toliko množičnih deportacij ljudstev v suženjstvo, tolikšnega iztrebljanja narodnostnih manjšin in narodov. TORQUEMADOVA grozovitost zbledi pred nacistično inkvizicijo. Moritev so zganjali kakor nekakšno industrijo množične proizvodnje — v plinskih celicah in krematorijih Auschwitz, Dachau, Treblinka, Buchenwald, Mauthausen, Majdanek in Oranienburg. Mar naj svet spregleda ponovno vstajenje suženjstva v Evropi, suženjstva v tolikšnem obsegu, da so sedem milijonov mož, žena in otrok odgnali z njih domov, ravnali z njimi kakor z živino, jih izstradali, pretepali in umorili.«

Pred mnogimi leti je rekel GOETHE nemškemu ljudstvu, da bo doživelo čudno usodo: »USODA JIH BO UDARILA, KER SO SAMI SEBE IZDALI IN NISO HOTELI BITI TO KAR SO. DA NE POZNAJO MIKAVNOSTI RESNICE JE TREBA OBŽALOVATI. DA JIM JE DIM IN OGENJ TER GORJAKARSKA NEZMERNOST TAKO PRI SRCU, JE PRISKUTNO. DA SE VSAKEMU FANATIČNEMU POD-

AKTUALNOSTI Z JESENIŠKE OBČINE

RAZVOJNI NAČRT DO LETA 1980

Družbeni načrt razvoja občine Jesenice je rezultat skoraj dveletnega dela vseh nosilcev planiranja od temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in strokovnih delavcev.

Srednjeročni družbeni načrt temelji na dolgoročno ugotovljenih ciljih in politiki razvoja ter usklajuje materialne in druge interese ter odnose pri ustvarjanju dohodka in zadovoljevanju ekonomskih, socialnih, kulturnih in drugih potreb delovnih ljudi. Zato vključuje družbeni načrt predvsem:

Cilje in politiko ustvarjanja in delitve dohodka ter razvoja gospodarskih panog, ugotavljanje interesov ljudi za zagotavljanje delovnih, življenjskih in družbenih potreb, usklajuje ustvarjanje in uporabo dohodka, zagotavlja racionalno izrabo prostora in izgradnjo komunalnih in stanovanjskih objektov, ustvarja pogoje za splošni ljudski odpor ter vsebuje obveznosti, ki jih je občina prevzela s sporazumi in dogovori v republiki in na drugih ravneh.

Zato se v družbenem načrtu pojavljajo tudi ugotovitve in opredelitve, za daljše časovno obdobje. Nekateri rezultati teh odločitev bodo vidni šele čez več let in nemara čez več desetletij. Vemo, da bodo spremembe v prihodnosti potekale vse hitreje, zato je bila zbrana vrsta informacij in podatkov, da bi bilo tveganje pri planiranju čim manjše.

Družbeni načrt razvoja jeseniške občine je obsežen dokument, ki zelo natančno obravnava vsa področja. V dokumentu so poglavja o samoupravljanju, gospodarstvu, demografiji, socialnih in drugih področjih, krajevnih skupnostih ter prostorskemu urejanju. V vseh poglavjih je prikazano stanje v letih 1974 in 1975, se pravi neposredno pred začetkom novega planskega obdobja in razvoj do leta 1980, ki predstavlja predvidevanja za končno leto izvajanja srednjeročnega družbenega načrta.

VPISOVANJE POSOJILA ZA CESTE ŽE NAD 100 %

Petnajstega julija je bila dosežena vsota posojila za ceste, ki ga je jeseniška občina dolžna zbrati po razrezu skupnosti za ceste Socialistične republike Slovenije. Obveznost je tako izpolnjena. Razveseljivo je to, da je med vpisniki posojila že nad 10.000 delavcev jeseniške občine, ali blizu tri četrtine. Ker je vpisovanje posojila v krajevnih skupnostih, kjer ga vpisujejo obrtniki, kmetje, svobodni poklici, upokojenci in zdomci, nekoliko zakasnilo, je bilo do 15. julija na tem področju šele 88 vpisnikov izmed skoraj 5.000, kolikor je v občini ljudi, ki naj bi vpisali posojilo v krajevnih skupnostih. Razen tega pa še ni vpisanega niti dinarja posojila, ki naj bi ga prispevale delovne organizacije iz svojega dohodka. Zato so na seji štaba za vpis posojila sklenili, da bodo zlasti pospešili akcijo vpisovanja v krajevnih skupnostih, z delovnimi organizacijami pa se bodo dogovorili, da bodo v okviru svojih možnosti iz dohodka vpisale posojilo po petletnem obračunu njihovega poslovanja.

Akcija vpisovanja bo trajala do 31. oktobra 1976 in dotlej bodo poslovala vsa vpisna mesta v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Tudi štab za vpis posojila bo deloval do konca vpisovanja. Ob tej akciji je še zlasti pomembno, da vpise posojilo čim več delovnih ljudi in občanov, vsako seveda v okviru svojih možnosti. V jeseniški občini je možno računati, da bi lahko zbrali poleg obveznosti, ki je že dosežena, še znatno sredstva, ki bodo po zagotovitvi republiške skupnosti za ceste uporabljene v okviru petletnega načrta razvoja cestnega omrežja za modernizacijo regionalnih cest v tisti občini, kjer bodo sredstva zbrana. Na zadnji seji štaba za vpis posojila so ugotovili, da nekatere manjše delovne organizacije vpisujejo posojilo v kraju, kjer so njihove centrale in organi upravljanja njihove delovne organizacije. Tak postopek seveda ni pravilen, ker je treba vpisati posojilo v tisti občini, kjer so delavci zaposleni, ne glede na to, kje je sedež delovne organizacije.

Stanje se je v zadnjem tednu bistveno spremenilo, kar kaže že količina vpisanega posojila. Manj je tistih delovnih enot in delovnih organizacij, ki še niso poslele nobenega poročila, več pa seveda tistih, ki so že vpisale nad 100 odstotkov svoje obveznosti in tistih, ki se stotim odstotkom približujejo. Do 15. julija so vpisali nad 100 odstotkov svoje obveznosti delavci v naslednjih delovnih organizacijah

ali njihovih enotah: v Tehničnem biuroju, TOZD Tobačne tovarne, Marketu Emone, TOZD Intereuropa, v prodajalnah Planika, Alpina in Slovenija avto, v podružnici časopisnega podjetja Dela, v hotelu Alpina v Kranjski gori, Kompasovi restavraciji v Ratečah, hotelu Lek v Kranjski gori, Komunalnem servisu na Jesenicah, delavci kulturne skupnosti, Radio Triglav, kinematografsko podjetje, zdravstvena šola, občinske konference ZKS, SZDL in ZMS, občinskega sindikalnega sveta, Carinarnice Jesenice, občinskega sodišča, občinskega sodišča za prekrške in v izpostavi komunalnega zavoda za zaposlovanje. Štab za vpis posojila pa do 15. julija ni dobil nobenega poročila od naslednjih delovnih organizacij ali delovnih enot:

Železniškega gospodarstva – sekcija za vzdrževanje prog in sekcije za signalno varnostne ter telekomunikacijske naprave in od podjetja za elektrifikacijo prog, od obeh mesnic kmetijskega gospodarstva Škofja Loka, poslovalnica Supermarketa Uninon, Kokre, Standard konfekcija, Elite, ONA-ON, Peka Tržič, Borova, Chema, pohištvena trgovina Florijan Bobič, knjigarna, Slovenija športa in Jugoplastike, od turističnega društva Kranjska gora, PIK Belje, slaščičarna podjetja Zito, Kristala, Veterinarske postaje, hidrometeorološkega zavoda in nadzorništva prog s Hrušice.

Število tistih delovnih organizacij ali enot, ki doslej še niso poslele nobenega poročila, se je znatno skrblo, med njimi pa prednjačijo prodajalne s sedežem zunaj občine. Ob našem zapisu v prejšnjem tednu je bilo pomotoma navedeno, da poslovalnica Kovinotehne dotlej ni poslala poročila. Do 15. julija so delavci v prodajalnah Železnica in Fužinar zbrali 86,72 odstotka posojila glede na njihovo obveznost.

Družbenopolitične organizacije v občini in v delovnih organizacijah ter krajevnih skupnostih bodo skupaj s štabom za vpis posojila okrepile svoja prizadevanja, da bi posojilo vpisalo čim več delavcev in občanov ter bi se tako čim bolj izkazala enotnost delovnih ljudi ob tako pomembni akciji, kakor je modernizacija cestnega omrežja na področju Slovenije.

RAST GOSPODARSTVA DO LETA 1980

V družbenem razvojnem načrtu je v poglavju o gospodarstvu posebno skrbno obdelan družbeni proizvod, njegov obseg, povečanje in poraba. Družbeni proizvod predstavlja razliko med celotnim dohodkom in materialnimi stroški in predstavlja vir investicijske, osebne, splošne in skupne porabe. V načrtu je predvideno, da bo naraščal družbeni proizvod v jeseniški občini v obdobju 1976–1980 po stopnji 10 do 11 odstotkov. To je znatno več, kakor je predvideno v republiki. Na višje povprečno povečanje družbenega proizvoda je mogoče računati zaradi tega, ker bodo nekatere investicije, začete v obdobju izpolnjevanja prejšnjega družbenega načrta, do leta 1980 začele dajati svoje rezultate. Mišljeni sta predvsem hladna valjarna Železarne in investicije v groistični trgovini.

Daleč največji delež je imela doslej in ga bo zadržala tudi v bodoče, industrija. Tudi v prihodnjem obdobju do leta 1980 bo v industriji ustvarjenega okrog 70 odstotkov družbenega proizvoda. Industriji sledita gradbeništvo in trgovina. Vse tri panoge skupaj bodo ustvarjale nad 90 odstotkov družbenega proizvoda. To je znatno več, kakor na drugih območjih, saj predstavlja na celotnem ozemlju Jugoslavije družbeni proizvod, ki ga ustvarja industrija le okrog ene tretjine celotnega

družbenega proizvoda, industrija, gradbeništvo in trgovina pa ustvarja skupno približno dve tretjini celotnega družbenega proizvoda. V srednjeročnem družbenem načrtu je predviden najvišji porast družbenega proizvoda v kmetijstvu, kjer naj bi dosegel od 20 do 25 odstotno povečanje in v trgovini, kjer naj bi se povečal za 15 do 18 odstotkov. Najnižji porast družbenega proizvoda pa je predviden v gozdarstvu, kjer naj bi predvidoma predstavljale 4 do 5 odstotno povečanje in v komunalno-stanovanjski dejavnosti, kjer naj bi bilo povečanje od 4 do 6 odstotkov. V srednjeročnem družbenem načrtu je predvideno za malenkost višje povečanje celotnega družbenega proizvoda, kakor znašajo stopnje rasti družbenega proizvoda na zaposlenega, kar pomeni da produktivnost še ne bo dohajala fizičnega povečanja proizvodnje.

Predvideno je okrog dva odstotno povečanje števila zaposlenih. Povečanje temelji zlasti na pospešenem zaposlovanju žensk in celotne generacije, ki prihaja iz šol. Ker naj bi po srednjeročnem razvojnem načrtu materialni stroški rasti počasneje kot družbeni proizvod, bo potrebno v organizacijah združenega dela uvesti vse oblike možnega varčevanja. Četrtno družbenega proizvoda predstavlja amortizacija, iz katere bo omogočena redna zamenjava osnovnih sredstev, odplačevanje anuitet in nove investicije. Zato je predvidena višja rast sredstev amortizacije od rasti družbenega proizvoda. Tudi skupna in osebna poraba bi morala imeti nižjo stopnjo rasti kot družbeni proizvod. V načrtu je predvideno, da bodo pogodbeno obveznosti porasle v srednjeročnem obdobju letno za 25 do 39 odstotkov, zakonske obveznosti za 7 do 9 odstotkov, osebna poraba za 6 do 8, skupna poraba za 7 do 9, sredstva poslovnih skladov za 20 do 25 in sredstva rezervnih skladov za 6 do 8 odstotkov.

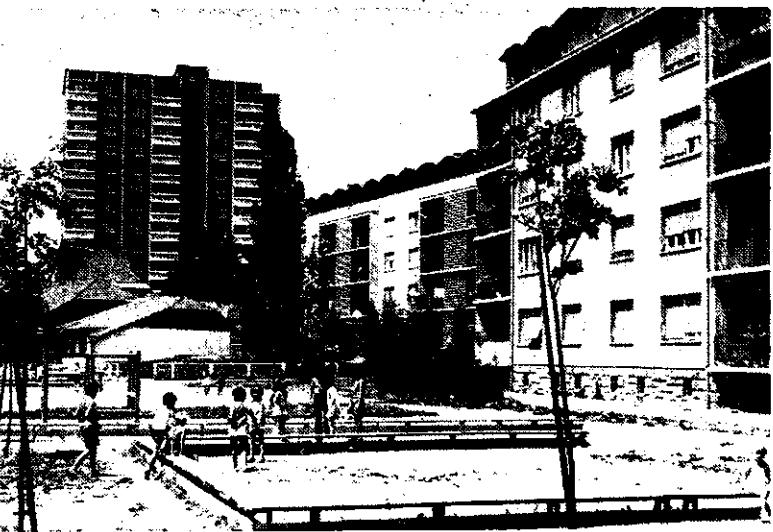
V petih letih predvidevajo organizacije združenega dela za 3,8 milijarde dinarjev naložb. Naložbe naj bi pokrivali z 2,1 milijarde lastnih sredstev, 1,7 milijarde dinarjev pa naj bi predstavljali krediti. Ker računajo organizacije združenega dela, da bodo same ustvarile precej več kot polovico sredstev za nove naložbe, je moč pričakovati, da bodo preostali del dobile v obliki kreditov od domačih in tujih denarnih zavodov.

O GRADNJI ŠOLSKEGA CENTRA NA PLAVŽU

Na zadnji seji zborna združenega dela občinske skupščine Jesenice so postavili tudi delegatsko vprašanje o gradnji šolskega centra na Plavžu, ki ga bomo v jeseniški občini zgradili s samopriskevkom. Odbor intenzivno dela, saj imajo seje enkrat ali celo dvakrat tedensko. Največ dela je sedaj okrog pridobivanja ustreznih dokumentacije, v treh delovnih organizacijah – v splošnem gradbenem podjetju Sava, splošnem gradbenem podjetju Projekt Kranj in zavodu za urbanizem Bled pa že pripravljajo idejne projekte, kjer so upoštevane tudi pripombe. Ko bodo idejni projekti narejeni, predvidoma v dveh mesecih, se bodo potem odločili za glavni projekt, ki naj bi bil narejen v šestih mesecih. Če bo šlo vse po načrtih, naj bi temeljni kamen položili 27. aprila prihodnjega leta.

Tudi sredstva, ki se zbirajo na posebnem računu, v redu pritekajo. V začetku je bilo nekaj težav, vendar je sedaj stanje normalno. Konec junija je bilo zbranih 2.190.000 dinarjev.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Naselje Plavž – v ozadju stolpnica v kateri so dodeljena stanovanja tudi za delavce Železarne

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Protestom in ogorčenju zoper enostransko revizijo avstrijske državne pogodbe in sprejetja zakona o posebnem štetju in zakona o zaščiti manjšin v Avstriji, so se pridružili tudi delegati vseh treh zborov občinske skupščine na skupni seji 14. julija. Enoglasno so sprejeli izjavo z izrazi protesta proti postopku dunajskega parlamenta in za enotno podporo boju koroških Slovencev ter stališčem skupščine SRS glede naših odnosov z Avstrijo. Delegati v izjavi terjajo odločne ukrepe pristojnih zveznih organov za zaščito pravic naših manjšin v Avstriji in proti nacionalistični gonji, ki jo uprizarja Heimatdienst na Koroškem.

Na sestanku predsednikov vseh KK SZDL, 12. julija so med drugim razpravljali o poteku akcije za vpis posojila za ceste, ki ne poteka najbolj zadovoljivo, saj je od predvidene vsote vpisano le nekaj nad 76 %. Do 10. julija so začeli akcijo od 20, le v sedmih KS. Najbolj so se izkazali občani KS Brezje, ki so vpisali v poprečju 1.540 din in v KS Zasip, kjer je poprečje 1.500 din. Pohvalili so tudi delavce postaje milice, kjer so dosegli poprečje 2.400 in Plamen Kropa s poprečjem 2.110 din.

Do 16. julija so opravili analizo samoupravnih odnosov in javne razprave o osnutku zakona o združenem delu v 14 KS. Do konca meseca pa bodo zaključili z analizami in razpravami še na Bledu, Boh. Bistrici, v Lescah, v Mošnjah, v Ribnem in v Stari Fužini ter v nekaterih manjših obrtnih delovnih skupnostih.

Po nekajletnem odlašanju bodo tudi v radovljiški občini ustanovili samoupravno komunalno skupnost. Priprave vodi iniciativni odbor. Ta je že pripravil gradivo za sklic ustanovne skupščine, ki bo konec avgusta. Akte o ustanovitvi so že prejeli vsi podpisniki iz TOZD, KS in DPO. V teku pa je tudi že evidentiranje kandidatov za funkcije v skupščini in njenih organih.

V spomin na veliko mladinsko napisno akcijo proti nacističnemu okupatorju 1941. leta, na Bledu vsako leto od 17. do 22. julija slavijo krajevni praznik. Tudi letos so se zvrstile številne kulturne in športne prireditve, 16. julija je bila slavnostna seja skupščine KS Bled, v sredo 21. julija, zvečer pa vsakoletni ognjemet z blejskega gradu.

Po sklepu 55. seje izvršnega sveta OS bodo predlog zazidalnega načrta Boh. Bistrica – center, septembra javno razgrnili v prostorih KS Boh. Bistrica, ki bo občanom na ogled 30 dni. Razen tega bodo razgrnili tudi predlog urbanističnega reda smučarsko rekreativnega območja Kobla.

V soboto, 10. julija so se sešli v Ribnem delegati skupščine KS, delegacije za zbor KS in splošne delegacije za SIS. Obravnavali so odgovor o temeljih srednjeročnega plana občine in samoupravne sporazume o temeljih srednjeročnih načrtov razvoja SIS ter srednjeročni načrt razvoja občine. Izrekli so se za čimprejše priprave izgradnje mostu in ureditve pašnikov na desni obali Save Bohinjske. Opozorili so tudi na umreženje prijavne službe za taborniške skupine, ki prihajajo na območje te KS, ki pa jih nihče ne evidentira. Na seji so izrazili nezadovoljstvo zaradi odklonilnega sklepa izvršnega sveta OS do možnosti pobiranja parkirnine na območju KS, kjer v sezoni parkira tudi čez 500 vozil.

Na zboru občanov KS Boh. Bela, v torek, 13. 7. so razpravljali o osnutku zakona o združenem delu v luči financiranja in zadovoljevanja potreb delavcev iz OZD v KS. Spregovorili so tudi o obnovitvi poškodovane podružnične šole in sklenili, da se mora najprej opraviti geološka raziskava zemljišča na katerem stoji objekt in hkrati pripraviti vloge z dokumentacijo na izvršni svet OS, na OZD in izobraževalno skupnost za skupno financiranje obnovitvenih del, ki bodo predvidoma znašala 1,4 milijona din.

Delovni kolektiv Iskra – TIO Lesce se je 5. julija z referendumom odločil, da se loči iz SOZD Iskra in združi z OZD Veriga Lesce. Združitve bo omogočila kolektivu TIO, da se bo končno rešil dolgoletne stiske s proizvodnimi prostori in dosegel hitrejši in boljši proizvodni razvoj.

Pekarna Žita TOZD Lesce, ki oskrbuje s kruhom in pecivom radovljiško in jeseniško občino, zahvaljujoč prizadevnosti delovnega kolektiva v celoti zadovoljuje potrebe prebivalstva in turizma v obeh občinah. V sezonskih mesecih znaša dnevna proizvodnja tudi 490 ton, medtem ko pozimi napečejo največ 350 ton kruha na dan.

V sredo, 14. julija je bila v hotelu Golf na Bledu 7. seja strokovnega odbora za turizem in gostinstvo Gorenjske pri gospodarski zbornici SRS. Najprej so ocenili polletne rezultate turističnega prometa nato pa se dogovorili o oblikovanju hotelskih in gostinskih cenikov za naslednje leto ter o skupni založbi novega turističnega prospekta Gorenjske.

Na osnovni šoli Stane Zagar v Lipnici je letos zaključilo 8 razred 47 učenec. Za poklicne šole se je odločilo 15, za srednje strokovne 13 in za nadaljevanje šolanja v gimnazijah 19 učencev. V vojaško gimnazijo gre 1, v kadetsko šolo milice v Tacnu pa dva učenca.

V torek, 20. julija zvečer se je z bohinjskimi otroci vrnila tudi skupina 12 slovenskih otrok iz avstrijske Koroške, ki so brezplačno letovali 15 dni v počitniški koloniji na Malem Lošinju. Letovanje je omogočila skupnost otroškega varstva, ZPM in DPO radovljiške občine.

Delavska univerza Radovljica je v teh dneh razposlala vsem TOZD, OZD, DPO in drugim interesentom nad 500 brošur programa izobraževanja odraslih za šolsko leto 1976/77. Čeprav se je na razpisane oddelke in šole prijavilo zadosti kandidatov, bodo konec avgusta ponovili razpis za morebitne zamudnike, ki se želijo šolati v prihodnjem letu.

Podobno kot prejšnja leta, je TD Radovljica tudi letos, 17. julija zvečer na terasi radovljiškega kopališča pripravilo kulturni večer za radovljiške turiste in domačine. Z izborom narodnih in umetnih pesmi se je predstavil komorni zbor A. T. Linhart, člani Foto-kino kluba pa so ob glasbeni spremljavi predvajali barvne diapozitive o lepota Gorenjske. Prireditve je pritegnila veliko turistov in v celoti upravičila to koristno pobudo TD Radovljica.

V ponedeljek, 26. julija, ob 15. uri bo v festivalni dvorani na Bledu svečana otvoritev 3. mladinskega šahovskega pokala alpskih dežel, ki bo trajal do 30. julija. V pripravih za to veliko prireditev ima levji delež šahovsko društvo Lesce.

O POVEČANI ZDRAVSTVENI ZAŠČITI BORCEV NOV

Več let smo že govorili o ustanovitvi posebnih dispanzerjev za nekdane borce NOV. To vprašanje je bilo postavljeno v širšem krogu, z osnovnim namenom kako nuditi borcev NOV povečano zdravstveno zaščito z ozirom na njihovo staranje in zdravstveno stanje. Brez dvoma na zdravstveno stanje borcev vpliva doba preživetja v partizanih pa tudi starost, saj v glavnem to že presega petdeset let. Na Jesenicah smo to pred leti prakticirali bolj s formalnimi pregledi borcev, ki so bili bolj posvetovalni, tako da so borci iznašali svoje bolezenske težave, zdravniki pa jih je potem po svoji uvidevnosti pošiljal k zdravnikom specialistom v nadaljnji zdravstveni postopek. Seveda je to šlo v okviru splošne zdravstvene zaštite.

Pred dvema letoma smo tudi na Jesenicah pristopili k organizaciji zdravstvenega varstva borcev NOV tako, da imamo na Jesenicah organiziran zdravstveni dispanzer za borce NOV, prav tako pa tudi v Radovljici. Lahko rečem v svojem imenu, kakor tudi v imenu vseh tistih borcev, ki so bili že pregledani, da je ta pregled res kvaliteten. Na osnovi teh pregledov je bilo precejšnje število borcev poslanih tudi na nadaljnje specialistične preglede, v kolikor pa je bilo zdravstveno stanje pregledanega borca zadovoljivo, pa je dobil obvestilo o njegovem zdravstvenem stanju. Razen tega, da je bil pregled kvaliteten, je bila tu še velika prednost, da je bilo zato izgubljenega zelo malo časa. Pregled je bil organiziran tako, da je bilo vabljenih določeno število borcev za en pregled.

Seveda tak način, ki pa je v današnji situaciji zdravstvene službe edino mogoč, da nudimo borcev malo več pozornosti, zahteva določena denarna sredstva. Tu pa se začnejo tudi živahna razprava med zdravstvenim domom Jesenice, ki je združen z Radovljico in občinskim odborom ZBZB NOV Jesenice in Radovljica ter skupščino občinske zdravstvene skupnosti in skupščino regionalne zdravstvene skupnosti Kranj.

Zdravstveni dom Jesenice je na osnovi storitev v tem dispanzerju poslal tudi račun, na osnovi preseženih storitev. Ker pa smo na regijski skupščini pred časom, zaradi nastale finančne situacije sprejeli sklep, da se vsi presežki pogodbenih obveznosti plačajo samo 25 odstotno je tudi ta padla pod to omejitev. Pomočnik sekretarja RZS Kranj tov. Žužek je na seji občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, 24. junija dejal, da so to vprašanje obravnavali že na izvršnem odboru v regiji in poudaril, da isto vprašanje nastaja tudi v zdravstvenem domu v Kranju in v kolikor bi to ugodno rešili, pomeni za regijo dodatno izgubo v letu 1975, to je približno milijon dinarjev.

Na osnovi razprave sta oba zbora občinske zdravstvene skupnosti Jesenice sprejela naslednja sklepa, ki ju dobesedno navajam:

1. Za združene zdravstvene delovne organizacije — domove, ki imajo v sestavi temeljnih organizacij zdravstvenih enot organizirane in sistematizirane dispanzerje za borce NOV, se pri poročanju stroškov za leto 1975 morajo upoštevati dejanski stroški, ki jih za to vrsto storitev izkaže združeni zdravstveni dom s svojim zaključnim računom. Torej brez odbitega procenta zaradi presežanja programa. Skupščina ugotavlja, da so se zdravstveni delavci aktivno in pozorno vključili v izboljšanje zdravstvene pomoči tudi za borce in invalide NOB, pri katerih se vse bolj čuti posledice vojne, s čimer se slabša tudi njihovo zdravstveno stanje. Zato je prav zaradi te odgovornosti do borcev NOV popolnoma prav, da se prizna celotni obračunski znesek za opravljeno delo v dispanzerjih za borce NOV.

2. Za gospodarsko leto 1976 se predlaga plačilo za storitve v dispanzerjih za borce NOV na popolnoma isti podlagi s tem, da se s pogodbo o svobodni menjavi dela določi in sprejme program zdravstvene službe v zvezi z izvajanjem zdravstvenega varstva borcev NOV, kot specifične obveznosti iz dela, ki gre iz preostalega dela zdravstvene organizacije — združenega zdravstvenega doma.

Ta dva sklepa sta bila tudi predložena na regijski skupščini v Kranju. Na tej skupščini pa je bilo sklenjeno, da naj pristojna komisija preveri, kako je to organizirano v zdravstvenem domu Kranj, ki takega računa ni predložil. V Kranju je bilo med razpravo poudarjeno tudi to, da petletni program predvideva povečano zdravstveno skrb za borce NOV, seveda pa bo potrebno za to dobiti ustrezna denarna sredstva.

S. Torkar

V okviru številnih prireditev za praznik krajevnih skupnosti Žirovnica so galsilci iz Zbirne skupnosti 29. junija pripravili in izvedli zanimivo vajo. Starejši pionirji so imeli suho, člani pa mokro vajo. Obe sta zelo dobro uspeli. Obe vaji je vodil poveljnik Dorko Zupan, pionirje pa mladinski referent Feliks Triplat, člani pa podpoveljnik Matevž Vidic. (Na sliki člani med vajo med Žirovnico in Mostami.)

RAZŠIRJENA SEJA OBČINSKEGA ODBORA ZBZB NOV

V torek, 13. julija je bila razširjena seja predsedstva občinskega odbora ZB NOV Jesenice na kateri so bili vabljeni tudi predstavniki in tajniki krajevnih organizacij ZB NOV in predstavniki odbora za LO. Najprej so se poklonili spominu pred kratkim umrlemu prvoborc Karlu Kozarju. Zatem so sprejeli protestno pismo proti avstrijski raznarodovalni politiki do Koroških Slovencev.

Razprava je potekala o družbeno-politični aktivnosti predsedstva in krajevnih organizacij ZB NOV. Podana je bila tudi končna ocena letnih skupščin ZB NOV v krajevnih skupnostih. Krajevne organizacije so v večini zelo aktivne in članstvo ZB sodeluje v delu krajevnih skupnosti. Posebej so govorili tudi o aktivnosti članov ZK v borčevskih organizacijah. Potrjeni so bili sklepi iz teh izhajajoče naloge na področju družbene samozastite v občini. Nekateri odbori so že dopolnili odbore za LO in sprejeli ustrezne načrte

za delo. V tem smislu bodo tudi dopolnili statute in pravilnike tako v KS kot v družbenopolitičnih organizacijah. Odbori ZB NOV naj še tesneje sodelujejo z odbori za LO in sveti KS, da bi delo takoj steklo in da bi dopolnila čimprej sprejeli.

Na seji so govorili tudi o predlogu občinskega družbenega plana za leto 1976—1980 in se seznanila z osnovnimi podatki in cilji. Potrebni bodo povečani napor, da se bo dosegel tak gospodarski razvoj kot ga plan predvideva, kajti od tega zavisi tudi napredek v naši občini.

V nadaljevanju so sprejeli sklepe o organizaciji in udeležbi očanstva in občanov na proslavi vstaje in odkritja spomenika v Dražgošah, kjer bo ob enem tudi VIII. srečanje Gorenjskih aktivistov OF. Priprave so v polnem teku in pričakujemo rekordno udeležbo Jeseničanov. Govorili so tudi o občinskem prazniku 1. avgusta, ki bo imel poudarek na praznovanju 35-letnice vstaje.

AL

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Borut PEČAR: Svet brez pravljic. — Franček RUDOLFO: Kam je mama šla? Rudi SELIGO: Rahel stik. — Vitomil ZUPAN: Zaslodovalec samega sebe.

Tokrat smo izbrali štiri novejšje knjige slovenskih avtorjev. Povprečni bralec si verjetno najbolj želi romanov v navadnem pomenu te besede, se pravi knjig, ki popisujejo dogodivščine »junakov«, izmišljenih zgodb, ki vsekoli kažejo videz resničnosti. Pisatelj naj podaja objektivno podobo sveta — se pravi takšno, na kakršno so navajeni iz mnogih drugih podobnih zgodb. Med zgoraj navedenimi knjigami je samo ena podobna romanu, kot smo ga tu skušali označiti, in sicer Zupanova. Žal je prav ta od vseh najmanj komunikativna! Zupan se je namreč poslužil načina, ki je bil pri nas v modi pred dobrim desetletjem: svojo zgodbo je projiciral v tuje, francosko in špansko okolje, junakom je dal imena, ki so včasih francoska, druga pa spet taka, da jim ni mogoče določiti izvora. S tem se je odrekel možnosti, da bi bralec razveseljeval z opisi nekega resničnega okolja. To pomanjkljivost bralec le neradi opazijo, ne glede na to, ali se je zavedajo ali ne. (V zvezi s tem bi lahko omenili mnenje, ki ga je pred kratkim izrazil v nekem intervjuju Miško Kranjec: svojemu sogovorniku je počutil prav to, namreč, da je pred leti pisal igre, ki jih je postavil v tuje okolje. Morda je Kranjec hotel, reči, da je takrat šlo le za modo, ali pa kvečjemu za pomanjkanje poguma. Mogoče pa je šlo tudi še kaj več — za nemoč, ki ni odvisna zgolj od posameznika, za hromeče manjvrednostne komplekse, ki niso osebni, ampak kolektivni (narodni). Spomnimo se samo, da eden izmed najizvirnejših dramatikov in novelistov v času med dvema vojnama Slavko Grum preprosto ni bil zmogel tega, da bi junaku nadel domače ime.

Rudolfova in Seligova proza pa nasprotno nastaja v neposrednem stiku z današnjimi ljudmi in razmerami, ne eden ne drugi ne čuti nobene potrebe po kakršnih preoblikah. Franček Rudolf meni, da lahko piše le o tem, kar si doživi, pri čemer si bil soudeležen. Če svoja doživljanja podtakne nekim drugim — izmišljenim ali pa »resničnim« osebami, bo iz tega nujno nastala nekakšna ponaredba.

Seligovi estetski nazori so pri nas že precej znani, znana je tudi njegova naslonitev na francoski »novi roman«. V čem je osnova te usmerjenosti, ko skuša pisatelj predvsem zunanjo resničnost tako natančno in brezosebno, kot to drugače zmore le oko kamere.

Ali gre za to, da znanstveni duh ne prenese fantaziranja in moraliziranja? Gre mogoče le za direktni vpliv filmskega medija? Pri tem nikakor ne bi smeli prezreti ideologije privržencev novega romana: eden izmed njihovih teoretikov terja od umetnika dosledno »zvestobo fizisu« in izraža globok prezir do vseh tistih, ki omahujejo med dušo in telesom.

Resnici na ljubo je treba dodati še to, da se tudi v Seligovo pisanje kdajpakdaj vtihotapi »duša«. Konec koncev pa to ni pomembno, glavno je, kakšen je estetski učinek. Bodimo čisto jasni — kako takšna proza učinkuje na bralca? Seligo se marsikaj posrečijo imenitne pesniške podobe, nenavadno sugestivne in hkrati zelo izvirne. Kdor je za to dovzeten, bo našel ob Seligo svoje veselje. Take podobe lahko nastanejo samo v tem svojevrstnem odnosu med umetnikom in svetom: ob pisateljevi očaranosti-obsedenosti po neposrednem dotiku s čutnimi pojavi. Taka prevzetost je pri likovnikih pogosta, pri pisateljih pa izjemna. Primer take podobe: glasbo neke popevke (Bella Belinda) občuti Seligo kot »pogubni, napeti in visoki val, ... kot nekakšen nosilni steber« za hrptom »Tilke v rjavem krilu iz teksona in velike in oranžne Magde iz Bitenj.« Posamezni pojavi torej učinkujejo z nenavadno močjo in živostjo, zgodba, v katero so vtikani, pa je precej nerazločna. Potrpežljiv bralec bi jo lahko izluščil, vendar bo začutil, da je v bistvu nepomembna. Vse je torej nekako tako, kot zna biti v življenju: posamezni dogodki so v ospredju, celota dogajanja, zgradba, vzročnost, smisel (če ta sploh obstaja) pa je nekje zadaj v megli.

ANALIZA SAMOUPRAVNIH RAZMER V TEMELJNI IZOBRAŽEVALNI SKUPNOSTI

Izobraževalna skupnost Jesenice je bila ustanovljena, 20. januarja 1975. V skupnosti delovni ljudje in občani enakopravno in sporazumno oblikujejo politiko razvoja vzgoje in izobraževanja v občini, sprejemajo programe razvoja predšolske vzgoje in osnovnega izobraževanja, odločajo o opravljanju te dejavnosti in združujejo sredstva za razvoj predšolske vzgoje ter osnovnega izobraževanja otrok in odraslih, uresničujejo svobodno menjavo dela in zagotavljajo oblikovanje interesov in potreb občine po strokovnih kadrih, sodelujejo pri oblikovanju politike

Rudolf se od Seliga razlikuje predvsem v tem, da se ne žene za neko objektivno resničnostjo, ampak neposredno, živahno in veselo (včasih pa spet rahlo boleče) plete svoje spomine iz otroških let in svoje sedanje domislice v neko celoto. In to počne ne da bi se pri tem bal predodgovoriti v ideologiji, ki bi se mu lahko odnekod prilopila, celo ne da bi se spraševal, katero zavest se je pravzaprav namenil opisovati: svojo sedanjo, ali zavest dečka, čigar svet si zna tako živo predočiti. Torej končno nekdo, ki je spregovoril o naši stvarnosti brez strahu in brez kompleksov? Žal v tem otroškem svetu sploh ni politike.

Nalašč smo v te primerjave vključili še Pečarjevo knjigo, ki je napisana za otroke. (Rudolfova pa ni pisana za otroke). Čas brez pravljic je namreč nasprotno poln same politike, se pravi pretekle politike: Zgodovine. Pečar je arhitekt in znan karikaturist, tudi s to knjigo se verjetno ni nameraval uvrstiti med prave pisatelje. Njegova knjiga je enkratna, kot so enkratna doživljanja, ki so v njej opisana. Pečar je namreč otroška leta preživel v partizanih kot član družine, ki je bila prisiljena pobegniti na osvobodeno ozemlje. Ti spomini so napisani preprosto, avtor jih je z veliko notranjo disciplino uredil v smiselno in časovno zaporedje. V nekem smislu je Pečar kot priložnostni pisatelj bolj profesionalen od drugih treh: namreč v tem, da bolj zna računati z odjemalcem. Kakor da se od vseh štirih najbolj zaveda tega, da je knjiga konec koncev namenjena množični komunikaciji. Četudi je Svet brez pravljic, kot rečeno, namenjen otrokom, ga bo z zanimanjem in svojevrstnim ganotjem bral tudi odrasli bralec.

KAKO SO GRADILI ŽELEZNIŠKI PREDOR SKOZI KARAVANKE

Sredi poletja v letu 1900 so delavci zasadili prve lopate za gradnjo železniškega predora pod Karavankami. Na gorenjski strani je dela prevzelo italijansko podjetje MA-DILE ET COM. Pogodbeno je bilo določeno, da se dela začne 1. julija leta 1902. Podjetje je prevzelo obveznost, da bo dnevno izvrtlo 390 kvadratnih metrov čelne površine predora in da bo najpozneje sedem mesecev potem, ko bo predor prebit, skozenj mogoč železniški promet. Za pogon vrtnalnih strojev so uporabljali električni tok iz centrale, ki so jo v ta namen zgradili v Vintgarju. Za oblogo predora so pripravljali kamenite bloke v Mirci, kamor so preko Žerjavca zgradili ozkotirno železnico in iz Kamnitnika pri Škofji Loki.

Tudi na koroški strani, kjer je prevzelo dela neko avstrijsko podjetje, so zgradili električno centralo in izvajali dela po pogodbi, ki je vsebovala podobne pogoje. Z vsake strani naj bi dnevno prevrtali pet do šest metrov predora. Zaradi težav, ki so se pojavile med gradnjo, pa se je zgraditev predora zavlekla za pet mesecev. Največ težav sta povzročala voda in metan, ki se je pojavil na obeh straneh. Zaradi različnih težav in prekoračenega gradbenega roka, so tudi gradbeni stroški narasli in presežili določene pogodbe.

Na splošno je bila gradnja pripravljena zelo na hitro in zato so bili stroški ocenjeni dokaj površno, pomanjkljive pa so bile tudi geološke raziskave. Do konca junija v letu 1904 je bilo s koroške strani prevrtnega 3.938 metrov, z gorenjske pa 2.674 metrov predora. Na gorenjski strani so napredovali po 125 metrov na mesec, s koroške strani pa po 166 metrov. V tem času so v predoru že delali neprekinjeno v izmenah po osem ur. V aprilu 1904. leta se je približno dva kilometra od gorenjskega vhoda vdrila zemlja in za nekaj časa zaustavila dela.

Ker je bila od 15. do 28. aprila leta 1904 v obratih Kranjske industrijske

družbe na Jesenicah obsežna stavka, se je bala štrajka tudi gradbeno vodstvo, ki je vodilo dela v predoru. Vendar do stavke ni prišlo. Pri nadaljnjih delih je zelo ovirala napredovanje vode, ki so jo morali črpati s posebnimi črpalkami. Tudi zaradi vode so morali dela nekajkrat ustaviti. 29. oktobra 1904. leta je izšel v Slovenju članek, v katerem je jeseniški dopisnik sporočil, da so naleteli v predoru na zveplovo vodo in da so delavci, ki jim je brizgnila v oči, začasno oslepli. Isti dopisnik je poročal, da taisti delavci niso delali osem in več dni in da jim podjetnik ni izplačal nobene hranarine. Vodo so poslali v analizo, žal pa nam niso znani nje izsledki. 22. novembra 1904 pa je prišlo v predoru do eksplozije metana. Eksplozija je terjala življenja štirinajstih delavcev, pet pa je bilo huje ranjenih. Zaradi nje so se izvrtani rovi podsuli.

V času gradnje je terjal predor 52 človeških življenj. Delavci, ki so delali na gorenjski strani, so se srečali z onimi, ki so vrtali s koroške strani 17. maja 1905. leta okrog devete ure dopoldne. Vendar so slovesno prebitje predora opravili šele 21. junija 1905. leta. Ta dan se je obilo povabljenih gostov odpravilo v predor, kjer so prisostvovali prebitju zadnje stene, ki pa so jo v ta namen postavili na novo, saj so delavci trčili skupaj že več kot mesec dni prej. Ta dan so dobili povabljeni in delavci v spomin na prebitje predora posebne plakete. Tedaj je bil kot novi rok za dokončanje predora določen 1. avgust 1906. leta. Vendar pa tudi tega roka niso dosegli, ker se je obok ponekod vgreznil in deformiral ter so ga morali popravljati. Na gorenjski strani se je področje okrog 80 metrov predora. Tako je predor delal težave izvajalcem vse do otvoritve, ki je bila lahko šele nekaj mesecev potem, ko je že obratovala nova železnica med Jesenicami in Gorico.

usmerjenega izobraževanja ter opravljajo druge zadeve, ki izvirajo iz narave odnosov na področju vzgoje in izobraževanja.

V analizi samoupravnih razmer v samoupravni skupnosti za izobraževanje je ugotovljeno, da delegatski sistem ustrezno deluje, sistem svobodne menjave dela pa se še ni v celoti uveljavil. Dogaja se še, da delegati razpravljajo v svojem imenu in zato stališče, ki ga zavzemajo ni odraz mnenja delegacije oziroma konference delegacij odnosno baze. Razen tega pa delegati na sejah često razpravljajo o zadevah, ki niso na dnevnem redu, niti ni značaj vprašanja tak, da bi o njem morala razpravljati skupščina.

V analizi tudi ugotavljajo, da je osveščenost delegatov premajhna, da bi z moralno politično odgovornostjo sprejemali akte, ki jih je treba v naslednji fazi tudi realizirati.

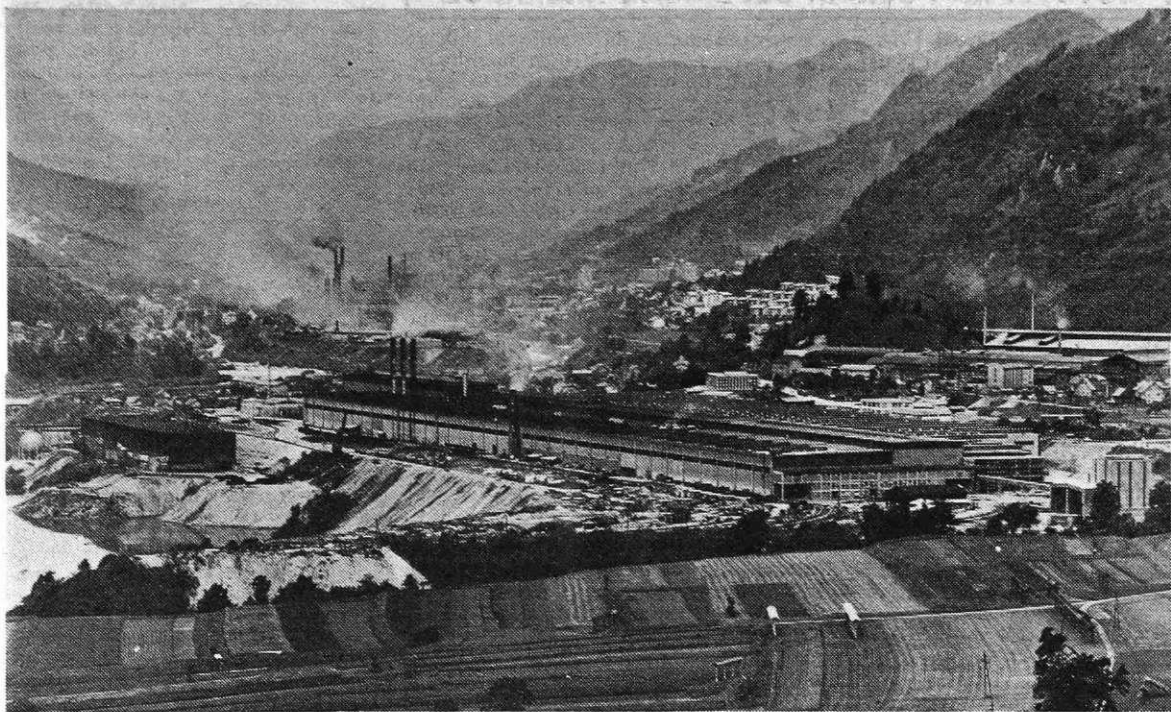
Izobraževalna skupnost pošilja gradivo za seje v približno 1000 izvodih. Poleg delegatov in konference delegacij dobe gradivo tudi večje delovne organizacije, družbenopolitične organizacije ter člani nadzornega in izvršnega odbora.

Analiza ugotavlja, da delegacije ne pošiljajo obvestil o svojem delu, zato njihovih težav ne poznajo dovolj. Skupščina je imela doslej šest sej. Na sejah zbora uporabnikov je bila udeležba mnogo nižja kot na sejah zbora izvajalcev, saj je bilo na sejah zbora izvajalcev enkrat manj kot 85 odstotkov udeležencev, na sejah zbora uporabnikov pa jih je bilo le enkrat več kot 70 odstotkov.

Delegati zelo aktivno sodelujejo pri obravnavi zadev finančnega značaja, premalo pa razpravljajo o preobrazbi celotnega šolstva. Dokumenti, ki jih posreduje izobraževalna skupnost Slovenije, so ponavadi sprejeti brez razprave, ali pa o njih razpravljajo samo delegati zbora uporabnikov. Večkrat se pojavlja problem, da izvajalci programa žele nekatere zadeve reševati po hitrem postopku, zato se pred sejo izvršnega odbora nakopičijo dopisi in različni zahtevki. In kadar je predmet takšne narave, da mora o njem razpravljati skupščina, nastopi od predlagatelja pogosto nerazumevanje, ker je za sklic skupščine potreben daljši čas.

Zelo naporno je tudi vsakoletno usklajevanje med republiko in občino in znotraj občine. O letošnjem usklajevanju je izvršni odbor razpravljal štirinajstkrat, sprejeta pa je bila deveta različna na nivoju občine in sedma na nivoju republike. Seveda je vsaka teh variant potegnila za seboj nov izračun, ta pa kopico nepotrebnega dela. Posebna ugotovitev v analizi je oprta na pričakovanje, da bo mogoče zgraditi takšne samoupravne odnose v izobraževalni skupnosti na področju svobodne menjave dela, da bo v celoti uveljavljena njena ustavna vloga.

Pr je š dan nesr preti vozil oseb sov. preti Jese četni rado La 34.00 posl škoc vani V pret in je Gor Kra

Jesenice — v ospredju valjarne Bela

PRIREDITVE OB PRAZNIKU OBČINE RADOVLJICA

Petega avgusta slavijo delovni ljudje in občani radovljiške občine svoj občinski praznik. Tega dne 1941. leta je bil po sklepu vojno-revolucionarnega komiteja KPS za Gorenjsko ustanovljen na Jelovici Cankarjev bataljon, ki se je ovenčal s slavo v znameniti Dražgoški bitki v januarjskih dneh 1942. leta. Ta enota, ki je bila sestavljena pretežno iz borcev z Gorenjske ima svoj domov v radovljiški občini.

V počastitev in spomin na ta dogodek vsako leto ob občinskem prazniku organizirajo v občini številne družbenopolitične akcije, kulturne in športne prireditve.

Tudi letošnje praznovanje bo potekalo v vseh krajih občine, pričelo pa se je že v petek, 16. julija s svečano otvoritvijo razstave poslikanega pohištva na Gorenjskem, ki jo je pripravil v spodnjih prostorih Sivčeve hiše v Radovljici, Gorenjski muzej iz Kranja. Razstava bo na ogled do 31. avgusta.

V soboto, 24. julija ob 15. uri bo na letališču ALC v Lescah otvoritev in začetek 24. državnega in 9. mladinskega prvenstva v padalstvu, ki bo potekalo vsak dan in bo sklenjeno v nedeljo, 1. avgusta, ob 16. uri, ko bodo pripravili tudi letalski miting.

V ponedeljek, 26. julija ob 15. uri se začne v festivalni dvorani na Bledu tretji mladinski šahovski pokal alpskih dežel, ki bo trajal do 30. julija.

V soboto, 31. julija organizira ZKPS Radovljica ob 16. uri vsakoletno srečanje folklornih skupin pod Skalco v Bohinju. Razen iz radovljiške občine, bodo sodelovale tudi skupine iz drugih gorenjskih krajev ter gostje iz Varaždina.

Ob 17. uri istega dne bo na letnem kopališču v Radovljici začetek občinskega prvenstva v plavanju. Prijavljeni so tekmovalci iz vseh telesnokulturnih društev in klubov za vse starostne kategorije.

V nedeljo, 1. avgusta bo v organizaciji šahovskega društva Lesce ob 9. uri svečana otvoritev tretjega mednarodnega moštvenega hitropoteznega šahovskega turnirja pri Sobcu. Ob 11. uri pa bo vsakoletni zbor planincev, ki bo tokrat pri planinskem domu na Uskovnici.

V sredo, 4. avgusta ob 11. uri bodo slovesno izročili javnemu namenu nov otroški vrtec v Kropi.

Slavnostna seja občinske skupščine bo v sredo, 4. avgusta, ob 17. uri v avli osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici, ki se je bodo udeležili razen delegatov vseh treh zborov, tudi predstavniki vseh OZD, SIS, KS in delegacij prijateljskih občin Brus in Svilažnac iz Srbije. Na seji bodo podelili občinska priznanja zaslužnim občanom in organizacijam.

V tem času bo na terasi hotela Grajski dvor v Radovljici promena koncert godbe na pihala iz Gorij. Zvečer ob 20.30 bo v festivalni dvorani na Bledu nastopil folklorni ansambel iz Gane.

V petek, 6. avgusta, ob 18. uri bodo v dvorani radovljiške graščine v organizaciji foto kino kluba Radovljica otvorili II. gorenjsko razstavo barvnih diapozitivov.

V soboto, 7. avgusta, ob 9. uri se začne na igrišču pri domu TVD Partizan na Bledu turnir v odbojki, ob 10.30 pa na letnem kopališču v Radovljici republiško pionirsko prvenstvo v plavanju. Isti dan bo ob 10. uri v razstavnem prostoru tovarne UKO v Kropi svečanost ob 20-letnici obstoja podjetja, na kateri bodo podelili nagrade in priznanja zaslužnim članom kolektiva in najuspešnejšim športnim moštvom in posameznikom, ki so se 1. avgusta udeležili pohoda ob spomenika do spomenika NOB v okolici Kroke.

Občinska skupščina in vse občinske družbenopolitične organizacije so povezale občane in delovne ljudi, da se v čimvečjem številu udeležijo prireditev in tako pridružijo občinskemu praznovanju.

SKRB ZA VEČJO VARNOST V PROMETU

Prometna varnost na naših cestah je še vedno slaba, saj smo vsak dan priča neštetim prometnim nesrečam. V Sloveniji je bilo v preteklem letu 384.334 motornih vozil, od tega več kot 270.000 osebnih vozil in okrog 2.000 avtobusov. V jeseniški občini pa je bilo v preteklem letu 4.807 osebnih vozil. Jeseniška občina je na Gorenjskem četrta po številu osebnih vozil, radovljiška pa je na drugem mestu.

Lani je bilo v Sloveniji več kot 34.000 prometnih nesreč, 8.199 s posledicami: 596 mrtvih, 3.800 poškodovanih in 6.900 lažje poškodovanih.

V jeseniški občini je bilo v preteklem letu 97 prometnih nesreč in je po številu prometnih nesreč na Gorenjskem na tretjem mestu za Kranjem in Škofjo Loko. Po številu

mrtvih, lani jih je bilo sedem, so Jesenice na drugem mestu za Kranjem, lani je bilo 39 hudih poškodb ter 51 lažjih. Od sedmih smrtnih žrtev so bile tri v naselju in štiri izven naselja.

To so vsekakor podatki, ki pričajo, da bo potrebno še precej storiti na področju prometne varnosti. Veliko lahko storijo v šolah, ko mladino seznanjajo s prometom, z varnostjo v prometu, prav tako pa na to ne smejo pozabiti v delovnih organizacijah. V promet so vključeni tudi otroci, kar še posebej velja za Jesenice, kjer so včasih otroška igrišča res tik ceste.

V jeseniški občini je 7.711 voznikov, torej je skoraj vsak četrti občan že voznik. Samo lani se jih je usposobil za voznike 1.083, prijavljenih pa je bilo 3.400 kandidatov. Ker se bo število voznikov večalo iz leta v leto, je prav, da povsod, v delovnih organizacijah in na šolah poskrbijo, da bo prometna vzgoja res učinkovita.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. julija, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta:

**SAMOPOSTREŽNA
TRGOVINA EMONA
LJUBLJANA — MARKET
JESENICE**

Prešernova c. 1/a
V Kranjski gori bo v soboto, 24. julija, od 15. do 19. ure in v nedeljo 25. julija od 7. do 10.30 odprta:
**PIK BELJE in
ŽIVILA KRANJ —
POSLOVALNICA
VITRANC**

PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA HRUŠICA

Vse prireditve, ki so bile organizirane do sedaj v času praznovanja krajevnega praznika Hrušica so bile dobro organizirane in solidno izvedene.

Najbolje pa je bil organiziran turnir v balinanju in malem nogometu. V balinanju so sodelovale tri ekipe od katerih je bila ena z Jesenic. Na tem turnirju si je prva ekipa Hrušica priborila prehodni pokal za memorial Antona Gasarja v trajno last.

Turnir v malem nogometu je bil proti pričakovanju izveden zelo dobro. Na turnirju je sodelovalo kar pet ekip in sicer dve ekipi JLA iz Belce in Radovljice, ekipa Mojstrana in dve ekipi Hrušice.

Tekmovanje je potekalo v pravem prvenstvenem duhu. Proti pričakovanju je na turnirju zmagala prva ekipa Hrušice, katera je z dobro in kombinatorno igro premagala tehnično odlično pripravljeno ekipo JLA iz Radovljice. Tako je še en pokal tega tekmovanja obogatil zbirko trofej TVD Partizana Hrušice.

Za krajevni praznik, ki ga praznujemo vsako leto pa si prizadevamo po naših najboljših močeh pokazati delo društev in organizacij ter nivo organiziranega dela v krajevni skupnosti.

Za zaključek drugega tedna praznovanja se je 17. julija občinstvu predstavila domača godba na pihala spremenadnim koncertom.

V nedeljo, pa je bil v organizaciji gasilskega društva Hrušica piknik za občane Hrušice, ki se ga je udeležilo okoli 300 ljudi. Na pikniku je bilo tekmovanje v nogometu in vlečenju vrvi, kot merjenje sil med starejšo in mlajšo generacijo ter podobno.

Vse dosedanje prireditve so bile zelo dobro in skrbno organizirane, tudi dovolj občanov in drugih obiskovalcev si je te prireditve ogledalo.

Priznanje za dobro izvedbo vseh prireditev je treba dati organizatorjem. Zahvala pa gre tudi vsem gostujočim ekipam za popestritev praznika občanov Hrušice.

Praznovanje in sploh vse prireditve so namenjene spominu na žrtve fašističnega terorja, ki nas veže že 34 let, odkar se je zgodil ta strašni zločin na Belem polju. Veže nas tudi spoštovanje do vseh padlih in umrlih v času narodnoosvobodilne borbe, ki so darovali svoja življenja za naš svobodni samoupravni socialistični razvoj.

V soboto, 24. julija bo odkritje spominske plošče pri karavanskem predoru, zvečer bo igra Tinče Binče v izvedbi DPD Svoboda, v nedeljo pa bo pohod mladih in ostalih ekip SLO in ZB v planino k odkritju spominske plošče Vrhuncu prvi žrtvi okupatorja. Vabimo vas, da kar najbolj množično počastimo njihov spomin.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

24. in 25. julija italijanski španski barvni film 10 MALIH ČRNCEV ob 19., režija Peter Collinson v glavni vlogi Oliver Reed.

26. in 27. julija italijanski VV barvni film AMERCORD — SPOMINJAM SE ob 19., režija Federico Fellini, v glavni vlogi Pupela Madjo, najboljši film leta v Italiji, najboljši film leta v ZDA, najboljši film FESTA 1975. Oskar za najboljši tuji film.

28. julija ameriški barvni film SHAFTOV VELIKI PODVIG ob 19., režija Gordon Parks, v glavni vlogi Richard Roundtree

29. julija ZAPRTO
30. julija ameriški barvni film GROZOTE BELE ZARJE ob 19., režija Philip Kaufman, v glavni vlogi Warren Aates

21. julija in 1. avgusta ameriški barvni film LOS CASADORES ob 19., režija Peter Collinson, v glavni vlogi Peter Fonda

KINO PLAVŽ

24. in 25. julija italijanski VV barvni film AMERCORD ob 20.,
26. in 27. julija italijanski španski barvni film 10 MALIH ČRNCEV ob 20.,

28. julija ZAPRTO

29. julija švedski barvni film KLJUČ ZA VSAKO KLJUČAVNICO ob 20.,

30. julija ameriški barvni film SHAFTOV VELIKI PODVIG ob 20.,

31. julija in 1. avgusta italijanski barvni film LJUBEZEN V FIRENCAH ob 20.

KINO KRANJSKA GORA

24. julija ameriški barvni film ULZANA VODJA APAČEV ob 20.,

25. julija švedski barvni film KLJUČ ZA VSAKO KLJUČAVNICO ob 20.,

28. julija italijanski VV barvni film AMERCORD — SPOMINJAM SE ob 20.,

31. julija italijanski španski barvni film 10 MALIH ČRNCEV ob 20.

KINO DOVJE — MOJSTRANA

24. julija francoski barvni film THOMAS ob 19.30,

25. julija ameriški barvni film ULZANA VODJA APAČEV ob 19.30,

31. julija italijanski VV barvni film AMERCORD — SPOMINJAM SE, ob 19.30.

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega in skrbnega očeta

FRANCA RAVNIKARJA
strojevodja v pokopju

se iskreno zahvaljujemo dr. Novaku za dolgoletno zdravljenje, sestri Terlikar ter zdravstvenemu in bolniškemu osebju internega oddelka jeseniške bolnice.

Hvala vsem, ki ste nam osebno ali pismeno izrazili sožalje, godbi in pevcem ter vsem, ki ste mu podarili cvetje in ga spremljali na njegovi zadnji poti.

**Žena Lucija v imenu vseh
njegovih**

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata hladne valjarne se najlepše zahvaljujem, ker mi je omogočila brezplačno letovanje v taboru Železarne v Biogradu na morju.

Franc Bolčina

ZAHVALA

Sodelavkam kantine Javornik I., se iskreno zahvaljujem za darilo, ki so mi ga dale ob odhodu v pokopj.

Želim jim še veliko uspeha pri delu.

Marija Hudovernik

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikalnemu odboru žičarne za izkazano pomoč v času moje bolezni.

Andrej Gašperšič

ZAHVALA

Občinskemu odboru ZZB NOV Jesenice se najlepše zahvaljujem, ker mi je bil omogočen dopust v počitniškem domu v Pineti pri Novem Gradu. Na dopustu sem se zelo dobro počutil, postrežba in hrana vse je bilo zelo dobro in tudi upravitelj doma, ki skrbi za vsakega posebej je bil z nami, gosti, zelo priazen in se mu še posebej zahvaljujem. Bili smo kot pravi partizanski tovariši in zelo prijetno smo se počutili. Zato se še enkrat iskreno zahvaljujem, ker ste mi omogočili oddih in desetdnevni počitek ter vas tovariško pozdravljam.

Valentin Smolej

ODDAM STANOVANJE

Na cesti Železarjev oddam v najem prenovljeno enosobno stanovanje (soba in kuhinja) mlajši upokojenki, za poznejšo manjšo pomoč starejši osebi. Naslov dobite na uredništvu Železarja.

OBVESTILO

Društvo invalidov Jesenice obvešča, da so uradne ure vsako sredo od 16. do 19. ure v prostorih gasilskega društva na Jesenicah Titova 66 (ne od 15.—17. ure).

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

ORGANIZATORJA IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH
za nedoločen čas

Pogoji za sprejem:

- dokončana višja šola androgoško-organizacijske smeri ali
- višja šola tehniške smeri
- izpit iz varstva dela.

Nastop službe 15. 9. 1976. Razpis velja do 31. 8. 1976. Stanovanja ni. Osebnih dohodkov po pravilniku ŽIC. Vloge pošljite organu za medsebojna razmerja delavcev ŽIC.

V nedeljo, 18. julija so gasilci iz Hrušice v počastitev krajevnega praznika uspešno izvedli mokro vajo, ki jo je vodil poveljnik Franc Klunar — na sliki deseterina članov in dva pionirja gasilca PGD Hrušica po končani vaji

TUDI LETOS POPOLNO ZASEDENI TABOR V BAŠKI

Kot že toliko let nazaj, se bo tudi letos v taboru TVD Partizan Jesenice v Baški na otoku Krku zvrstilo v petih izmenah okrog 600 oddiha željnih občanov, med njimi 350 večinsoma šoloobveznih otrok in mladih, ki so že zaposleni. Nekaj je tudi športnikov (judoisti, nogometaši, rokometisti, telovadke), predvsem v zadnjih dveh izmenah (od 28. julija do 10. avgusta in od 10. do 23. avgusta), ko se kondicijsko pripravljajo za prvenstvena srečanja ali druga tekmovanja v jeseni. V ostalih izmenah so oziroma bodo letovali: od 19. junija do 2. julija starejši občani in mlade družine, v drugi in tretji od 2. do 15. julija in od 15. do 28. julija učenci osnovne šole Tone Čufar in Prežihov Voranc, v četrti člani TVD Partizan Jesenice in ostali občani in v peti športne organizacije ter ostali.

Tabor, ki je na sedanji lokaciji že enajsto leto, je iz Baške oddaljeno petnajst minut hoje ali od parkirišča, ki je pod tako imenovanim Vrščem, le pet minut. Leži v dolinici skrit med borovci, med katerimi marsikdo najde senco v dopoldanski pripeki ali hladen kotiček za počitek po kosilu. V taboru so hišice za tri ali štiri osebe ter šotori, ki sprejmejo dva, štiri ali osem počitka željnih dopustnikov. Že drugo leto je v taboru tekoča voda, čeprav je bilo predvsem v letošnjem letu veliko dilem okrog tega ali bo mestna skupnost Baška dovolila priključitev na rezervoar, ki je bil zgrajen v letošnjem letu ali ne. Drugače pa je v taboru vse po starem. Prave organizirane zabave ni, poskrbljeno tudi ni za rekreacijo predvsem v popoldanskem času, ko bi marsikdo rad balinal, igral odbojko ali namizni tenis, čeprav se zaradi tega nihče glasno ne pritožuje, pa bi bilo to poleg kart, zelo koristno za izrabo prostega časa.

Letos pa se tabor v Baški zapira za vedno za vse tiste, ki so ga obiskovali dvajset let in ki so pred letom 1960 bili prvi organizirani letoviščarji v Baški poleg Kranjčanov in Celjanov. Tokrat pa bodo morali Jeseničani, tako tudi turistično društvo v Baški, kar je obljubljalo že nekaj let nazaj, prav zares zapustiti staro mesto na Krku; kjer so se že udomačili, lahko bi rekli, da so dobili »domovinsko pravico«, ker bodo na mestu, kjer je tabor, gradili lepe hotele ali bungalove ali karkoli že za turiste, predvsem tuje, z markami, ki v tem delu Krka več veljajo, kot domači dinar, kot domači turist, ki bo vedno zahajal v ta del našega Jadrana.

Zato naj ne bi bil samo Partizan tisti, ki bi se na vse načine boril, da bi tabor v Baški ostal, tu bi morale pomagati tudi družbenopolitične organizacije ZSMS, DPM, športne organizacije, saj letuje v taboru Partizan 600 ljudi, polovica delavcev, večina z jeseniške železarne

in polovica mladine, šoloobveznih otrok in športniki. Ali se kdo vpraša, kam bo 600 jeseniških občanov šlo na letovanje prihodnje sezono, mogoče se bo našlo kaj prostora v že tako prenapolnjenih počitniških domovih in taborih jeseniških delovnih organizacij in društev, ali nukamor? Prav gotovo nikamor, saj se bo za hotele od teh šeststotih odločilo le malo, ker takega miru in svobode, ki so jo bili vajeni v Baški ne bodo našli v nobenem, še tako luksuznem hotelu, kjer se je le treba držati plačanega reda, mnogim od teh pa je bilo letovanje v taboru na Krku možno tudi zaradi nizkih cen.

Kaj bo, bo prinesel čas, ki pa ga je zelo malo, upajmo pa na najboljšo.

-tok

XXIV. DRŽAVNO IN IX. MLADINSKO PADALSKO PRVENSTVO V LESCAH

V soboto, 24. julija se bo ob 15. uri s svečano otvoritvijo na letališču alpskega letalskega centra v Lescah, začelo XXIV. državno in IX. mladinsko padalsko prvenstvo. Ta dan ni tekmovalnega programa, pač pa bodo po otvoritvi, od 15.30 dalje trening skoki.

V naslednjih dneh od 25. julija do 1. avgusta bo vsak dan od osme ure zjutraj dalje tekmovalje v disciplinah prvenstva, seveda odvisno od meteoroloških pogojev.

V nedeljo, 1. avgusta, ob 16. uri na letališču proglasitev najboljših in podelitev medalj in pokalov. Ob 16.30 bo sledil letalski miting, na katerem bodo poleg padalcev sodelovali tudi jadralni in motorni piloti ter modelarji.

Del Baške na otoku Krku, kjer je v podaljku slike desno tabor TVD Partizan Jesenice

PRIZADEVANJE GRADBENEGA ODBORA ZA ZAČETEK IZGRADNJE DRUGE FAZE MRLIŠKIH VEŽIC NA BLEJSKI DOBRAVI

Kot smo že poročali, je gradbeni odbor za izgradnjo mrliških vežic na Blejski Dobravi v mesecu februarju na svoji 15. seji razpravljal o predlogu in prioriteti del pri izgradnji druge faze mrliških vežic. Svoj predlog in vrstni red nadaljevanja izgradnje je posredoval v razpravo in soglasje tudi vsem trem zborom skupščin občine Jesenice, 24. maja letos. Tako je gradbeni odbor na osnovi pedhodne obravnave poročila in predloga o programu gradnje ter od izvršnega sveta sprejetih sklepov po razpravi vseh treh zborov, dobil soglasje za svoje nadaljnje delo.

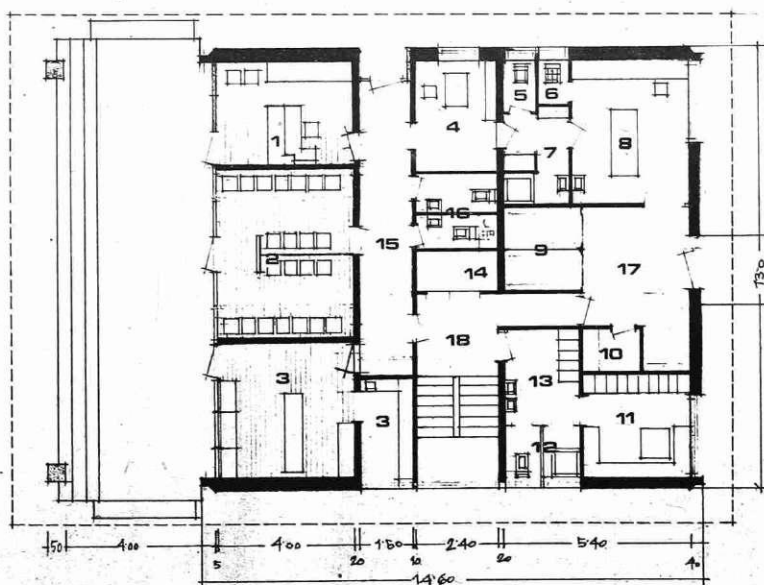
V prihodnjem tednu se bo gradbeni odbor sestal na svoji 17. seji, na kateri bo predvsem razpravljali in odločali o dokončni usposobitvi ozvočenja, dokončanja razsvetljave in ureditvi obračališča za avtobuse, kar si je že pridobil potrebno dokumentacijo oziroma stroškovniške. Še posebej pa bo na tej seji sklepal o gradnji pokopališke stavbe za katero je tudi že prejel od zavoda za urbanizem Bled investicijski program oziroma idejni projekt tega objekta. Ko danes predstavljamo osnutek idejnega projekta pokopališke zgradbe naj pojasnimo, da je gradbeni odbor o prvem osnutku že razpravljal na svoji zadnji seji. Ker je v razpravi o prvem idejnem projektu gradbeni odbor zaradi pomenitve gradnje in boljše funkcionalnosti stavbe sprejel nekaj predlogov sprememb projekta, je bil leta z zahtevanimi spremembami vrnjen projektantu.

Popravljen idejni osnutek bo tako služil gradbenemu odboru kot osnova za dokončno odločitev za čim prejšnjo gradnjo.

Po naročilu investitorja to je podjetje Kovinar - Jesenice, je projektant izdelal idejni projekt pokopališke stavbe in s tem pripravil arhitektonski del predvidene investicije, ki naj služi za razpravo in odločitev gradbenemu odboru za izgradnjo mrliških vežic pa tudi

ostalim zainteresiranim, predvsem glede funkcionalnosti, velikosti in eventualne dopolnitve ali spremembe programa. Na osnovi podatkov, ki jih je posredoval naročnik in sugestij dodatnih sprememb gradbenega odbora predstavlja idejni projekt naslednjo zasnovo:

Objekt je dvoetažen to je pritličje in klet. S podaljškom strešnega slemenja pokritega in dvignjenega platoja so dostopi v pokopališko pisarno, v cvetličarno (prodajo cvetja, sveče, manjšega orodja, priročne embalaže, naročila vencev in sl.) ter prostor ki predstavlja

TLORIS PRITLIČJA - 1:100 LEGENDA: 1. pisarna 12 kv. m. 2. prostor (čakalnica) za svoje 20 kv. m. 3. cvetličarna, sveče, naročila 20 kv. m. 4. soba zdravniška 7,8 kv. m. 5. stranišče 1,3 kv. m. 6. trocadero 1,1 kv. m. 7. desinfekcija 4,7 kv. m. 8. secirnica - obdukcije 14,2 kv. m. 9. hladilni komori 5,6 kv. m. 10. priročna shramba 2,2 kv. m. 11. soba moštvo 9,6 kv. m. 12. sanitarije (WC in tuš) 3,0 kv. m. 13. garderoba 6,2 kv. m. 14. kompresorji 2,8 kv. m. 15. komunikacije 12,0 kv. m. 16. sanitarije 4,6 kv. m. 17. manipulativni prostor 12,5 kv. m. 18. stopnišče in komunikacije 15,5 kv. m. skupaj pritličje neto 156,1 kv. m.

Šah

JUBILEJNO 30 PRVENSTVO SRS V ŠAHU ZA ŽENSKO NA JESENICAH

V šahovskem domu, ki so ga prizadevali šahovski delavci ob tej priliki posebej prenovili, se je v ponedeljek, 12. julija pričelo prvenstvo SRS za šahistke. V imenu pokrovitelja železarne Jesenice je ob prisotnosti predstavnikov SZS in SZG ter najvidnejših družbenopolitičnih in športnih delavcev Jesenic prvenstvo odprl Ivo Arzenšek. Takoj po zrebanju so šahistke odigrale prvo kolo. Po končanem kolu pa je pokrovitelj prvenstva ZJ za vse nastopajoče in goste priredil sprejem v zgornjih prostorih Kazine.

Prvenstvo se igra vsak dan in je izredno borbeno. Prevladujejo mlajše šahistke, saj je namlajša stara komaj 14 let, pa že posega po najvišjem naslovu. Tudi po udeležbi je prvenstvo rekordno, saj še nikoli ni nastopilo 22 igralk.

VRSTNI RED PO 6. KOLU: 1. Hermina Švarcer - Maribor - 5 točk, 2. Pavla Košir - Domžale 4 1/2, 3. Francka Petek - Lesce 4, 4. Tatjana Murmajer - Murska Sobota 4, 5.-6. Smiljana Drobež -

Trbovlje 3 1/2, Kati Dedič - Domžale 3 1/2, 7.-10. Lojzka Pongrac - Jesenice 3 1/2, Tatjana Vaupotič - Ptuj 3 1/2, Nevenka Golc - Vrhnika 3 1/2, Nada Cvetko - Murska Sobota 3 1/2, 13.-17. Nada Marušič - Jesenice, 18. -19. Mirjam Tratnjek - Jesenice, 21.-22. Marija Svetina - Jesenice. JM

HITROPOTEZNI TURNIR UDELEŽENK PRVENSTVA SRS V ŠAHU

Udeleženke prvenstva SRS so v soboto odigrale nagradni brzo turnir. Udeležilo se ga je 12 igralk, ki so igrale po enokrožnem liga sistemu. Zmagala je letošnja republiška prva-kinja v hitropoteznem šahu Dragica Tanko iz ŠD Ribnica, ki je osvojila 9 točk. Sledijo: Pavla Košir 8, Tatjana Murmajer 8, Francka Petek 7 točk itd.

BRANKO ZORKO 2. - 3. V KOMENDI

V Komendi je bil v nedeljo, 18. julija nagradni hitropotezni turnir v počastitev krajevnega praznika. Na turnirju se je zbrala vsa elita slovenskega hitropoteznega šaha, saj je nastopilo kar 44 igralcev. Med njimi je nastopil tudi mojstrski kandidat Branko Zorko z Jesenic, ki je po več kot šesturnih bojih zasedel odlično 2 do 3 mesto.

Nogomet

JESENICE : KELAG (Beljak) 2:1 (1:1, 0:0, 1:0)

V četrtek, 15. julija so jeseniški nogometaši gostovali v Trbižu, kjer so v okviru letos že enajstega tradicionalnega turnirja prijateljstva treh meja, odigrali nogometno tekmo z moštvom Beljaka in zmagali z rezultatom 2:1 (1:1, 0:0, 1:0).

Jeseničani so takoj na začetku tekme zaigrali zelo dobro in si ustvarili nekaj lepih priložnosti za doseg gola, vendar jih zaradi nespretnosti napadalcev niso izkoristili. V času največje premoči Jeseničanov pa so Beljačani, ki so se v glavnem le branili, iz hitrega nasprotnega napada izkoristili napako jeseniških obrambnih igralcev in dosegli vodstvo z 1:0. S tem rezultatom sta tudi moštvi odšli na odmor.

V drugem polčasu so Jeseničani nadaljevali z dobro igro in izenačili z golom, ki ga je dosegel v 68. minuti Donev. Po tem zadetku so Jeseničani potisnili nasprotnika v njegov kazenski prostor vendar gola niso mogli doseči zaradi zgoščene obrambe moštva iz Beljaka in nepreciznih strelav naših napadalcev. Tako se je tekma v regularnem času končala z neodločenim rezultatom 1:1.

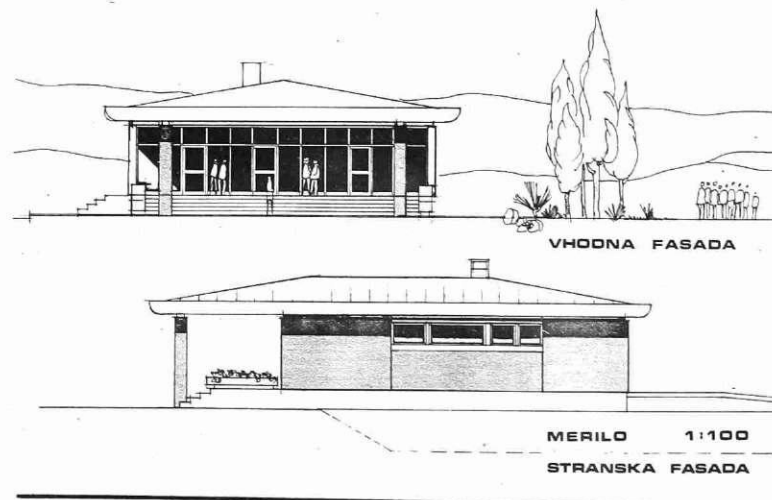
Tudi prvi podaljšek ni prinesel odločilne prednosti nobenemu moštvu. V drugem podaljšku pa so Jeseničani po lepem predlošku Doneva dosegli zmagoviti gol Karahodžiča.

Z zmago nad moštvom Kelaga so se jeseniški nogometaši uvrstili v finale tega turnirja. V soboto, 24. julija se bodo srečali z moštvom Bele peči katero je premagalo moštvo Trbiža z rezultatom 3:1.

Tekma bo ob 19. uri po našem času na stadionu v Trbižu.

ŽELEZNIČARJI PONOVO PRVAKI

Prejšnji teden so na Jesenicah v okviru lige prijateljstva v malem nogometu odigrali odločilno tekmo Železničarji in Veterani. Kot je znano, sta obe moštvi ob koncu zbrali isto število točk in sta tako morali za naslov prvaka odigrati še eno tekmo. Veterani so nastopili oslabiljeni in tako tekmo izgubili z visokim rezultatom 0:12.

čakalnico za svoje. Stranski vhod je namenjen za vstop zaposlenih delavcev in zdravnikov skozi osrednjo komunikacijo z dostopom v pisarno, sanitarije, stopnišče - do sobe za moštvo (z garderobo in sanitarijami) ter v zdravniškovo sobo. Zdravnikova soba predstavlja že del prostorov za potrebe obdukcije in je tudi povezana preko prostora za dezinfekcijo s prostorom za obdukcije, ki ima svoj vhod z zadnje strani, preko večjega prostora, ki ima tudi svojo priročno shrambo in prostor za hladno komoro (dve krsti) z pripadajočo opremo hladilnika. Prostor v predprostor pa je predviden za mrliške vozičke za potrebe prevozov do mrliških vežic.

V kletni razporeditvi prostorov so predvidene javne sanitarije za moške in ženske, dva prostora za shrambo orodja, skladišče krst, kotlovnico za ogrevanje prostorov, garaža za dva kombi avtomobila in interno stopnišče za potrebe osebja pokopališča.

Dimenzije prostorov in kvadratu-

ra so vpisane v tlorisih in znašajo v tlorisu skupno 175 kv. metrov in pritličja skupno 156 kv. metrov. Glede obdelave zunanosti zgradbe pa je po projektu predlagano v celoti zastekleno vhodno pročelje z tremi vhodi v enaki obdelavi. Ostale fasadne površine so obdelane v vidni opeki (ali fasadni oblogi s klinkarjem) z betonskimi napuščnimi venci. Streha je položena, štirikapnica, prekrita s cinkovo pločevino.

Dodatno k temu opisu zgradbe pa še informacija, da bo dobava in montaža hladilne komore izvedlo podjetje LTH iz Škofje Loke, za kar je gradbeni odbor že prejel ustrezno ponudbo. O terminskem programu del oziroma gradnjo, bo odbor sklepal na svoji naslednji redni seji v želji in prizadevanju, da v letošnjem letu zgradi ta objekt v čim večjem obsegu, kar pa bo vsekakor odvisno ne samo od razpoložljivega časa za to gradnjo, pač pa tudi in predvsem od zliva finančnih sredstev to je vplačil prispevkov po obveznostih samoupravnega sporazuma. CE